

LUK Yesu Kilisi xolac wê Luk kivuu ge

Kiyang tyo kehe

¹⁻² Xe levac Tiopilas, ông xovô pyap bê ilage kiyang val le seac vac xe mahigun mi xomxo mangwe yê vô buc taxlee, om he nêl xolac wê he yê ge kitong vô xe. Nang dêc xomxo tibeac mangwe nêb he ob kituc kiyang ge vihati mi kivuu vac kipihac, om he toto kivuu kiyang tiyi wê xomxo taxlee nêl dî i val vô il ga hixôn.

³ Om a êno nêb a ob kivuu kiyang ge vac kipihac mi vông i loc vô ông, ên buc tibeac a kinêg mi xovô kiyang ge vihati kehe. Om a kivuu vihati bôbac yuu niviha vac kipihac,

⁴ ên a nêb ông kitong mi xovô bê xolac wê xomxo nêl mi ông ngô ge, nôn vixôhilôg.

Angela nêl Jon kitong vô ma Sekalaia

⁵ Vô buc wê Helot tu king mi viac vigwe Judia ge, xomxo ti dô lê nêbê Sekalaia dî vinê lê nêbê Ilisabet. Sekalaia ge xomxo wê mi si daa vô Anutu ge ti, vac kiđu ti wê lê nêbê Abaisa ge, dî vinê kehe vac Elon.

⁶ Mêđ yuu ge, Anutu yê manôn niviha lec yuu, nêb yuu xomxo niviha lee, ên yuu timu vô Apumtau kiyang yuu xolac vihati dî o vông ti so lêm.

⁷ Léc yuu nu ma, ên Ilisabet o kô nipwo ti lêm, dî yuu liya vô kipwoc yuu vêxta.

8 Sekalaia he lie daa sién la vông yuac vac Anutu xumac ngibua, ên ge he nêñ buc wê ob vông yuac lec ge, om Sekalaia la si daa vô Anutu.

9 Môp wê he mi vông ge, he mi tîde ên nêñ i nêl kitong vô he bê he tina ob la vac xumac ngibua nilô ên la si daa nivivea nivîha vô Apumtau. Om he tîde, lêc nêñ Sekalaia, om Sekalaia la vac xumac ngibua nilô,

10 dì xomxo tibeac kîtaa vô Anutu mì dô vîxun, dì Sekalaia si daa nivivea nivîha vô Anutu.

11 Mêñ Apumtau angela ti val le vô alta wê si daa lec ge vô vigê hiyôv,

12 dì Sekalaia yê mì yetac ên dì xona ên.

13 Lêc angela tige nél vô i ên nêbê, "Sekalaia, xonaêñ i ma, ên Anutu ngô kîtaaêñ wê ông kîtaa ge pyap. Om vînêm Ilisabet obêc kô num vux ti dì ông ob nêl lê nêbê Jon.

14 Mêñ ông obêc pîmil dì ông nilôm obêc vô nivîha, dì buc wê num tige obêc yubac ge od obêc vông xomxo tibeac xêyaa vô nivîha.

15 Ên num tyo, Anutu obêc yê nêb i tu xomxo levac, dì i o lêc num mia wain yuu mia xêkîzêc lêm. Buc wê obêc gên dô vac ta xêyaa ge od Myakilôhô Ngibua obêc hîvun i xôn pyap,

16 dì timuêñ ge od obêc pîlepac xomxo Islel tibeac nilô lax vô he Apumtau Anutu.

17 Xomxo tige ob kô xovôêñ yuu xêkîzêc i tiyi xocbê Ilaija kô ge dì i mug Apumtau môp, om obêc pîlepac mae nilô lax vô nue, dì obêc pîlepac he wê pwoo kiyang vac ge nilô dì he i loc kô xovôêñ yuu piyôp nivîha wê xomxo vông vinêñ vông ge. Om môp ge wê ob viac xomxo nilô pyap, êdêc he i dô hîxôn nilô nivîha dì Apumtau i val."

18 Angela nêl pyap, mêt Sekalaia kinêg vô i ên nêbê, “Kiyang wê ông nêl ge ob vô nôn lec bêna? Ên xii vô kipwoc yuu vêxta ga mê.”

19 Mêt angela nêl vô i ên nêbê, “A ga Gebriel wê a mi le vô Anutu manôn ge, lêc Anutu vông a lam ên nêb a lam nêl kiyang niviha tiga vô ông.

20 Om kiyang wê a nêl ga obêc vô nôn lec vô buc wê Anutu nêl ge. Lêcom ông o vông i vin kiyang tyo lêm, om ông ngô lê. Ông obêc dô tiyi xocbê yac ge di keacên ob ma, di i miloc vô buc wê kiyang obêc vô nôn lec ge lê.”

21 Xomxo wê kitucma mi dô vixun ge dô bin Sekalaia, di kinêg vîma ên nêbê, “Sekalaia la vô va, lêc la dô gwêba ta vac xumac nilô?”

22 He dô dêc Sekalaia lop mi lôm, lêc keacên ma vô he, ên mya viyin, om he xovô nêbê mêt yê vatya ti vac xumac ngibua nilô. Lêc Sekalaia hilung kiyang ya vigê vô he, ên mya viyin.

23 Mêt buc wê Sekalaia yuac daa siêng ge tiyôô, om lax ben viyangtôv.

24 Mêt lax dô ben di vînê Ilisabet, nu tuc dô vac xêyaa di i mi dô vac xumac lôma tiyi dentuc vigê vilu, di nêl ên nêbê,

25 “Anutu xo vigwe pisiv ên a ên wê a mi le top di nipwo ma ge, om vông niviha vô a mi vô a nig yocêñ vêl.”

Angela Gebriel nêl Yesu kitong vô Malia

26 Ilisabet nu dô vac xêyaa tiyi dentuc vigê vilu di sec ti, lêc Anutu vông angela Gebriel la vac vigwe Nasalet vac vigwe levac Galili,

²⁷ dì i la vô vêxwo ti lê Malia. Malia ge, tae mae nêl i lê lec Josep ên nêb yuu i iima, lêc yuu gên dô teva. Josep ge, kehe vac king Devit.

²⁸ Mêd Gebriel la nêl vô Malia ên nêbê, “Ông wê Anutu yê ông niviha ge, kiyang malehe i hivun ông xôn, ên Apumtau dô hixôn ông.”

²⁹ Malia ngô kiyang tyo, lêc vông i nilô vô viyin levac, dì i xo ên nêbê, “Kiyang malehe ga, kehe bêna?”

³⁰ Mêd Gebriel nêl vô i ên nêbê, “Malia, xonaêñ i ma, ên Anutu yê ông niviha.

³¹ Om ngô lê. Ông obêc vivi num vux ti dêc obêc yubac ge, dì ông nêl lê bê Yesu.

³² Num tyo ob tu xomxo levac dì xomxo ob nêl i lê nêbê Anutu lag puunê nu, dì Apumtau Anutu obêc vông i tu king mi viac xomxo tiyi xocbê bu Devit ilage,

³³ om obêc tu xomxo Islel wê Jekop nue bue gee nêñ king mi viac he luta lêc luta, dì i lê king obêc tiyôô lêm.”

³⁴ Mêlêc Malia kinêg vô angela tyo ên nêbê, “Kiyang ga obêc vô nôn lec bêna? Ên a gên o kô vux ti lêm.”

³⁵ Mêd angela luu i vya ên nêbê, “Myakilôhô Ngibua obêc lam vô ông, dì xêkizêc wê Anutu lag puunê vông ge obêc lam hivun ông xôn, om nipwo ti wê ông obêc kô ge, xomxo ob nêb i ngibua dì i Anutu nu.

³⁶ “Ngô lê. Gônâm Ilisabet wê vô vêxta dì mi le top dì nu ma ge, gwêbaga vivi nu vux ti, lêc gên dô dì dentuc vigê vilu dì sec ti lam la vêl, om obêc kô nu tige.

³⁷ În kiyang yuu yuac ti o vô viyin vô Anutu lêm. Nge, Anutu tiyi wê ob vông susu vihati vô nôn lec ge."

³⁸ Om Malia nêl vô angela ên nêbê, "Apumtau nu yuac a, om kiyang wê ông nêl vô a ge i vô nôn lec." Pyap dêc angela sea i dì lax.

Malia la yê Ilisabet

³⁹ Vac buc tige mahigun ti, Malia kidi dì tup la vac vigwe kitôn ti wê yêp vac vigwe Judia ge,

⁴⁰ dì la vac Ilisabet yuu Sekalaia ben xumac lôma dì la pul Ilisabet viégé dì nêl kiyang malehe vô i.

⁴¹ Mêd Ilisabet ngô Malia vyá dì nu wê dô vac i xêyaa ge yetac dì ngigax i, mêd Myakilôhô Ngibua lam hivun Ilisabet xôn,

⁴² dì i nêl vyá levac vô Malia ên nêbê, "Anutu vông vizid niviha vô ông luu vêx baba ge vêl. Dì num wê ông ob kô ge, vizid niviha wê Anutu vông ge obêc hivun i xôn.

⁴³ A ga bêna lê, lêc a Apumtau ta val vô a?

⁴⁴ Om ngô lê. A ninyag gên ngô ông vyam wê ông val nêl vô a ge, lêc a nug wê dô vac a xêgyaa ga yetac mi ngigax i dì pîmil.

⁴⁵ Ông vông i vin pyap om ông hi vixam i pec, ên kiyang wê Anutu nêl vô ông ge obêc vô nôn lec timuén." Ilisabet nêl bêge.

Malia kiyang pîmilên

⁴⁶ Malia nêl ên nêbê,
"A nilôg pîmil Apumtau lê,
⁴⁷ dì a kinug hi vixa ên Anutu wê ngîdu a xôn ge.

48 Èn a ga Anutu nu yuac pileva, lêc Anutu xêyaa vin lec a, om gwêbaga dì timuên ge, xomxo vihati obêc nêl a lêg la bê Anutu vông vîzid nivîha vô a,

49 ên Anutu xêkizêc kehe vông do levac tige vô a, dì i lê ngibua.

50 Anutu xêyaa vin lec xomxo wê la vac i kwa ngîbi ge, om môp bêge wê ob yêp vô xomxo tibeac tibeac vihati dì i loc vô myahipu.

51 Anutu vigê vông yuac xêkizêc, om tii xomxo wê nilô yong he ge moo sea mi la.

52 Dì Anutu vô xêkizêc vêl ên xomxo levac wê kô lê king ge, dì hôm xomxo pileva lê lec.

53 Mêd xomxo susu maên wê vip den he ge, Anutu vông susu nivîha vô he, dì xomxo wê susu tibeac ge Anutu vông he la nêñ ya vigê pileva.

54-55 Anutu ngidu nue yuac Islele xôn, ên xovô kiyang wê nêl pyap vô buge ilage ên nêbê i xêyaa ob vin lec Eblaham he nue bue timuên dì i loc tiyi buc myahipu.” Malia nêl bêge.

56 Malia dô hixôn Ilisabet tiyi dentuc yon dêc lax mi la ben.

Ilisabet kô nu tuc Jon

57 Buc wê Ilisabet nu ob yubac ge, om nu tyo yubac lêc nu tuc.

58 Mêd Ilisabet ngidêe lie hixôn xomxo vac ben viyangtôv ge ngô wê Apumtau vông nivîha vô i ge, om he la pimil Anutu hixôn Ilisabet.

59 Buc vigê vilu dì sec yon la vêl, lêc he kituc la nêb ob gôl nu tyo ninivi dì nêl i lê. Om he nêb he ob nêl lê lec ma Sekalaia vaci,

60 lêc ta nêl ên nêbê, “Maê! Il ob nêl i lê bê Jon.”

⁶¹ Lêc he nêl vô i ên nêbê, “Letya lê tige? Lime ngidême ti lê o bêge lêm.”

⁶² Om he vô hilung hilung ya vigê kinêgên vô ma Sekalaia ên nêb i nêl bê he ob nêl nu tyo lê bêna.

⁶³ Mêd Sekalaia vông he la kô taple nipwo ti dì i kivuu lê lec ên nêbê “Jon”. Mêd he yê dì yetac ên.

⁶⁴ Mêd lutibed Sekalaia kwa tyip dì get vô xèlehe dì i keac, mègem pîmil Anutu.

⁶⁵ Om xomxo wê dô vac vigwe tige xona, dì kiyang tige la vac vigwe kitôn Judia vihati,

⁶⁶ om xomxo vihati wê ngô kiyang tige xo kiyang tibeac vac nilô dì nêl ên nêbê, “Nipwo tige obêc dô bêna timuênen?” He nêl bêge, ên he xovô ên nêb xêkizêc wê Anutu vông ge ngidu i xôn.

Sekalaia pîmil Anutu

⁶⁷ Myakilôhô Ngibua hivun Sekalaia xôn dì i nêl kiyang tiyi xocbê plopete ti bêga ên nêbê,

⁶⁸ “Il ob pîmil Apumtau wê tu il Islele nêd Anutu ge, ên i ge wê lam ngidu il wê il tu i nue ge xôn dì vô il vêl ên nipaên,

⁶⁹ om vông xomxo xêkizêc ti kidi vac kehe Devit wê i nu yuac ge, ên nêb i ngidu il xôn dì vông il dô vac nivîha,

⁷⁰ i tiyi xocbê Anutu nêl vô i plopete ngibua ilage mi he nêl kitong ge.

⁷¹ Kiyang tige, Anutu nêl nêb ob vô il vêl ên tibii vevac wê ob hi il gee yuu tibii wê xeyaa vô myavînê vô il gee.

72 Om Anutu xo vigwe p̄isiv ên il buge m̄i ngidu he xôn, d̄i xovô i kiyang wê zôô i tu ngibua ilage.

73-74 Kiyang tige wê Anutu hilu vô il bug Eblaham ilage, om ob vô nôn lec vô il bêga bê Anutu ob vô il vêl ên xomxo vevac wê nêb ob kitya il vêl ge, ên nêb il vông i yuac m̄i dô vac, d̄i xonaên i ma,

75 d̄i il le ngibua yuu niviha vô Anutu manôñ di vông i yuac i tiyi buc vihati wê il dô kibun ga ge.

76 Ông nipwo tige, timuêñ xomxo ob nêl bê ông plopet wê Anutu kisii ganê vông ge, ên ông ob mug Apumtau d̄i titô i nêñ môp i vô bôbac,

77 d̄i ông ob nêl kitong vô xomxo wê tu Anutu nue ge ên he i xovô bê Anutu ob kitya he nêñ nipaêñ vêl d̄i vông he i dô vac niviha.

78 Il Anutu ob vông bêge ên wê xêyaa vin lec il ge, om ob vông xomxo ti wê xêseac lag puunê ge i lam vô il,

79 ên i lam linac lec xomxo wê dô vac mapitoc ta d̄i he xona ên yibêñ ge. Om obêc didii il d̄i il la timu vô kiyang malehe.” Sekalaia nêl bêge.

80 Om nipwo tige lig m̄i vô levac d̄i i piyôp xovô kiyang niviha, d̄i i la dô vac vigwe mahigun pileva wê xomxo dô vacêñ ma ge d̄i i mila vô buc wê lam hilung i vô xomxo Islel ge.

2

*Malia kô nu tuc Yesu
(Matyu 1:18-25)*

¹ Vô buc tigee King Sisa Ogastas vông kiyang ti la vô xomxo vac vigwe vihati ên nêb he vihati i loc ên tibii i kivuu he lê.

² Buc tige, ge wê he kivuu xomxo vihati lê taxlee, dì Sailinias tu gavman levac mi viac vigwe Silia vac buc tige mi dô.

³ Om xomxo toto lax ben ben ên nêb tibii i kivuu he lê.

⁴ Josep ge, kehe vac king Devit, mêd kidi vac Nasalet vac vigwe levac Galili mi la, dì mila vac vigwe levac Judia dì la bu Devit ben luta lê nêbê Betlehem.

⁵ Om Josep yuu xôn vinê Malia la Betlehem ên nêb gavman i kivuu yuu lê. Malia ge, nu dô vac i xêyaa,

⁶ mêd yuu gên dô Betlehem dì buc vô kwabo lec wê Malia nu ob yubac ge.

⁷ Lêc xomxo pup lec xumac wê vitevac nêng vihati, om yuu la dô vac bulmakau ben, mèdec nu tyo yubac lêc nu tuc, mêd Malia viyum vac nivimihi dì la lii i yêp vac bulmakau dipac wê mi ya vac ge.

Angela nêl Yesu kitong vô xomxo wê viac bwoc sipsip ge

⁸ Vac vigwe tige xomxo wê viac bwoc sipsip gee dô vô vigwe ninya dì viac he bwoc sipsip vô bucén mi dô.

⁹ Mêd Apumtau angela ti val vô he, dì xêseac wê

Apumtau vông ge lam linac lec he, om he yê dì xona mabu.

¹⁰ Lêc angela tyo nêl vô he ên nêbê, “Xonaêñ i ma. Dì xam ngô lê. A ob nêl kiyang niviha ti

vô xam, dì kiyang tyo wê ob vông xomxo vihati xêyaa vô nivîha yang.

¹¹ Om a ob nêl vô xam bêga bê vô buc gwêbaga vac vigwe wê king Devit mi dô vac ilage, nu ti yubac. Ge xam nêm xomxo wê ob vô xam vêl ên nipaên. Ge Apumtau Kilisi.

¹² Om do wê xam ob xovô i lec ge bêga bê xam obêc wê nipwo tyo wê ta viyum vac nivîmihi dì i diyêp vac bulmakau dipac wê mi ya vac ge.”

¹³ Angela nêl bêge vô he, dì lutibed angela lag puunê tibeac hiwocên val le hixôn angela tyo dì pimil Anutu ên nêbê,

¹⁴ “Anutu lê i vô levac gê lag puunê, dì kiyang malehe i lam kibun ga vô xomxo wê Anutu yê nivîha ge.”

Xomxo bwoc viacên la yê Yesu

¹⁵ Angela tigee sea he dì lax mi la lag puunê, mêt xomxo bwoc viacên tigee nêl vîma ên nêbê, “Xam kidi lec ên il ob la Betlehem ên la xê kiyang ti wê Apumtau vông vô angela mi he val nêl vô il ge nôn.”

¹⁶ Om he kidi lec di tup lutibed di miла yê wê Josep yuu Malia xeedô dì nu tuc diyêp vac bwoc dipac wê mi ya vac ge.

¹⁷ He yê pyap dì nêl kiyang lec nipwo tyo tiyi wê angela nêl kitong vô he ge.

¹⁸ Mêt xomxo vihati wê ngô kiyang wê xomxo bwoc viacên tigee nêl ge ngô dì yetac ên dì xo kiyang tibeac lec.

¹⁹ Mêlec Malia ngô kiyang dì viac i yêp vac nilô dì xovô i tiyi buc vihati.

20 Mêd xomxo bwoc viacên tigee lax mi la, di lax pîmil Anutu di hi vixa pec ên kiyang vihati wê he ngô di yê nôn tiyi kiyang wê angela nêl vô he ge.

He nêl Yesu lê

21 Buc vigê vilu di sec yon la vêl, om he gôl nipwo tige ninivi di nêl i lê ên nêb Yesu. Lê tige wê Yesu gên o lam la vac Malia nilô lêm di angela nêl tax vô Malia.

Simion yuu Ana yê Yesu vac Anutu xumac ngibua

22 Buc wê Malia yuu nu tuc ob la lipac ningeac vêl i tiyi kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, om Josep yuu Malia kô Yesu mi la vac xumac ngibua Jelusalem, ên nêb ob vông i loc vô Apumtau,

23 i tiyi Apumtau kiyang wê yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê vêx ti obêc kô nu tuc taxlee ge od he ob vông i loc tu Anutu xe ngibua.

24 Di yuu nêb yuu ob vông daa hixôn i tiyi Apumtau kiyang wê nêl ên nêbê yuu i lêc kô dea yuu me tucluu nu yuu mi loc si daa vô i ge.

25 Xomxo ti dô Jelusalem lê nêbê Simion. Simion ge, xomxo vông vinêr nôn wê mi kitaa vô Anutu di dô bin xomxo ti wê ob lam vô viyin vêl ên Islel ge, di Myakilôhô Ngibua hivun Simion xôn.

26 Ilage Myakilôhô Ngibua nêl kitong vô i ên nêb i ob yib lutibed lêm. Nge, nêb ob dô mi yê Kilisi wê Apumtau ob vông i lam ge lec manôn lê, lêc yib timuên.

27 Mêd Myakilôhô Ngibua kîdu Simion nêb i loc vac Anutu xumac ngibua, om Simion la dô, dêc

Yesu ta yuu ma kô i mi la vac xumac ngibua ên nêb ob vông i tiyi môp wê Moses xolac nêl ge.

²⁸ Mégem Simion yê dî hôm Yesu mi kiva lec, dî pîmil Anutu ya vyâ tibêga ên nêbê,

²⁹ “O Apumtau, gwêbaga a nêb ông kô ông num yuac a mi loc vô ông hixôn nilôg niviha, i tiyi kiyang wê ông nêl vô a ilage,

³⁰ ên gwêbaga a magnôn yê xomxo ti wê ông vông i lam ên ông nêb i vô xe vêl ên nipaên ge.

³¹ Ge ông viac pyap mi vông i lam le seac vô xomxo manôn ên ông nêb vihati i yê,

³² ên i ge xêseac wê ob linac lec tibii madiluhu ên he i xovô ông, dî i wê ob vông nume Islel lê i vô levac.”

³³ Yesu ta yuu ma yetac ên kiyang wê Simion nêl lec i ge,

³⁴ mêt Simion kitaa lec yon, dî nêl vô ta Malia ên nêbê, “Ngô lê. Num tiga wê obêc vông xomxo Islel tibeac tô mi la, dî obêc hôm xomxo tibeac lec mi he le niviha. Num tyo tiyi do wê ob hilung Anutu môp vô xomxo ge, lêc xomxo tibeac obêc so vyâ vô i,

³⁵ om xomxo nêñ kiyang wê xo vac nilô ge obêc lam le seac. Dî ôcông va nilôm, viyin obêc kitiv ông xocbê yii kitiv ông dî la vac ông nilôm ge.” Simion vyâ bêge.

³⁶ Plopete vêx ti dô lê nêbê Ana. Ana ge, ma Panyuel dî kehe Asa. Lêc kô vux ti dî yuu dô klismas vigê vilu dî sec yuu,

³⁷ lêc liya yib om tu vêxôv mi dô dî vô vêxta dî i klismas 84. Mêt Ana mi dô vac Anutu xumac ngibua dî mi ngibua yaén dî mi kitaa vô Anutu tiyi lec bucênyuu viidiién vihati.

38 Lêc buc tya ge Ana val yê Yesu yon ta yuu ma, om pimil Anutu dì lax nêl Yesu kitong vô xomxo vihati wê dô bin buc wê Anutu ob vô Jelusalem vêl ên viyin ge.

Josep yuu Malia yon Yesu lax mi la Nasalet

39 Josep yuu Malia vông môp vihati tiyi xocbê Anutu xolac nêl ge. Pyap mêd yon nu tuc lax mi la ben Nasalet vac viğwe levac Galili.

40 Yon dô dêc nu tuc lig levac dì vô xêkîzêc lec hixôn piyôp levac, dì Anutu vizid hivun i xôn.

Yesu dô vac xumac ngibua Jelusalem

41 Yesu ta yuu ma mi la Jelusalem tiyi klismas vihati, ên nêb ob la yê buc Pasova ên xovô buc wê he sea Isip ilage.

42 Mêd Yesu klismas viğê yuu dì tô mi la yuu, om yon ta yuu ma la Jelusalem ên nêb ob la yê buc Pasova tyo nang.

43 Buc Pasova vihati pyap, dì he nêb ob lax ben, lêc Yesu dô Jelusalem di ta yuu ma lungên i.

44 Yuu xo ên yuu nêb mêd Yesu la hixôn lie ya mi he la, om vidiiêng tige yuu myag i dì kinêg i vô lie hixôn nipipu wê he xôn la ge,

45 lêc yuu o yêvô lêm, om yuu lax mi la Jelusalem mi lax myag i.

46 Yuu myag i tiyi buc yon, lêc la yêvô i vac Anutu xumac ngibua nilô wê xeedô hixôn Yuda levac levac wê kitucma ge, dì ngô he kiyang dì le kinêg kiyang kehe vô he.

47 Mêd xomxo wê ngô Yesu kiyang ge yetac ên i kiyang yuu piyôp niviha wê luu he vya ge.

48 Mêd Yesu ta yuu ma val yê dì yetac ên i, om ta nêl vô i ên nêbê, “Tuce, ông vông bêna vô xii ga lê, lêc ông vông

xii mam myag ông yoo mî xulac hixôn nilôm viyin mabu?”

49 Mêd Yesu nêl i lax vô yuu ên nêbê, “Muu myag a ên va? Muu o xovô bê a ob dô vac Mag xumac ga lêmê?”

50 Lêc yuu o xovô Yesu kiyang ge kehe lêm.

51 Mêd Yesu kidi mî la hixôn yuu dì yon lax mî la ben Nasalet. Yon milax dô Nasalet ge od Yesu vô ninya lehe vô ta yuu ma kiyang tiyi buc vihati, mègem ta Malia xovô kiyang tige vihati yêp vac nilô tiyi buc vihati.

52 Yesu lig hixôn piyôp niviha, om Anutu hixôn xomxo vihati xêyaa vin lec i.

3

*Jon Lipacên nêl xolac vô xomxo
(Matyu 3:1-12; Mak 1:2-8; Jon 1:19-28)*

1 Vô buc tigee Taibilias Sisa tu king mî viac xomxo vac klismas vigê yuu dì vixa vilu (15) mî dô, dì xomxo ya tu gavman levac dì viac vigwe ya ya, he lê bêga, Pontias Pailat viac vigwe levac Judia dì Helot viac vigwe levac Galili dì li Pilip viac vigwe yuu lê Itulia yuu Tlakonaitis, dì Laisenias viac vigwe Abilini.

2 Dì Anas yuu Kaiapas tu xomxo wê mi si daa gee nêñ bazub mî dô. Vô buc tige Anutu kiyang la vô Jon wê Sekalaia nu ge vac vigwe mahigun pileva.

³ Om Jon kidi mi la mia Jodan di la vac vi^gwe viyang viyang di la nêl xolac vô xomxo ên nêbê he i pilepac he di lipac mia êdêc Anutu i kitya he nêni nipaên vêl.

⁴ Om kiyang wê plopete Aisaia kivuu ilage mi i yêp ge vô nôn lec bêga ên nêbê,

“Xomxo ti tyuc vyac levac vac vi^gwe mahigun pileva ên nêbê, ‘Xam viac Apumtau môp wê obêc lam vac ge di vông i vô bôbac.

⁵ Om xam hivun vi^gwe madia xôn ên i vô bôbac, di den kitôñ levac yuu nipwo vihati vêl mi vông i vô niviha, di titô môp nigecêñ i vô bôbac lec, di hôm ngidax wê dô vac môp ge vêl ên môp i vô niviha lec,

⁶ ên xomxo vihati i yê Anutu môp wê ob vô xomxo vêl ên nipaên ge.’”

⁷ Xomxo tibeac la vô Jon ên nêb i lipac he, lêc Jon nêl vô he ên nêbê, “Myel nipaên nue xam. Letya nêl vô xam ên nêbê xam ob pec ên Anutu xêyaa myavinê wê ob tulec xam ge?

⁸ Xam pilepac xam di vông môp niviha ên i nêl xam kitong bê xam pilepac xam pyap. Di le i lêc yong xam di nêl bê xam bum Eblaham lêm. A ob nêl vô xam bê Anutu tiyi wê ob vông ngidax tigae i tu Eblaham nue bue ge.

⁹ Xam tiyi xochê xax wê xomxo hôm kov ên nêb ob vuv vêl ge, ên kov vô manôn mi yêp vô xax kehe. Ên xax wê o vuac nôn niviha lêm ge, xomxo ob vuv vêl di nêx i loc vac ngwax.”

¹⁰ Jon nêl bêge vô he, om he vihati kinêg vô i ên nêbê, “Om xe ob vông bêna?”

11 Om Jon nêl vô he ên nêbê, “Xomxo ti, siot yuu obêc dô ge, od i vông ngwe vô xomxo ngwe wê nêñ siot ma ge. Dì xam ti yaén obêc dô vô xam ge od ông vông bêge vô xomxo wê xen yaén ma ge êno mège.”

12 Mêd xomxo wê mi kô takis gee, ya val vô Jon ên nêb i lipac he, om kinêg vô i ên nêbê, “Xolac kehe, xe ob vông bêna?”

13 Mêd Jon nêl vô he ên nêbê, “Mone takis wê xam mi kô ge, xam kô i tiyi wê gavman nêl ge, dì le i lêc kô i nginoo loc lêm.”

14 Dì tibii vevac ya kinêg vô Jon ên nêbê, “Dì xe gae obêc vông bêna?” Lêc Jon nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêc hi xomxo vax vax mi vun he mone lêm. Dì le i lêc vông kot kityoôen vô xomxo lec he mone lêm. Nge, xam kô mone lec yuac wê xam vông ge dì i pyap.”

15 Xomxo tigee dô bin Kilisi wê ob val ge om he ngô Jon kiyang wê nêl ge dì nilô vô hinyoma hinyoma dêc he kinêg vîma ên nêbê, “Mêd ga Kilisi tyo mê, me?”

16 Lêc Jon nêl vô he ên nêbê, “A lipac xam ya mia pileva, dì timuên xomxo ngwe obêc val, lêc i xêkizêc luu xêkizêc wê a vông ge vêl, dì a o nigviha tiyi wê a ob piwelac yihi vêl ên su wê i vông ge lêm. Ên obêc val lipac xam ya Myakilôhô Ngibua yuu ngwax.

17 I viégê viñoo vô ngec nôn wê nêb ob tung vac xumac wê nôn niviha ob dô vac ge, dì ninivi pileva ge wê obêc nêx i la vac ngwax wê mi tum luta ge ên ngwax i ya vêl.”

18 Mêd Jon nêl kiyang tibeac hixôn ên nêb i

vông xovôên vô he, dì nêl Anutu xolac vô he vihati.

Helot tung Jon vac xumac kalabuhu

¹⁹ Jon kunac gavman levac Helot wê viac vîgwe Galili ge, ên Helot kô li tuc vînê Helodias dì vông môp nipaên tîbeac hîxôn.

²⁰ Lêc Helot vông nipaên levac ti hîxôn wê vông Jon vac kalabuhu.

Jon lipac Yesu

(Matyu 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Buc wê xomxo lipac mia ge od Yesu lipac mia hîxôn. Lipac mia pyap dì lôm kitaa, dêc vîgwe kisii ganê tax,

²² dì Myakîlôhô Ngîbua tu xochê tucluu manôn di lam dô lec Yesu. Mêd vya ti lam gê lag puunê ên nêbê, “Ông a nug wê a xêgyaa vin lec ông dì a xê ông niviha ge.”

Yesu bue tivae lê

(Matyu 1:1-17)

²³ Yesu klismas 30, dì i nêl xolac vô xomxo taxlee. Dì xomxo mi nêl Yesu nêb i Josep nu. Dì Josep mae bue tivae he lê bêgae:

Josep ma Hilai,

²⁴ dì Hilai ma Matat, dì Matat ma Livai, dì Livai ma Melkai, dì Melkai ma Janai, dì Janai ma Josep,

²⁵ dì Josep ma Matataias, dì Matataias ma Emos,
dì Emos ma Neam, dì Neam ma Eslai, dì
Eslai ma Nagai,

²⁶ dì Nagai ma Meat, dì Meat ma Matataias, dì
Matataias ma Semen, dì Semen ma Josek,
dì Josek ma Joda,

- 27 dì Joda ma Joanan, di Joanan ma Lesa, di Lesa
 ma Selababel, dì Selababel ma Sialtiel, dì
 Sialtiel ma Nelai,
- 28 dì Nelai ma Melkai, dì Melkai ma Edai, dì
 Edai ma Kosam, dì Kosam ma Elmadam,
 di Elmadam ma El,
- 29 dì El ma Josua, dì Josua ma Eliesa, dì Eliesa
 ma Jolim, dì Jolim ma Matat, dì Matat ma
 Livai,
- 30 dì Livai ma Simion, dì Simion ma Yuda, dì
 Yuda ma Josep, dì Josep ma Jonam, dì
 Jonam ma Elaiakim,
- 31 dì Elaiakim ma Melia, dì Melia ma Mena, dì
 Mena ma Matata, dì Matata ma Netan, dì
 Netan ma Devit,
- 32 dì Devit ma Jesi, dì Jesi ma Obet, dì Obet ma
 Boas, dì Boas ma Salmon, dì Salmon ma
 Nason,
- 33 dì Nason ma Aminadap, dì Aminadap ma
 Atmin, dì Atmin ma Anai, dì Anai ma
 Heslon, dì Heslon ma Peles, di Peles ma
 Yuda,
- 34 dì Yuda ma Jekop, dì Jekop ma Aisak, dì Aisak
 ma Eblaham, dì Eblaham ma Tila, dì Tila
 ma Neho,
- 35 dì Neho ma Selak, di Selak ma Leu, dì Leu ma
 Pelek, dì Pelek ma Ebe, dì Ebe ma Sela,
- 36 dì Sela ma Kenan, dì Kenan ma Apaksat, dì
 Apaksat ma Siem, dì Siem ma Nôa, di Nôa
 ma Lamek,
- 37 dì Lamek ma Metusala, dì Metusala ma Inok,
 di Inok ma Jalet, dì Jalet ma Mahalalel, dì
 Mahalalel ma Kenan,

38 dì Kenan ma Inos, dì Inos ma Set, dì Set ma Adam, dì Adam kehe Anutu.

4

*Seten yaxêñ Yesu
(Matyu 4:1-11; Mak 1:12-13)*

¹ Myakilôhô Ngibua hîvun Yesu xôn mêd i sea mia Jodan dì lax mi la. Lêc Myakilôhô Ngibua didii i mi la vac vigwe mahigun pileva wê xomxo dô vacên ma ge.

² Mêd Yesu la dô buc kehe yuu dì Seten yaxêñ i.

Yesu yaêñ ti ma dì buc tibeac tige la vêl om vip den i.

³ Mêgem Seten nêl vô Yesu ên nêbê, “Ông obêc Anutu nu nôn ge od ông nêl ên ngidax tiga i tu yaêñ ti ên ông wa.”

⁴ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xolac nêl bêga ên nêbê, ‘Susu yaêñ vaci o tiyi wê xomxo ob dô mavîha ya ge lêm.’ ”

⁵ Mêd Seten didii Yesu mi yuu lec mi la lec kitôn kisii mêd Seten hilung vigwe wê yêp kibun ga ge vihati vô Yesu lutibed,

⁶ di nêl vô i ên nêbê, “A ob vông vigwe gee vihati hixôn xekizêc yuu lê levac wê he vông ge vô ông. Ên susu vihati ge tu axe pyap, om a obêc nêb vông vô xomxo ti ge od a ob vông.

⁷ Mêgem ông obêc yev vixam kitu vô a dì pimil a ge od vihati obêc tu ông xe.”

⁸ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xolac nêl bêga nêbê, ‘Ông yev vixam kitu vô ông Apumtau Anutu tibed, dì vông yuac wê ici va vông ge.’ ”

⁹ Mêd Seten dîdii Yesu mî yuu la Jelusalem, dî i mîla lax Yesu la lec Anutu xumac ngîbua myahipu kîsii, dî nîl vô i ên nêbê, “Ông obêc Anutu nu nôn ge od ông sox loc kîbun.

¹⁰ Ên xolac nîl bêga ên nêbê,
‘Anutu obêc vông i angela lam viac ông,
¹¹ om he obêc hôm ông kîsii ya vigê, êdêc ông o lêc vinux vixam lec ngidax lêm.’ ”

¹² Lêc Yesu nîl vô i ên nêbê, “Xolac nîl bêga ên nêbê, ‘Ông o lêc yaxê Apumtau ông Anutu lêm.’ ”

¹³ Seten yaxê Yesu ya môp vihati ge pyap, dêc sea i dî la, ên nêb ob la dô dî buc ngwe nang lê.

*Yesu vông yuac xolac taxlee gê Galili
(Matyu 4:12-17; Mak 1:14-15)*

¹⁴ Xêkizêc wê Myakîlôhô Ngîbua vông ge hivun Yesu xôn dî i lax mî la Galili, dî xomxo nîl i kitong vac vigwe gee vihati mî i la tiyi vigwe myahipu.

¹⁵ Mêd Yesu la nîl Anutu xolac vac he xumac lîlo vihati om xomxo pîmil dî vông i lê vô levac.

*Xomxo Nasalet vô nîmi vô Yesu
(Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Yesu mîlax Nasalet vac ben wê i nipwo dî i dô vac lêc lig mî vô levac vac ge. Yesu lax dô, dî buc sabat ge od la vac xumac lîlo tiyi môp wê mi vông ge, mêd kidi lec ên nêb ob kitong xolac vô he,

¹⁷ om he vông kîpihac wê plopete Aisaia kiyang yêp vac ge vô i, mî i tîdii lêc yêvô kiyang ti wê yêp bêga ên nêbê,

¹⁸ “Myakîlôhô Ngîbua wê Apumtau vông ge lam lec a, ên Anutu vînoo a ên nêb a nîl i xolac

kitong vô xomxo wê nênen susu maên gee.
Om vông a lam ên nêb a vô viyin vêl ên
xomxo wê dô vac kalabuhu ge, dì vông
xomxo wê manôn toc ge manôn i seac, dì
vông a lam ên nêb a vô viyin levac wê
hivun xomxo xôn ge vêl.

19 Dì nêb a nêl Apumtau buc wê ob vông vîzid
niviha vô xomxo ge kitong.”

20 Yesu kitong pyap, mêt vilun kîpihac xôn dì
vông i lax vô xomxo ti wê viac xumac liло ge dì
tô mi dô ên nêb ob nêl kiyang vô he, om xomxo
vîhati wê dô vac xumac tige manôn là vô i tibed.

21 Mêt Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xolac ti wê a
kitong mi xam ngô ga, vô nôn lec gwêbaga.”

22 Mêt he pimil Yesu dì yetac ên kiyang niviha
wê Yesu nêl ge dì nêl vîoma ên nêbê, “Ga bêna?
Xomxo tiga Josep nu mê?”

23 Mêt Yesu nêl vô he ên nêbê, “Vixôhilôg,
xam obêc nêl kiyang pilepacêb bêga vô a bê,
‘Docta, ông vông ôcông va nimnivi i vô niviha
lec lê. Ên yuac yuu do wê ông la vông vac vigwe
Kapaneam mi xe ngô ge, xe nêb ông vông vac il
bed ga êno bêge lê.’ Xam obêc nêl bêge vô a lê,

24 lêc a ob nêl hixôn nôn vô xam bê plopete ti
obêc nêl kiyang vac ici va ben ge, od lie ob vông
i vin i kiyang lêm.

25 I tiyi xocbê môp wê bume tivame vông vô
plopet Ilaija ilage. Vô buc tige lun valên ma tiyi
klismas yon dì dentuc vigê vilu dì sec ti, om vip
mabu yêp vac vigwe Islel vîhati. Dì vêxôv tîbeac
dô Islel wê he xen yaên ma ge,

²⁶ lêc Anutu o vông Ilaija la vô vêxôv ti vac ici ben Islel ên nêb i loc ngiđu i xôn lêm. Nge, vông i la vigwe Salepat vac tibii Saidon ben ên nêb i loc vô vêxôv Saidontige ên i ngiđu i xôn.

²⁷ Nang dêc buc wê plopete Ilaisa dô ge, od xomxo wê kityax mahizihizi ge tibeac dô vac vigwe Islel, lêc Ilaisa o vông he ti vô niviha lec lêm. Nge, la vac tibii Silia ben dì la vông Neman tibed vô niviha lec.”

²⁸ Yesu nêl bêge, mêt he wê dô vac xumac lilo mì ngô i kiyang ge, he xêyaa vô myavinê mabu vô i,

²⁹ om he kidi lec dì kô i mì la ninyawehe. Vigwe tige yêp lec kitôn ti om he kô Yesu mì la vigwe ninya wê madia ge, ên nêb ob tiyot i loc vac madia.

³⁰ Lêc Yesu la vac he mahigun dì loc mì la.

*Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo ti
(Mak 1:21-28)*

³¹ Yesu loc mì la Kapaneam vac vigwe levac Galili, dì buc sabat ge od nêl xolac vô he vac he xumac lilo.

³² Mêgem he yetac ên kiyang wê Yesu nêl ge, ên Yesu nêl kiyang hixôn xêkizêc.

³³ Vac xumac lilo tige xomxo wê vimwo nipaên dô vac nilô ge ti dô hixôn, om keac via levac ên nêbê,

³⁴ “Yesu Nasalet, ông lam ên ông nêb ông ob vông bêna vô xe? Ông nêb ông ob kitya xe vêle? Ên a xovô ông ên a nêbê ông ge xomxo ngiđua wê Anutu vông ông lam ge.”

³⁵ Lêc Yesu keac xêkizêc ên nêbê, “Ông keacên i ma, dì lop mì loc vêt ên xomxo tige.” Mêgem vimwo nipaên tige vô makikun vac xomxo tige mêd hîvip i dì vixog i la vac xomxo tibeac mahigun, dêc sea i dì la vêt, lêc o vông xomxo tyo ninivi vô nipaên lêm.

³⁶ Mêd xomxo tibeac tige yê dì yetac mabu dì nêl vôma ên nêbê, “Xomxo tige va nêl kiyang bêna, lêc nêl kiyang hixôn xêkizêc vô vimwo nipaên tiyi xocbê i xomxo levac ge om vimwo nipaên ngô dì pec mì la vêt.”

³⁷ Mêgem xomxo vông Yesu lê vô levac vac vigwe buhu toto ge dì i la tiyi myahipu.

*Yesu vông Saimon Pita yen vêxta vô niviha lec
(Matyu 8:14-15; Mak 1:29-31)*

³⁸ Yesu kidi vac xumac lilo dì la vac Saimon Pita ben. Lêc Saimon yen vêxta vông yidac levac ngwax tum, om he nêb Yesu i loc vông i vô niviha lec.

³⁹ Om Yesu la le kwabo vô i dì piping i yidac ên nêbê, “Loc vêt.” Om yidac tip la lutibed dì vêx tyo vô niviha lec mì kidi lec, dì vông yebac vô he xen yaên hixôn.

*Yesu vông xomxo yidac tibeac vô niviha lec
(Matyu 8:16-17; Mak 1:32-34)*

⁴⁰ Hiyôv hoo la, dêc xomxo tibeac kô lie wê yidac kehe toto ge mì la vô Yesu, om Yesu vyax vigê lec he toto dì vông he vô niviha lec.

⁴¹ Dì xomxo tibeac wê vimwo nipaên dô vac he ge, vimwo nipaên tige lop mì la vêt ên he dì tyuc vyax levac ên nêbê, “Ông ge Anutu nu.” Lêc Yesu keac levac lec he nêbê, “Xam keacên i ma,” ên

he xovô pyap ên nêbê Yesu ge Kilisi ti wê Anutu vông i lam ge.

*Yesu la nêl xolac vac vigwe ya
(Mak 1:35-39)*

⁴² Vigwe viidiiên pítoc yang tya ge, Yesu kidi mi sea vigwe tige dì la vac vigwe mahigun pileva wê xomxo maên ge. Léc xomxo myag i, léc mîla vô i om nêl i xôn nêb i dô hixôn he dì seaên he i ma.

⁴³ Léc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Mêléc a ob la nêl Anutu ben kehe kitong vô xomxo vac vigwe baba hixôn. Ên yuac ga wê Anutu vông a lam ên nêb a vông ge.”

⁴⁴ Om Yesu la nêl xolac vac Yuda xumac lilo viyang viyang ge vihati.

5

*Yesu nêl dêc Saimon Pita hi pis tibeac
(Matyu 4:18-22; Mak 1:16-20)*

¹ Buc ti Yesu mîla le vô mia luaên Genesalet ninya, dì xomxo tibeac la dô dì hivun i xôn, ên nêb ob ngô Anutu xolac wê Yesu ob nêl ge.

² Mêléc Yesu yê dipac yuu wê yêp vô mia ninya ge, léc xomxo wê mi kô dipac ge dô lecén ma, ên he la dilipac he leac wê mi hi pis vac ge.

³ Mêd Yesu lec la lec dipac ngwe wê Saimon vông ge dì nêl vô Saimon ên nêbê, “Vông dipac i du mi loc mahigun tya.” Om he vông i du mi la mahigun dì Yesu dô lec dipac dì nêl xolac vô xomxo wê dô kehe ge.

⁴ Yesu nêl xolac pyap, dêc nêl vô Saimon ên nêbê, “Vông dipac i loc vac gwec madia dì tung leac i loc vac mia ên hi lili.”

⁵ Lêc Saimon luu i vya ên nêbê, “Xolac kehe, vihevage buc xuhu dia tiga xe vông yuac levac lec lili myagên, vivuatitô dì vigwe vidii lec, lêc xe o hi ti lêm. Lêc ga mô ông nêl om a ob lax tung leac i loc vac mia.”

⁶ Om he tung leac la, lêc lili tibeac vac leac mi i pup lec xocbê ob tax i tip ge,

⁷ om he tyuc lie dipac ngwe ên nêb he i lam kô lili hixôn he. Om he lam dì he tung lili vac dipac yuu xôn mi i pup lec tiyi xocbê ob vông dipac tô mi la vac mia nilô ge.

⁸ Mêd Saimon Pita yê dì la yev vixa kitu vô Yesu dì nêl ên nêbê, “Apumtau, loc vél ên a, ên a ga tibii nigpaên.”

⁹ Saimon nêl bêge, ên i hixôn lie wê dô hixôn i ge yetac mabu ên wê Yesu nêl dì he hi lili tibeac ge.

¹⁰ Dì Sebedi nu Jems yuu Jon wê yuu mi vông yuac lili hixôn Saimon ge, yuu yê dì yetac ên êno. Mêd Yesu nêl vô Saimon ên nêbê, “Xonaên i ma. Ên timuên ge od ông obêc vông yuac bêga bê ông obêc kituc xomxo i lam vô a.”

¹¹ Mêd he soo mia mi la le kehe, pyap dêc susu vihati ge dô dì he la timu vô Yesu.

Yesu vông xomxo wê kityax mahizihizi ge ti vô niviha lec

(Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Yesu la dô vac vigwe ti, lêc xomxo wê kityax mahizihizi dô lec i ninivi ma vél ge ti yê Yesu om lam yev vixa kitu vô i dì kitaa i ên nêbê, “Xomxo levac, ông obêc nêb vông a nignivi i vô niviha

lec ge od ông tiyi wê ông ob vông i vô nôn lec ge.”

¹³ Mêgem Yesu titô vigê la vyax lec i dì nêl ên nêbê, “A nêb ông vô nimviha lec.” Yesu nêl dì kityax mahizihizi tige wax la vêl dì i ninivi vô nivîha lec lutibed.

¹⁴ Mêgem Yesu nêl kiyang xêkizêc vô i ên nêbê, “Ông o lêc nêl kitong vô xomxo ti lêm. Dì loc hilung nimnivi mô vô xomxo wê mi si daa vô Anutu ge dì vông daa i tiyi Moses xolac wê nêl ge, ên xomxo vihati i yê dì xovô bê ông nimnivi vô nivîha lec.”

¹⁵ Yesu nêl bêge lê, lêc xomxo nêl i lê vô levac la vac vigwe viyang viyang ge, om xomxo tibeac mi kituc la vô i, ên nêb ob ngô kiyang wê i nêl ge, dì he nêb i vông he ninivi yidac i vô nivîha lec.

¹⁶ Lêc buc ya Yesu le sea he dì la vac vigwe mahigun pileva dì la kitaa.

*Yesu vông xomxo ti wê vixa len vô xêlehe ge
vô nivîha lec*

(Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Buc ti Yesu nêl xolac vô xomxo tibeac, lêc Palisi yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee lam vac vigwe Jelusalem dì Galili yuu Judia vihati mi lam dô hixôn. Dì xêkizêc wê Apumtau Anutu vông ge lam hivun Yesu xôn ên nêb i vông yidac i vô nivîha lec ya.

¹⁸ Mêd xomxo ya ken xomxo ti wê len vô xêlehe ge lec pêt dì mîla, ên nêb ob vông i loc vô Yesu manôn ên i vông i vô nivîha lec. Lêc Yesu dô vac xumac nilô,

19 dì xomxo tibeac pup lec, om môp ti o yêp wê he ob kô i mì la vô Yesu ge lêm. Om he lec xumac mì la kisii mì la dii xumac mya ti dì vông xomxo tyo tô mì la hixôn pêt vac tibii tibeac mahigun dì la yêp vô Yesu manôn.

20 Mêd Yesu yê wê he vông i vin ge om nêl vô xomxo tyo ên nêbê, “Lig, a kitya ông nêm nipaên vêl pyap.”

21 Mêlêc xomxo wê xovô Moses xolac gee yuu Palisi gee ngô dì nêl vôma ên nêbê, “Xomxo tige letya lêc so via vô Anutu? Ên xomxo ti o tiyi wê ob kitya xomxo nêm nipaên vêl ge lêm. Nge, Anutu vaci tibed ge wê ob kitya vêl ge.”

22 Mêd Yesu xovô kiyang wê he nêl vac nilô ge om nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam xo kiyang bêge vac nilômê?

23 Xam xovô lê. Kiyang ngwe na wê obêc vô viyin maên ge? Kiyang wê nêbê, ‘A kitya ông nêm nipaên vêl’ ge, me kiyang wê nêbê, ‘Ông kidi lec mì loc’ ge?

24 Mêlêc a nêb a ob vông xovô ên vô xam bê a, Xomxo Nu, a xêkizêc tiyi wê a ob kitya xomxo nêm nipaên vêl gê kibun ga, om xam lêc wê.” Mêdêc Yesu nêl vô xomxo tyo wê len vô xêlehe ge ên nêbê, “A nêl vô ông bê ông kidi lec mì hôm ông guhu lec dì lôc bom.”

25 Mêdec lutibed xomxo tyo kidi lec vac he mahigun dì hôm

i guhu lec dì la ben hixôn nilô pîmilên.

26 Mêgem xomxo gee vihati yê dì yetac mabu, dì he pîmil Anutu hixôn nilô yetacê dì nêl vôma

ên nêbê, “Gwêbaga il xê mad lec do niviha viyonêñ ti.”

*Yesu keac Livai la hixôn i
(Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17)*

²⁷ Yesu la, lêc mila yê xomxo ti lê nêbê Livai wê xeedô vac xumac wê he mi kô mone takis vô tibii vac ge, om Yesu la nêl vô i ên nêbê, “Kidi mi lam hixôn a.”

²⁸ Mêgem Livai kidi lec dì sea i yuac yuu susu vihati dô xel dì la timu vô Yesu vixa mi he la.

²⁹ Mêd Livai myêl vîzid levac vô Yesu vac ben, dì xomxo wê mi kô takis gee hixôn xomxo yaya la dô hixôn yuu mi he ya.

³⁰ Lêc he Palisi hixôn he lie wê xovô Moses xolac gee yê tiyiên ma, om nêl vô Yesu nue ngivihi ên nêbê, “Bêna lêc xam la wa dì num hixôn tibii wê mi kô mone takis gee yuu tibii nipaênê?”

³¹ Mêd Yesu ngô wê he nêl bêge, om nêl vô he ên nêbê, “Xomxo niviha obêc la vô docta lêm. Nge, tibii yidac ge wê obêc la vô docta.

³² Om a ob nêl vô xam bê a o lam ên a nêb a ob tyuc xomxo niviha lêm. Nge, a lam ên tibii nipaên, ên a nêb he i pilepac he.”

*Kiyang lec môp tikwê yuu paha
(Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22)*

³³ Mêd he nêl vô Yesu ên nêbê, “Jon nue ngivihi mi ngibua yaên dì mi kitaa tiyi buc vihati, dì Palisi nue ngivihi mi vông bêge êno. Mêd ông va ge, nume ngivihi mi ya dì mi num dì o ngibua lêm.”

³⁴ Mêlêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Buc ti wê tibii viyang ti lie ti obêc ii vêx ti lêc gên dô hixôn he ge, od he obêc ngibua yaên, me? Maê.

³⁵ Lêc obêc buc tîmuên wê tibii ob kô li tige vêl ên he ge, od ge wê he obêc dô hixôn viyin dî ngibua yaên.”

³⁶ Mêd Yesu nêl kiyang pilepacêti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo ti nêngakwi obêc tip ge, od obêc kiping ngakwi paha myahipu ti vêl mi la duu lec tikwê lêm. Ên obêc vông bêge ge od obêc vông ngakwi paha vô nipaên, dî myahipu paha tige obêc la tiyi ngakwi tikwê lêm.

³⁷ Dî kiyang ngwe, xomxo ti obêc too mia wain paha vac bwoc ninivi tikwê lêm. Ên obêc too vac ge od wain obêc vuac dî tax ninivi tikwê tip dî wain too la.

³⁸ Om wain paha ge, xomxo i too vac bwoc ninivi paha.

³⁹ Dî xomxo wê num wain tikwê ge obêc nêb num wain paha nang lêm, ên he nêl ên he nêbê wain tikwê nyen niviha luu vêl.”

6

Yesu nêl kiyang lec môp sabat

(Matyu 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Vô buc sabat ti, Yesu he nue ngivihi la vô môp wê la vac yuac yaên ge ti. Mêd he mila lê, lêc nue ngivihi le yul wit nôn wê tiyi xocbê piidi nôn ge dî hilii ninivi la vêl dî ya nôn.

² Lêc Palisi ya yê dî nêl vô he ên nêbê, “Gwêbaga buc sabat wê Moses xolac ngibua nêb

il ob vông yuac ti lec lêm ge, lêc bêna lêc xam vông yuac lecê?”

³ Lêc Yesu luu he vyā bêga ên nêbê, “Môp wê bug Devit vông ilage, xam kitong, me xam lungên? Ên Devit he lie dô lê, lêc vip den he,

⁴ om Devit la vac Anutu xumac ngibua di la hôm blet ti wê he tung vô Anutu manôn ge. Blet tige, xomxo pileva o tiyi wê ob ya ge lêm. Nge, xomxo wê mi si daa vô Anutu ge, heche va ob ya. Lêc Devit kô mi lax ya dêc vông mi lie ya hixôn. Lêc Devit o vông i so lêm, ên xomxo wê mi si daa ge vaci vông mi i ya.”

⁵ Dì Yesu nêl hixôn vô he ên nêbê, “Om xam xovô bê a, Xomxo Nu, a tu buc sabat kehe hixôn.”

Yesu vông xomxo wê vigê nipaên ge ti vô niviha lec vô buc sabat

(Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Mêd sabat timuên ngwe Yesu la vac Yuda xumac lilo mi la nêl xolac vô he. Lêc yê xomxo wê vigê hiyôv len yuu kîlôhô xêlehe ge ti dô hixôn he.

⁷ Lêc Yuda wê xovô Moses xolac gee hixôn he Palisi dô dì yê Yesu xôn ên nêb ob yê bêc obêc vông xomxo tige vô niviha lec vô sabat ge od he ob vông kiyang vô i.

⁸ Lêc Yesu xovô he nilô ge om nêl vô xomxo vigê nipaên tige ên nêbê, “Kidi mi lam le mahigun tinê.” Mêgem xomxo tyo kidi lec mi la le vac he mahigun.

⁹ Om Yesu nêl vô he vihati ên nêbê, “A ob kinêg vô xam bê xolac wê il Yuda vông ge, nêb il vông bêna lec sabatê? Nêb il vông niviha me nêb il

vông nipaên? Om il ob vông xomxo i vô nivîha, me il ob vông he i vô nipaên xel lec sabat?”

¹⁰ Mêd Yesu vô yê yê he vihati dì nêl vô xomxo vigê nipaên tige ên nêbê, “Titô vigêm.” Mêd xomxo tyo titô vigê, lêc vigê vô nivîha lec.

¹¹ Om xomxo wê xovô Moses xolac gee yuu Palisi, he xêyaa vô myavinê mabu dì he nêl vîma ên nêbê, “Om il ob vông bêna vô Yesu?”

*Yesu vinoo aposolo vigê yuu dì tô mi la yuu
(Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Vô buc tige Yesu la lec kitôn ti ên nêb ob la kitaa vô Anutu, om bucêñ tige yadiluhu Yesu kitaa vivuatitôv mi dô dì vigwe vidii lec.

¹³ Vigwe vidii mêd Yesu tyuc nue ngivihi vihati lam vô i mêd vinoo he vigê yuu dì tô mi la yuu wê ob kô lê aposolo ge.

¹⁴ Om he lê bêga, Saimon, wê Yesu nêl lê ngwe nêbê Pita, dì Pita li Andlu, dì Jems yuu Jon, dì Pilip yuu Batolomyu,

¹⁵ dì Matyu yuu Tomas, dì Jems ngwe wê ma Alpias ge, dì Saimon Selot,

¹⁶ dì Judas wê ma Jems ge dì Judas Iskaliot wê obêc hilung Yesu vô tibii vevac timuên ge.

*Yesu vông xomxo tibeac vô nivîha lec
(Matyu 4:23-25)*

¹⁷ Pyap dêc Yesu he nue ngivihi sea kitôn tyo di lop mi lôm tô lec vigwe hibuhu ngwe. Dì xomxo wê mi timu vô Yesu gee hixôn xomxo Judia vigwe nipwopwo hixôn vigwe levac Jelusalem, dì Taia yuu Saidon wê yêp kwabo vô gwec ninya ge, he tibeac val kitucma mi dô,

18 ên he nêb he ob ngô Yesu kiyang, dì he wê yidac ge nêb Yesu i vông he ninivi i vô niviha lec. Dì xomxo wê vimwo nipaên vông he vô nipaên ge, Yesu tii vimwo vêl ên he dì vông he vô niviha lec.

19 Mêgem xomxo gee vihati nêb obêc hôm lec Yesu ninivi, ên he yê wê xêkizêc wê Yesu vông ge la vông xomxo tibeac vô niviha lec ge.

*Kiyang xêyaa niviha yuu kiyang viyin
(Matyu 5:1-12)*

20 Mêd Yesu yê ma la nue ngivihi dì nêl vô he ên nêbê,

“Xam wê xam xo ên xam nêbê xam o niviha lêm ge, xam xêmyaa i niviha, ên xam tu Anutu nue pyap.

21 “Xam wê vip den xam ge, xam xêmyaa i niviha, ên timuêng ge od xam obêc wa i den xam.

“Dì xam wê xam nilôm viyin dì xam byag gwêbaga ge, xam nilôm i vô niviha, ên xam obêc nap hixôn xêmyaa niviha timuêng.

22 Buc wê xomxo obêc yê xam nipaên ên wê xam vông i vin Xomxo Nu ge dì obêc tii xam dì nêl kiyang nipaên lec xam dì so vya vô xam ên nêb xam tibii nipaên ge od xam nilôm i niviha.

23 Om buc wê he obêc vông bêge vô xam ge od xam pîmil dì xêmyaa i vô niviha lee, ên nôn niviha wê xam obêc kô ge yêp vac Anutu ben lag puunê. Môp bêge wê he bue vông vô plopete ilage êno.

24 “Dom xam wê mone levac yuu susu tibeac ge, xam xona nêm, ên xam kô susu niviha mi dô hixôn xêmyaa niviha pyap, om xam obêc kô niviha ti timuêng nang lêm.

25 “Dì xam wê xam wa i den ge, xam xona nêm, ên vip obêc den xam tîmuên.

“Dì xam wê xam nap mî dô gwêbaga, xam xona nêm, ên xam obêc byag dì dô hixôn nilôm viyin tîmuên.

26 “Om xomxo viyang viyang obêc pîmil xam ge, od xam xona nêm, ên he bue vông bêge vô plopete kîtyooênilage êno mêgê.”

*Il xêdyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô il
ge*

(Matyu 5:38-48)

27 Yesu nêl vô he ên nêbê, “A ob nêl vô xam wê xam ngô a kiyang ga bêga bê xam xêmyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô xam ge, dì xam vông nivîha vô xomxo wê he xêyaa vô nipaên vô xam ge.

28 Dì xam kitaa lec xomxo wê nêl vyâ vô xam ge, dì xam kitaa vô Anutu bê i vông nivîha vô xomxo wê so vyâ vô xam ge.

29 Xomxo ti obêc pitap ông lia vîlu ge od ông vông viluo hixôn vô i, dì xomxo ti obêc kô ông saket ge od ông o lêc kol siot lêm. Nge, ông vông vô i hixôn.

30 Dì xomxo ti obêc kitaa susu ti vô ông ge od ông vông vô i, dì xomxo ti obêc kô ông nêm susu ti mî la ge od le i lêc kidu bê i vông i lôm vô ông lêm.

31 Môp nivîha wê xam nêb xomxo i vông vô xam ge, od xam vông nivîha vô he êno bêge.

32 “Ên xam xêmyaa obêc vin lec xomxo wê xêyaa vin lec xam ge vaci dì xêmyaa o vin lec xomxo baba hixôn lêm ge od xam ob kô pîmilên

niviha lec mōp tibēge tibêna? Ên tibii nipaên xêyaa vin lec xomxo wê xêyaa vin lec he ge êno.

³³ Dì xam obêc vông niviha vô xomxo wê vông niviha vô xam ge vaci ge od xam ob kô pîmilên niviha lec mōp tibēge tibêna? Ên tibii nipaên êno mi vông mōp tibêge.

³⁴ Dì xam obêc vông susu pileva vô xomxo lêc xam nêb he i vông myaviwen vac ge od xam ob kô pîmilên niviha lec mōp tibêge tibêna? Ên tibii nipaên mi vông susu pileva vô xomxo nêb he i vông myaviwen vac êno mêgê.

³⁵ Om a ob nêl vô xam bê xam xêmyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô xam ge dì vông niviha vô he, dì xam vông susu vô xomxo dì le i lêc xo bê he i vông myaviwen vac vô xam lêm. Xam obêc vông bêge ge od xam ob kô nôn niviha luu vêl timuën dì xam ob tu Anutu lag puunê nue. Ên Anutu ge wê vông niviha vô tibii nipaên wê o mi pîmil i lêm ge.

³⁶ Mêgem xam êno xo vigwe pisiv ên xomxo di vông niviha vô he i tiyi xocbê Mag Anutu xo vigwe pisiv ên il ge.”

*Kiyang wê ob yaxêñ xomxo ge
(Matyu 7:1-5)*

³⁷ Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêc yaxêñ xomxo nêñ kiyang lêm, êdêc Anutu i yaxêñ xam nêm kiyang êno lêm. Dì xam o lêc nêl vyam nipaên lec xomxo bê he i kô myaviwen nipaên lêm, êdêc Anutu i nêl vyam nipaên lec xam lêm. Dì xam piwelac kiyang nipaên wê xomxo vông ge vêl êdêc Anutu i piwelac vêl ên xam êno.

38 Om xam vông susu vô xomxo lê, êdêc Anutu i vông vô xam êno. Ên Anutu obêc vông tibeac vô xam tiyi xocbê ob vông vac xam sepac mi i pup lec dêc kitiv i tô mi la, dêc kipyax ya lec hixôn mi i pup lec di kipyax sea ge. Ên môp wê xam vông vô xomxo ge od Anutu obêc vông i tiyi wê xam vông vô he ge vô xam.”

39 Mêgem Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo manôn tocên ngwe o tiyi wê ob diidii xomxo ma tocên ngwe ge lêm. Ên ge od yuu xôn ob la tô madia.

40 Di nipwo xumac xulacên ti ob luu ma wê tixuu he ge vêl lêm. Lêc he obêc kô xovôên nivîha vac xumac kîpihac mi la tiyôô lec myahipu ge od he obêc tiyi xocbê ma wê tixuu he ge.

41 “Om ông ge, bêna lêc ông wê xax mavigen wê le vac lim manôn ge di lungên levac mabu ngwe wê le vac ôcông va mamnôn ge?

42 Bêna lêc ông ob nêl vô lim bê, ‘Lige, a ob vông xax mavigen wê le vac ông mamnôn ge vêl,’ dom dilungên levac ngwe wê le vac ôcông va mamnôn ge? Ông xomxo kityooên, ông pul xax levac wê le vac ôcông va mamnôn ge vêl tax di mamnôn i seac nivîha lê, êdêc pul nipwo tya wê le vac lim manôn ge vêl.”

Kiyang pilepacên lec xax nôn nivîha yuu ni-paén

(Matyu 7:16-20; Matyu 12:33-35)

43 Yesu nêl nang ên nêbê, “Xax niviha ti obêc vuac nôn nipaên lêm, dì xax nipaên obêc vuac nôn niviha lêm.

44 Xax vihatí ge il ob xovô lec nôn toto. Ên xomxo ob yul higuc nôn lec hizap yatôv lêm, dì xomxo ob yul viyodac nôn lec kipomac yatôv lêm.

45 Dì il xomxo tiyi lec bêge. Ên xomxo wê piyôp niviha yêp vac he nilô ge od ob vông môp niviha, dì xomxo wê nipaên yêp vac he nilô ge od mi vông môp nipaên. Ên kiyang yuu xovôen wê pup vac xomxo nilô ge, xomxo mya nêl i lam seac.

*Kiyang pilepacêñ lec xumac yuu
(Matyu 7:24-27)*

46 “Bêna lêc xam nêl a ên xam nêbê, ‘Apumtau, apumtau,’ lêc xam o vông a vyag wê a nêl vô xam ge vô nôn lec lêmê?

47 Xomxo wê lam vô a mi lam ngô a kiyang dì vông a vyag vô nôn lec ge, a ob nêl he kitong vô xam.

48 He tiyi xocbê xomxo ti nêb ob lox xumac om yev lôva madia ta dêc hoo teac vac dêc tung ngidax la nêb ngidax i hôm teac xôn, dêc lox xumac lec, lêc lun val om mia butac mabu, lêc xumac tige o kipê lêm, ên xomxo tige lox i xumac xekizêc ta.

49 Lêc xomxo wê ngô a kiyang lê, lêc o vông i vô nôn lec lêm ge, ge tiyi xocbê xomxo ti lox xumac lec kibun pileva di o yev hipu la vac kibun lêm, om mia butac mi val mabu ge od dii i nêl xumac sea.”

7

*Yesu vông Lom tibii vevac ti nu yuac ti vô niviha lec
(Matyu 8:5-13)*

¹ Yesu nêl kiyang vihati mi xomxo ngô, pyap di i loc mi la vigwe Kapaneam.

² Mêd Lom tibii vevac levac ti dô vac vigwe tige, lêc i nu yuac ti vông yidac levac tiyi wê ob yib ge. Tibii vevac tyo xêyaa vin lec nu yuac tige,

³ lêc ngô wê Yesu val vigwe tige, om vông Yuda levac ya la vô Yesu ên nêb he i loc nêl vô Yesu ên i lam vông nu yuac tyo i vô niviha lec.

⁴ Om he mila vô Yesu dêc mila kitaa i xêkizêc ên nêbê, “Vô ninyam lehe vô tibii vevac tiganê vya, ên i ge xomxo niviha,

⁵ wê xêyaa vin lec il Yuda dì i lox il xumac lilo ge.”

⁶ Mêd Yesu ngô he vya dì la hixôn he mi he la, mêd he mila kwabo vô tibii vevac tyo ben, lêc tibii tyo vông lie ya lam nêl i vya vô Yesu bêga ên nêbê, “Xomxo levac, a xomxo nigpaên, om ông o tiyi wê ông ob vac lam vac a bog xumac lôma ge lêm,

⁷ om a xovô ên a nêb a ob loc le vô ông mammôn lêm. Lêc a nêb ông le teva dì vyam pileva i nêl, ên a nug i vô niviha lec.

⁸ A xovô bêge, ên a ga êno wê a la vac xomxo levac vîlu kwa ngîbi, dì a nuge vevac ge wê la vac a kwa ngîbi. Om a obêc nêl vô he ti bê i loc ge od ob la, dì a obêc nêl vô ti bê i lam ge od ob lam, dì a obêc nêl vô a nug yuac ti bê i vông yuac tige ge od ob vông. Om a xovô ên a nêbê ông ge

xomxo xêkizêc om ông obêc le teva dì nêl ge od a nug ge ob vô nivîha lec.”

⁹ Yesu ngô kiyang wê xomxo tige nêl hixôn vông vinên ge om yetac ên dì pop manôn lax vô xomxo tibeac wê ditimu vô i vixa ge dì nêl vô he ên nêbê, “Xame, a ob nêl vô xam bê a o xê Isiel ti vông i vin xêkizêc tiyi xocbê tibii tiga vông ge lêm.”

¹⁰ Om xomxo wê tibii levac tige vông he la ge lax mi la tibii levac tyo ben, lêc milax yê wê nu yuac tyo vô nivîha lec ge.

Yesu tipi vô vêxôv ti nu kidi lec maviha

¹¹ Nang dêc buc ti lêc Yesu la vigwe Nen, dì nue ngivihi hixôn xomxo tibeac hiwocên la hixôn.

¹² Mêd Yesu mîla kwabo vô vuayen wê ob la vac viyangtôv ge, lêc xomxo ken xomxo yibêni ti mi val ên nêb ob kô mi la yev. Vêx vêxôv ti nu tibed tige, om xomxo viyang tige tibeac lam hixôn i.

¹³ Mêd Apumtau Yesu yê vêx tige dì xo vigwe pisiv ên i om nêl vô i ên nêbê, “Byagêni ma.”

¹⁴ Mêd la vyax vigê lec pêt wê yibêni yêp lec ge dì xomxo wê ken ge le, dêc Yesu nêl vô yibêni tyo ên nêbê, “Nug, a nêl vô ông bê ông kidi lec.”

¹⁵ Om yibêni tyo kidi lec mi dô dì keac vô he, dêc Yesu vông i lax vô ta.

¹⁶ Mêgem xomxo tigee yê dì xona mabu, dì pîmil Anutu ên nêbê, “Il nêd plopete levac ti kidi vac il mahigun ga mê.” Dì he ya nêbê, “Gwêbaga Anutu val le seac vô il madnôn ên nêb ob hôm il wê il tu ixe ge lec.”

¹⁷ Mêd xomxo nêl Yesu lê kitong mì i vô levac mì la vac vîgwe Judia vîhati dì la vac vîgwe ninya ninya hîxôn.

Jon Lipacên vông nue ngivihi la kinêg Yesu kehe
(Matyu 11:2-19)

¹⁸ Mêd Jon Lipacên nue ngivihi lax mì la nêl Yesu do levac wê vông ge kitong vô Jon,

¹⁹ om Jon keac nue ngivihi yuu lam vô i dì nêl vô yuu nêbê yuu i loc vô Apumtau Yesu ên loc kinêg vô i bê, “Xomxo ti wê plopete ilage nêl ên nêb obêc val ge, ông xomxo tyo tiga mê, me xe ob dô bin xomxo ngwe?”

²⁰ Mêgem yuu mîla vô Yesu dì la nêl vô i ên nêbê, “Jon Lipacên vông xii lam ên nêb xii lam kinêg ông bê xomxo ti wê plopete ilage nêl ên nêb obêc val ge, ông xomxo tyo tiga mê, me xe ob dô bin xomxo ngwe lê?”

²¹ Vô buc tya ge Yesu dô dì vông xomxo yidac kehe toto tibeac vô niviha lec dì tii vimwo nipaên vêl ên xomxo tibeac, dì vông xomxo wê manôn tocên ge, manôn seac.

²² Mêgem Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu lôc mì loc dì nêl môp wê muu ngô yuu wê ge kitong vô Jon bê xomxo manôn tocên, manôn seac, dì xomxo vixa nipaên, vixa vô niviha lec mì he la niviha, dì xomxo wê kityax mahizihizi ge, kityax yôv dì he vô niviha lec, dì xomxo wê ninya vô kitu ge, ngô kiyang, dì xomxo yibêñ kidi lec mavîha tii vac nang, dì xomxo wê nêñ susu maêñ gee ngô xolac niviha.

23 Xomxo wê nîlô o vông yuu lec a lêm ge wê obêc dô hixôn xêyaa nivîha.”

24 Jon nue ngîvihi yuu ge lax mi la vêl, dêc Yesu nîl Jon kehe kitong vô xomxo tigee ên nêbê, “Ilage wê xam la vô Jon vac vigwe mahigun pileva ge, xam nêb xam ob la wê va? Xam nêb xam ob la ên la wê duvac wê lea kilê i la dî i hîvip lec nang ge, me?

25 Xam la ên xam nêb xam ob la wê vatya? Xam nêb xam ob la wê xomxo wê vînyum ngakwi nivîhavîha ge ti, me? Lêc xomxo wê vînyum ngakwi paha wê niviha ge wê mi dô vac king ben.

26 Xam la ên xam nêb xam ob la wê plopete ti? Vixôhilôg, a nîl vô xam bê i plopete ti, lêc luu plopete vîhati vêl.

27 Ên Anutu nîl Jon kitong mi i yêp vac kîpihac xolac bêga ên nêbê,

‘Ngô lê, a ob vông xomxo ti i kô a kiyang mi loc mug ông nêm môp, ên i viac môp wê ông obêc mîla vac ge.’

28 Anutu kiyang bêge, dî a ob nîl vô xam bê Jon ge xomxo levac luu xomxo kîbun ga vîhati vêl. Vixôhilôg, lêcom xomxo vîhati wê vô nipwo lec vac Anutu ben ge obêc luu Jon vêl.”

29 Mêd xomxo wê mi kô takis gee hixôn xomxo vîhati, he ngô Yesu kiyang tige dî vô ninya lehe vô ên nêbê Anutu môp ge niviha, ên ilage he pilepac he dî Jon lipac he.

30 Lêc Palisi yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee, he vô nîmi vô Anutu môp niviha wê hilung vô he ge, om he nêb Jon i o lêc lipac he lêm.

31 Mêd Yesu nêl nang ên nêbê, “Xomxo buc gwêbaga, he va bêna? A ob tixuu he môp lec kiyang ti.

32 He tiyi xocbê nue nipwo wê dô lec wetôv di tyucma ên nêbê, ‘Xame, xe hi vyang lêc xam o yoo lêm, nang di xe vông tilôt lê, lêc xam o byag lêm.’ He môp tiyi xocbê môp wê xam nêl vô xii Jon ge,

33 ên Jon Lipacên val, lêc mi ngibua yaên di numêr wain ma, lêcom xam nêl ên xam nêbê vimwo nipaên dô vac i nilô.

34 Nang dêc a, Xomxo Nu, a val lêc a mi xa di num vô, di a o ngibua ti lêm, lêc xam nêl ên xam nêbê, ‘Wê lê. Xomxo tige va mi ya levac di mi num wain levac mi vô mavmav, di mi dô hixôn xomxo wê mi kô takis lêc mi vun mangwe ge yuu tibii nipaên.’

35 Xam mi nêl bêge, lêcom a ob nêl vô xam bê xomxo wê tîmu vô piyôp niviha di kô xovôên vô Anutu ge, he nêl ên nêbê xovôên wê Anutu vông ge nôn vixôhilôg.”

Vêx nipaên ti lipac wel nivivea lec Yesu vixa

36 Palisi ti lê nêbê Saimon nêl vô Yesu ên nêb i loc vac i ben ên yuu ob ya. Om Yesu la vac i ben di yuu dô di ya.

37 Mêd vêx nipaên ti wê mi dô vac vigwe tige ngô wê Yesu la dô vac Palisi tyo ben di la ya hixôn i ge, om kô butol niviha ti wê wel nivivea le vac ge di la vac Palisi tyo ben,

38 di la le kwabo vô Yesu vixa di byag mi dô, di maluc yuc lec Yesu vixa pitehe. Om vêx tyo kitya

maluc ya bazub lihi, dì hìwaa Yesu vixa pitehe dì lipac wel nivivea tyo lec Yesu vixa.

³⁹ Mêd Palisi ti wê nêl Yesu lam vac i ben tige yê môp wê vêx tyo vông ge, om xo bêga ên nêbê, "Xomxo tige obêc plopete ti vixôhilôg ge od obêc xovô vêx tige wê lam hôm vîgê lec i ge dì obêc xovô i môp wê mi vông ge bê i vêx nipaên ti."

⁴⁰ Mêd Yesu nêl vô Palisi tyo ên nêbê, "Saimon, a ob nêl kiyang ti vô ông." Mêd Saimon nêl lax vô ên nêbê, "Om ông nêl kiyang ti wê ông ob nêl ge."

⁴¹ Om Yesu nêl ên nêbê, "Xomxo yuu la kô mone vô xomxo ti, ngwe kô mone yul ti (K100) dì ngwe kô mone kipihac ti (K10). Om yuu xôn myaviwen yêp vô xomxo tige.

⁴² Lêcom yuu xôn o tiyi wê yuu ob lax hi myaviwen vêl ge lêm, om xomxo tyo vaci hi yuu myaviwen vêl. Om a ob kinêg vô ông bê xomxo yuu ge, ngwe na xêyaa ob vin lec xomxo tyo luu vêlê?"

⁴³ Mêd Saimon nêl ên nêbê, "Mêd obêc ngwe wê i myaviwen levac ge." Mêd Yesu nêl vô i ên nêbê, "Ông nêl lec bôbac."

⁴⁴ Mêd Yesu pilepac i vô vêx tige dì nêl vô Saimon ên nêbê, "Om wê vêx tiga. A lam dô vac ông bom ga lê, lêc ông o timu vô môp wê il Yuda mi vông ge lêm dì vông mia ên a lipac vixag vac lêm. Dom vêx tiga lipac a vixag ya maluc dì kitya vêl ya bazub lihi.

⁴⁵ Dì buc wê a lam vac ông bom ga ge, od ông o pul a vîgêg dì hôm a lec nivîha lêm. Dom vêx tige val lê, lêc hôm a lec nivîha dì le hìwaa a vixag.

46 Dì ông o lipac wel lec a bagzub lêm. Dom vêx tiga val lipac wel nivivea lec a vixag.

47 Om a ob nêl vô ông bê vêx tiga xêyaa vin lec a luu vêl om nêl i kitong ên nêbê i nênl nipaên tibeac lê, lêc Anutu kitya vihati vêl om i xêyaa vin lec a luu vêl. Lêc xomxo ngwe wê Anutu kitya i nênl nipaên yuutyabed vêl ge od xêyaa obêc vin lec Anutu nipwo tya.”

48 Mêd Yesu nêl vô vêx tyo ên nêbê, “A nêl vô ông bê a kitya ông nênl nipaên vêl pyap.”

49 Mêd xomxo wê dô mi ya hixôn Yesu gee xo bêga ên nêbê, “Xomxo tige letya lêc kitya xomxo nênl nipaên vêlê?”

50 Mêd Yesu nêl vô vêx tyo ên nêbê, “Vông vinênl wê ông vông ge, ge wê kitya ông nênl nipaên vêl dì vông ông vô nimviha lec. Om ông lôc hixôn xêmyaa nivîha.”

8

Vêx wê mi la hixôn Yesu gee

1 Nang dêc Yesu he nue ngivihi vigê yuu dì tô mi la yuu tup vac vigwe levac yuu nipwo toto, dì Yesu nêl Anutu ben kehe kitong vô xomxo.

2 Mêd vêx ya mi la hixôn Yesu he nue ngivihi ên nênl ob viac he. Vêx tigee wê ilage Yesu tii vimwo nipaên vêl ên mangwe dì vông he mangwe yidac kehe toto ge vô nivîha lec. Om he lê bêga, Malia Makdala ti wê Yesu tii vimwo nipaên vigê vilu dì sec yuu la vêl ên i ge,

3 dì Joana wê liya Susa mi viac King Helot xumac ge, dì ti lê Susana, dì vêx tibeac yaya hixôn. Om vêx tigee wê viac Yesu he nue ngivihi

ya he mone dì ngidu he xôn ên yuac wê he vông ge.

Kiyang pilepacên lec xomxo ti wê liloo vê vac yuac ge

(*Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9*)

⁴ Om buc ti lêc xomxo tibeac vac vigwe toto toto ge kituc la vô Yesu, mêgem Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he bêga ên nêbê,

⁵ “Xomxo ti kidi mi la ên nêb ob la liloo ngec vê vac yuac. Om liloo i la lê, lêc vê mangwe tô vac môp om xomxo kê dì menac lam ya.

⁶ Di ya tô lec ngidax wê kibun nipwo tya dô lec ge, om tyip lutibed lêc kibun niluc ma om hiyôv ya i vilôvac dì i yib.

⁷ Di mangwe tô mi la dô vac hîvu kehe om hîvu tyip hixôn dì hi i yib.

⁸ Di mangwe tô mi la dô vac kibun nivîha om tyip nivîha dì vuac nôn nivîha 100 100 tiyi kehe toto ge.” Yesu nêl bêge vô he dêc nêl ên nêbê, “Xomxo ti ninya obêc yêp ge od i ngô dì xovô.”

Yesu nêl kiyang pilepacên kehe kitong

(*Matyu 13:10-23; Mak 4:10-20*)

⁹ Mêd Yesu nue ngivihi kînêg kiyang pilepacên tige kehe vô Yesu.

¹⁰ Om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Kiyang lec Anutu môp yuu ben ge yêp xôpacên lê, lêc Anutu nêb ob hilung kehe vô xam ên xam xovô. Di xomxo baba ge ngô kiyang tiyi xochê kiyang pilepacên pileva, om he yê lê, lêc yêvôen nôn ti ma, dì he ngô kiyang lê, lêc xovôen kehe ma.

¹¹ “Kiyang pilepacên tyo kehe bêga nêbê vê ge Anutu kiyang.

12 Di vê wê tô vac môp ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô Anutu kiyang lê, lêc lutibed Seten lam vô vêl ên he nilô, ên nêb he i o lêc vông i vin Anutu di i vô he vêl ên nipaên lêm.

13 Di vê wê tô mi la dô lec ngidax wê kibun nipwo tya dô lec ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô xolac di vông i vin lutibed hixôn xêyaa niviha tax tyaa, lêc he tiyi xocbê ngec wê ngilôhô maên ge, ên he vông i vin nipwo tya lêc Seten yaxên he ge od he sea vông vinêñ lutibed.

14 Di vê wê tô mi la dô vac hivu kehe ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô xolac mi dô lê, lêc he nilô xovô susu nivihavîha kibun ga yuu mone hixôn viyin ya wê ob tulec he ge om hivun xolac xôn di nôn ma.

15 Di vê wê tô mi la dô vac kibun niviha ge, ge tiyi xocbê xomxo wê ngô xolac mi xovô di hôm pilihi hixôn nilô yuu xovôêñ niviha, om he le xêkizêc ta di vô nôn tibeac.

*Kiyang pilepacêñ lec lam
(Mak 4:21-25)*

16 “Xomxo ti obêc byêx ngwax vac lam ge od ob lax dêg lec me vun vac pêt ngîbi lêm. Nge, ob yu i yux seac ên xomxo wê ob lam vac xumac nilô ge, he i lam yê xêseac.

17 Ên kiyang vihati wê yêp xôpacêñ ge obêc lam le seac, di kiyang vihati wê yêp vac nilô ge obêc hivelac lec mi nôn lam le seac.

18 “Mêgem kiyang wê xam ngô ge, xam vyac xovô niviha lê. Ên xomxo wê xovô kiyang mi hôm pilihi ge od Anutu obêc kipyax tibeac lec hixôn vô i. Lêc xomxo wê o xovô kiyang mi hôm

pilihi lêm ge od nipwo tya wê dô vô i ge, Anutu obêc vô vêl.”

Yesu tae lie

(*Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35*)

¹⁹ Yesu tae lie val ên nêb ob la vô Yesu, lêc tiyiên ma ên tibii tibeac kitucma om kisuu Yesu lec.

²⁰ Om xomxo ya nêl vô Yesu ên nêbê, “Tame lime val le vixun ên nêb ob yê ông.”

²¹ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo wê ngô Anutu xolac dì vông i vô nôn lec ge, ge wê tu a tage lige ge.”

Yesu nêl om lea viyiiên tip la

(*Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41*)

²² Buc ti lê lêc Yesu he nue ngivihi lec dipac ti dì Yesu nêl vô he ên nêbê, “Il ob la mia luaên vîlu ganê.”

²³ Om he la lê, lêc Yesu yêp mêt lea viyiiên mabu ti val om vông mia vuac mabu tiyi wê ob pup lec dipac dì kipyax he la vac mia ge.

²⁴ Om nue ngivihi la tipi vô Yesu dì nêl ên nêbê, “Xomxo levac, il ob la xib ga.” Om Yesu

kidi lec dì piping lea yuu mia vuacên dì i tip la dì mia vô malehe lec.

²⁵ Mêgem Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xam vông vinên tyo nôn tina?” Mêgem he xona dì yetac mabu dì nêl vôma ên nêbê, “Xomxo tiga letya lêc nêl vya lec lea yuu mia dì i vô ninya lehe vô i dì tip la lutibedê?”

Yesu tiu vimwo nipaên vêl ên xomxo ti

(*Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20*)

26 Yesu he nue ngivihi loc mi la tibii Gegesa ben wê yêp mia luaên vilu ganê ge di Galili ge yêp mia vilu.

27 He mila lop vêl ên dipac di xomxo ti vac vigwe tige val vô Yesu. Vux tige vimwo nipaên dô vac i nilô mi vông i piyôp vô yacyac om buc mahigun dia tige o mi vinyum vinyumên ti lêm, di sea ben viyangtôv yuu xumac wê ob yêp vac ge di la mi yêp vac vigwe wê xomxo yev yibêñ vac ge.

28-29 Om xomxo mi ku i viçê yuu vixa xôn ya sen di yê i xôn mi dô lê, lêc buc tibeac vimwo nipaên ngigax i xekizêc di tax sen tip sea di kô i mi la vac vigwe myadongêñ. Mêd xomxo tyo yê Yesu di la yev vixa vô i, di Yesu piping vimwo nipaên nêb i loc vêl ên xomxo tyo. Om xomxo tyo iac mabu di nêl ên nêbê, “Yesu, ông ge Anutu lag puunê nu ông, lêcom ông ob vô va vô a? A kitaa ông bê ông o lêc vông a vô nipaên lêm.”

30 Mêd Yesu kinêg vô i ên nêbê, “Ông lêm le?” Lêc tyo nêl ên nêbê, “A lêg kehe nêbê kidu levac.” Nêl lê bêge, ên vimwo nipaên tibeac dô vac i nilô.

31 Mêd vimwo nipaên tigee kitaa Yesu ên nêbê, “Ông o lêc tii xe la vac Seten ben nipaên lêm.”

32 Bwoc kidu levac diya mi le lec kitôn tige, om vimwo nipaên tigee kitaa Yesu ên nêb i vông he la dô vac. Om Yesu tyuc lec,

33 di vimwo nipaên tigee lam la vêl ên xomxo tyo di la dô vac bwoc tyoe nilô, mêd bwoc tyoe tup mi la di la vac vigwe madia di la tô vac mia luaên di num mia mi yib mima vêl.

³⁴ Mêd xomxo wê mi viac bwoc tyoe ge yê wê bwoc la yib mîma vêl ge, om pec mi la, dî mîla nêl kitong vô tibii vac vigwe levac hixôn vigwe nipwo viyang viyang ge.

³⁵ Om tibii wê ngô kiyang ge la ên nêb ob la yê han, mûgem he mîla vô Yesu lêc yê wê xomxo ti wê vimwo nipaên dô vac i ge, vimwo nipaên lop mi la vêl dî i dô hixôn piyôp niviha dî vinyum ngakwi lec dî xeedô kwabo vô Yesu dî ngô Yesu kiyang. Om he yê tige dî xona mabu.

³⁶ Mûgem xomxo wê dô mi yê wê Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo tige mi vông i vô niviha lec ge, nêl i tiyi wê he yê ge kitong vô tibii wê val gee hixôn.

³⁷ Om tibii Gegesa vîhati kitaa Yesu ên nêb i loc vêl ên he ben. He nêl bêge ên he xona mabu, mûgem Yesu lec dipac ên nêb ob lax mi la.

³⁸ Lêc xomxo ti wê Yesu tii vimwo nipaên vêl ên i ge, lam kitaa Yesu ên nêb ob la hixôn, lêc Yesu vông i lax mi la ben dî nêl vô i ên nêbê,

³⁹ “Ông lôc mi loc bom dî loc nêl do levac wê Anutu vông vô ông ge kitong vô xomxo vîhati.” Mûgem xomxo tyo lax mi la ben dî la nêl kiyang wê Yesu vông i vô niviha lec ge kitong vô xomxo vîhati.

*Jailas nu vêx, dî vêx yidac ngwe, yuu kiyang
(Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Yesu lax mi la mia luaên vilu Galili ge nang, lêc xomxo tibeac dîbin i mi xeedô, om he xêyaa vô niviha ên wê Yesu vena ge.

⁴¹ Mêd xomxo levac ti lê nêbê Jailas val vô Yesu. Jailas ge wê tu levac dî mi viac lie Yuda hixôn

xumac lilo ge, lêc lam yev vixa kitu vô Yesu dì kitaa i ên nêbê i loc vac i ben,

⁴² ên nu byac vông yidac levac ti mi vô kwabo lec wê ob yib ge. Nu byac tige tibed dì i klismas 12.

Om Yesu la hixôn Jailas mi yuu la, lêc xomxo tibeac lam vuac lec Yesu.

⁴³ Mêdvêx ti dô vac he mahigun, lêc vêx tige, yidac kwatuacên vông i tiyi klismas 12, lêc o ma lêm, dì vêx tyo vông i mone la mîma vô docta lê, lêc ti o tiyi wê ob vông i vô niviha lec ge lêm.

⁴⁴ Mêgem vêx tyo val le vô Yesu nimi dì vyax vigê lec Yesu ngakwi myahipu mêgem lutibed hi tyo kwep lec.

⁴⁵ Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Letya vyax vigê lec a?” Lêc xomxo vihati nêl lax ên nêbê, “Maê, xe ga maê.” Mêgem Pita nêl ên nêbê, “Xolac kehe, xomxo tibeac le i ngivina ông dì vigwe tocên ma, om letya yêvô ti wê vyax vigê lec ông ge?”

⁴⁶ Lêc Yesu nêl lax ên nêbê, “Ti vyax vigê lec a, om a yaxêñ lêc xekizêc la vêl ên a.”

⁴⁷ Mêgem vêx tige xovô nêbê o tiyi wê ob yax i vun ge lêm, om la hixôn ni yetacên mi la yev vixa vô Yesu dì nêl i kehe wê vyax vigê lec Yesu ge kitong dì nêl lec wê i yidac ma lutibed ge kitong hixôn, dì xomxo tigee vihati yê hixôn.

⁴⁸ Mêgem Yesu nêl vô i ên nêbê, “Nuge, vông vinêñ wê ông vông ge, ge wê vông ông vô nimviha lec. Om ông lôc hixôn nilôm niviha.”

⁴⁹ Yesu gên dinêl kiyang mi dô, dì xomxo ti vac Jailas ben val nêl vô Jailas ên nêbê, “Num byac yib gwêba, mêgem le i lêc vông yuac levac vô xolac kehe mi i lam lêm.”

50 Mêd Yesu ngô kiyang tige dì nêl vô Jailas ên nêbê, “Le nilô i vô viyin lêm. Nge, ông vông i vin mô, ên num ge ob vô nivîha lec.”

51 Mêgem Yesu mîla Jailas ben lêc nêl vô xomxo vihati ên nêb he i dô vixun, dêc kô Pita yuu Jon dì Jems dì nu tige ta yuu ma hixôn dì he la vac xumac lôma.

52 Mêd xomxo vihati byag mi vông tilôt ên vêx tyo mi dô, lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Byagên i ma, ên vêx ge o yib lêm. Nge, ici va yêp.”

53 Lêc xomxo tigee nap lec Yesu kiyang ên he xovô ên he nêbê vêx ge yib vêl.

54 Mêlêc Yesu la hôm lec vêx tyo viégê dì nêl vya levac ên nêbê,

“Byac, kidi lec.”

55 Mêgem vêx tyo myakilôhô lax mi la vac ninivi dì i kidi lec lutibed mi dô, dì Yesu nêl ên nêbê, “Xam vông yaên ti mi i ya.”

56 Mêd vêx tyo ta yuu ma yetac mabu ên wê nu kidi lec ge, lêc Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu o lêc nêl ga kitong vô xomxo ti lêm.”

9

Yesu vông yuac vô nue ngîvihi

(Matyu 10:5-15; Mak 6:7-13)

1 Yesu tyuc nue ngîvihi viégê yuu dì tô mi la yuu la vô i dì vông xêkîzêc wê i vông ge vô he ên nêb he i loc tii vimwo nipaên vêl ên xomxo dì vông xomxo yidac i vô nivîha lec.

2 Mêd Yesu vông he la ên nêb he i loc nêl Anutu ben yuu môp kitong vô xomxo i tiyi vigwe vihati dì vông he wê yidac gee i vô nivîha lec.

³ Mêd nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêc kô susu ya hixôn lêc loc vô môt lêm, xocbê pîtoa yuu vîxec dì yaên yuu mone dì vînyumên yuu lêm. Nge, xam loc ya vigêm pileva dì vînyumên tibed.

⁴ Dì xam obêc mila vac vigwe ti mi la dô vac xumac ti ge od xam dô vac xumac tige tibed i tiyi buc wê xam ob dô ge. Pyap dêc xam sea vigwe tige dì loc bangwe.

⁵ Lêc xam obêc mila vac vigwe ti lêc xomxo viyang tige o hôm xam lec niviha lêm ge od xam liloo vijuva vêl ên vîxam ên i nêl he nêñ nipaêñ kitong vô he dì loc.”

⁶ Om Yesu nue ngivihi la vac vigwe viyang viyang ge dì la nêl xolac vac vigwe toto ge dì vông xomxo yidac vô niviha lec.

*Helot ngô kiyang lec Yesu
(Matyu 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Hizap levac Helot ngô kiyang wê xomxo mi nêl lec Yesu ge lêc vông i nilô vô juda juda, ên xomxo ya nêl ên nêbê Yesu ge Jon Lipacêñ wê yib ge lêc kidi lec nang,

⁸ dì xomxo ya nêl ên nêbê ge plopete Ilaija wê dô ilage om vena nang, dì he ya nêl ên nêbê ge plopete ilage ti kidi lec vac yibêñ.

⁹ Mêd Helot nêl ên nêbê, “Jon Lipacêñ ge wê a kitov i kwa ilage, lêcom xomxo letya tiganê lêc tibii dînêl kiyang tibêge lec i?” Om Helot myag ên nêb ob yê Yesu.

*Yesu vet xomxo 5,000
(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-13)*

¹⁰ Mêd nue ngivihi wê Yesu vông he la yuac ge vena nêl he yuac kitong vô Yesu. Om Yesu

kô heche va dêc sea xomxo baba dô dî he la vac vigwe ti lê nêbê Betsaida.

11 Lêc xomxo ngô wê he la ge om timu vô Yesu he nue ngivihi vixa dêc mila vô he, mêt Yesu xêyaa vô niviha ên wê he mila ge, om nêl Anutu ben yuu môp kitong vô he dî vông he wê yidac ge vô niviha lec.

12 He dô dî vigwe huc om nue ngivihi vigê yuu dî tô mi la yuu la nêl vô Yesu ên nêbê, “Vông xomxo tigae i loc, ên he i loc vac vigwe viyang viyang ge ên loc kisuu yaên dî loc yêp, ên vigwe ga, vigwe myadongê.”

13 Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xacxam va ob vông yaên vô he mi he i ya.” Lêc he nêl lax vô Yesu ên nêbê, “Xe xom yaên ga o tibeac lêm, blet vigê vilu dî beac yuutyabed. Lêcom ông nêb xe la kisuu yaên vô xomxo tibeac tigae, me?”

14 He nêl bêge ên xomxo tigee tibeac hiwocên mêgem vux vaci, he 5,000.

Mêgem Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xam vông he i loc dô kidu kidu i tiyi xomxo kehe yuu dî vigê yuu (50).”

15 Om he vông tibii la dô i tiyi wê Yesu nêl ge.

16 Mêgem Yesu hôm blet vigê vilu ge hixôn beac yuu ge dî lax ma la lag kisiinê dêc kitaa lec blet yuu beac dî hibu mi vông vô nue ngivihi ên nêb he i kô mi loc titang vô xomxo tyoe.

17 Mêt xomxo vihati ya i den he dêc nue ngivihi la kituc myapipu wê gên dô ge mi su vac sepac vigê yuu dî tô mi la yuu mi i pup lec.

*Pita nêl Yesu kitong nêb i Kilisi
(Matyu 16:13-28; Mak 8:27-9:1)*

18 Buc ti Yesu he nue ngivihi la dô vac vigwé
ti, mêd Yesu vaci kitaa vô ma Anutu mi dô. Pyap
dêc kinég vô nue ngivihi ên nêbê, “Xomxo mi
nêb a letya?”

19 Mêd he nêl lax vô i ên nêbê, “Ya nêbê ông
ge Jon Lipacên, di ya nêbê ông Ilaija, di ya nêb
ông plopete ilage ti lêc ông kidi lec vac yibêni mi
dô gwêbaga.”

20 Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Di xacxam va
nêb a letya?” Mêlêc Pita nêl ên nêbê, “Ông ge
Kilisi wê Anutu vông ông lam ge.”

21 Mêd Yesu nêl kiyang xêkizêc vô he nêbê he
i o lêc nêl i kitong vô xomxo ti lêm,

22 di nêl vô he ên nêbê, “A, Xomxo Nu, a obêc
kô myavinê levac mabu, di he Yuda levac levac
hixôn xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee
hixôn he wê xovô Moses xolac gee, he obêc vô
ními vô a di hi a xib, di buc yon obêc la vêl lêc
a obêc kidi lec magvîha i tii vac nang.”

23 Mêd Yesu nêl vô he vihati ên nêbê, “Xomxo
ti obêc nêb timu vô a kiyang ge od i vông i vô
nipwo lec i tiyi buc vihati di kîlê viyin i tiyi xocbê
kîlê xax pola ge mi timu vô a vixag.

24 Ên xomxo ti obêc viac ici va ninivi nivîha ên
nêb ob dô mavîha ge od kinu hixôn ninivi obêc
yib. Lêc xomxo ti obêc sea ninivi lec a lêg ge od
obêc dô mavîha luta.

25 Ên xomxo ti obêc kituc susu kibun ga vihati
tu ixe, lêc ici va obêc yib mi la vac nipaên ge od
obêc vô nivîha vô i tibêna?

26 Ên xomxo ti obêc vô ními vô a hixôn a xolac
ge od a, Xomxo Nu, a êno obêc vô nîmig vô i lec
buc wê a obêc lop mi lôm hixôn xêseac wê Mag

Anutu yuu angela ngibua vông ge.

²⁷ Lêc a ob nêl hixôn nôn vô xam bê xam wê xam le ga, xam ya ob dô mi wê wê Anutu nu ob lam tu king ge lê dêc wib timuên.”

Yesu ninivi pilepac

(*Matyu 17:1-13; Mak 9:2-13*)

²⁸ Yesu nêl kiyang tige pyap dêc da ti la vêl mêd kô Pita yuu Jon yon Jems mi he la lec kitôn ti ên Yesu nêb ob la kitaa.

²⁹ Om Yesu kitaa mi dô, lêc ninivi pilepac mi vô bangwe di i ngakwi vô makwem ta di tee lec vigwe.

³⁰⁻³¹ Mêd lutibed xomxo yuu lam hixôn xêseac mi lam le hixôn Yesu di yon keac. Ge Moses yuu Ilaija, om yuu nêl lec môt wê Yesu ob la vông gê Jelusalem di nêl lec wê ob sea kibun ga ge.

³² Pita yon li yuu manôn vô yêp yêp lê, lêc yon manôn seac di yon yê xêseac wê Yesu vông ge di yê xomxo yuu wê le hixôn i ge.

³³ Pyap mêd xomxo yuu ge nêl vô Yesu ên nêb yuu ob la, lêc Pita nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ga nivîha wê il dô ga, om xen ob lox xumac yon, ông nêm ti, di Moses nêb ti di Ilaija nêb ti.” Pita lungên kiyang wê ob nêl ge om nêl kiyang bêge pileva.

³⁴ Pita gên nêl kiyang tige dêc viyobtoc ti lam hivun he xôn om yon xona.

³⁵ Mêd vya ti lam vac viyobtoc di nêl ên nêbê, “Ge a nug wê a vinoo i ge om xam ngô i vya.”

³⁶ Vya nêl pyap mêd yon yê wê Yesu tibed xeele ge. Mêd vô buc tigee yon o nêl kiyang wê yon yê ge kitong vô xomxo ti lêm.

*Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo ti
(Matyu 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Vigwe vidiién titige he sea kitôn di lax mi la, lêc mila vô xomxo tibeac wê dîval vô môt ge,

³⁸ mêd xomxo ti vac he mahigun tyuc via levac ên nêbê, "Xolac kehe, a kitaa ông bê ông wê a nug vux tiga lê, ên a nug nôn tibed ga mê.

³⁹ Lêc buc tibeac vimwo nipaên ti hôm i xôn di vông i iac mabu di vô pwoo pwoo i mi hi i lec kibun di mya ngimong lam, om vông i vô nipaên di o sea i lutibed lêm.

⁴⁰ Om a kitaa nume ngivihi ên a nêb he i tii vimwo nipaên tiga i loc vêl lêc he tiyiên ma."

⁴¹ Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, "Xam gwêbaga, xam nêm vông vinê ma. Xam nilôm gên nipaên. Om a ob dô hixôn xam di i miloc na lê lêc xam vông i vinê? Di a ob kilê viyin wê xam vông ge di i miloc na lê? Om kô num tyo mi lamê."

⁴² Mêd nu tige gên kidi mi lam lêc vimwo nipaên tige hôm i di nêx i la hi i sea lec kibun. Mêgem Yesu lec ni vô vimwo nipaên tige mi tii i la vêl di vông nipwo tyo vô nivîha lec di vông i lax vô ma.

⁴³ Om xomxo tigee vihati yê di yetac mabu ên xekizêc levac wê Anutu vông ge.

*Yesu nêl kiyang vông lu yuu lec wê obêc yib ge
(Matyu 17:22-23; Mak 9:30-32)*

Xomxo yetac mabu ên môt wê Yesu vông ge, dêc Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê,

⁴⁴ "Xam vyac vô ninyam vô kiyang wê a ob nêl ga bê xomxo obêc vông Xomxo Nu la vac tibii vigê."

45 Lêc nue ngivihi lungên kiyang tyo kehe, ên kehe yêp xôpacêñ om he vyac xovôêñ ma. Lêc he xona ên nêb ob kinêg kiyang tyo kehe vô Yesu lêm.

Letya ob tu levac?

(Matyu 18:1-5; Mak 9:33-40)

46 Yesu nue ngivihi ngaêñma ên nêb letya ob tu he nêñ levac?

47 Lêc Yesu xovô he nilô wê he nêl ge om la kô nipwo ti mi lam lax i le piñeb i,

48 dì nêl vô he ên nêbê, “Xomxo ti obêc hôm nipwo bêga lec ên wê vông i vin a lêg ge od ge tiyi xocbê hôm a lec ge. Dì xomxo ti obêc hôm a lec ge od ge tiyi xocbê hôm xomxo ti wê vông a lam ge lec hixôn. Ên xomxo wê dô nipwo vac xam mahigun ge, ge wê ob tu xam nêñ levac.”

49 Mêd Jon nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, xe xê xomxo ti tii vimwo nipaêñ vêl ên xomxo lec ông lêm, om xe viñbu i nêb i vôngêñ tibêge i ma, ên o mi dô hixôn xe mi timu vô ông lêm.”

50 Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xam o lêc viñbu i lêm. Ên xomxo wê o vông vevac vô xam lêm ge, ge xam nêñ wê ob ngidu xam xôn ge.”

Tibii Samelia o hôm Yesu lec lêm

51 Buc vô kwabo lec wê Yesu ob lax mi la lag puunê ge, mêd Yesu nêb ob la Jelusalem,

52 om vông xomxo ya le mug la. Mêd he miña vac tibii Samelia ben, ên he nêb he ob la yê viñewe ti wê Yesu ob la dô vac ge,

53 lêc tibii viyang tige xovô nêbê Yesu ge xomxo Yuda ti wê nêb ob la Jelusalem ge, om he viñbu nêbê Yesu loc vacêñ he ben i ma.

54 Mêd nue ngivihi Jems yuu Jon yê môp wê he vông ge om nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, ông nêb xii nêl dì ngwax i lam gê kisii ganê ên ya tibii tigae i ma vêl, me?”

55 Mêlêc Yesu pilepac i dì kunac yuu ên kiyang wê yuu nêl ge.

56 Pyap dêc he la vigwe bangwe.

Xomxo wê nêb ob timu vô Yesu ge

(Matyu 8:19-22)

57 He mîla vô môp lê, lêc xomxo ti val nêl vô Yesu ên nêbê, “Vigwe wê ông ob la vac ge, a ob loc hixôn ông.”

58 Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Le i lêc nêl decdec bê ông ob lam hixôn a lêm. Ên lili mi yêp vac yen, dì menac vông liwihi lec xax mi yêp lec, lêc a, Xomxo Nu, a bog wê a ob xêp vac ge ti yêpêñ ma.”

59 Yesu nêl vô xomxo ngwe ên nêbê, “Lam hixôn a.” Lêc xomxo tige nêl ên nêbê, “Xomxo levac, a ob loc hixôn ông lê, lêc ông vông a lax dô dì yev mag vêl lê.”

60 Lêc Yesu luu i vyâ dì nêl ên nêbê, “Xomxo yibêñ i yev yibêñ, dì ông loc nêl Anutu ben yuu môp kitong vô xomxo.”

61 Xomxo ngwe nêl vô Yesu ên nêbê, “Xomxo levac, a ob loc hixôn ông lê, lêc ông vông a lax bog mi lax nêl kitong vô lige lê.”

62 Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xomxo ti obêc nêb i obêc vông Anutu yuac ge od i o lêc yê manôn i loc ninya ninya lêm, ên ge od o tiyi wê ob tu Anutu nu mi vông i yuac ge lêm.”

10

Yesu vông xomxo kehe yon dì vigê yuu (70) la vac yuac

¹ Nang dêc Yesu vînôo xomxo kehe yon dì vigê yuu (70) hixôn mî vông he yuu yuu la vac vigwe titi, ên nêb he i mug mî loc vac vigwe vihati wê Yesu obêc mîla vac ge.

² Mêd nêl vô he ên nêbê, “Yaên wê dô vac yuac ge vô nôn tibeac pyap lê, lêc xomxo ti wê ob kô nôn tyo gee yuutyabed, om xam kitaa vô yuac tyo kehe bê i vông xomxo i loc vông yuac ên kituc ixe nôn.

³ “Om xam locê. Lêc xam xovô bê a ob vông xam loc xocbê bwoc sipsip nue wê la vac noo vimen mahigun ge.

⁴ Om xam o lêc kô mone yuu vîxec dì su hixôn lêm, dì xam o lêc keac tôv vô xomxo ti vac môp lêm.

⁵ Xam obêc la vac xumac ti ge od xam nêl kiyang tax bêga bê, ‘Kiyang malehe i lam lec xomxo wê dô vac xumac tiga.’

⁶ Mêd xomxo kiyang malehe obêc dô vac xumac tige ge od kiyang malehe wê xam kitaa lec he ge ob yêp lec he. Lêc obêc ma ge od kiyang malehe obêc lôm vô xacxam va tii vac nang.

⁷ Mêd xumac wê xam obêc dô vac ge, xam dô vac xumac tige tibed, dì le i lêc dô tul tul vac xumac tibeac lêm. Nge, xam dô tige mî wa dì num wê xomxo ob vông vô xam ge, ên xomxo wê ob vông yuac ge obêc kô nôn lec yuac wê he vông ge.

8 “Om xam obêc la vac vigwe ti lêc xomxo hôm xam lec ge od xam wa yaên wê he vông vô xam ge,

9 dì xam vông he viyang tige wê yidac vông ge i vô niviha lec, dì xam nêl vô he bêga bê, ‘Anutu nu kisiinê val pyap vô xam.’

10 “Lêc xam obêc mîla vac vigwe ti lêc xomxo o hôm xam lec lêm ge od xam lôc mî loc le vac môp, dì nêl vô he bêga bê,

11 ‘Xam bom vijuva wê pitii lec xe vixam ge, xe ob lîloo i lôc mî loc yêp vô xam. Mêlêc xam xovô bêga bê Anutu nu kisiinê val kwabo pyap.’ Xam nêl bêge vô he.

12 Om a ob nêl vô xam bê obêc buc tîmuên wê Anutu ob yaxên xomxo ge, od xomxo viyang tige obêc kô viyin levac luu viyin wê tibii Sodom ob kô ge vêl.”

*Viyin lec xomxo wê o vông i vin lêm ge
(Matyu 11:20-24)*

13 Yesu nêl ên nêbê, “Xam tibii Kolasin, xam xona nêm ên viyin wê xam obêc kô ge. Dì xam tibii Betsaida, xam êno xona nêm. Ên do levac wê a vông vac xam bom ge, xomxo ti obêc vông bêge vac tibii Taia yuu Saidon ben ilage ge od tibii Taia yuu Saidon obêc pilepac he dì lipac viwev lec he dì dô hixôn nilô viyin ên wê he xovô nêñ nipaêñ ge.

14 Lêc xam o pilepac xam lêm, om buc tîmuên wê Anutu obêc yaxên xomxo ge, od xam obêc kô myaviwen nipaêñ i luu wê tibii Taia yuu Saidon ob kô ge vêl.

15 Dì xam tibii Kapaneam, xam xo ên xam nêb xam ob kô lêm levac mi la dô vac Anutu ben lag puunê? Ma vêl, xam ob la vac vigwe nipaên.”

16 Mêgem Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xomxo ti obêc ngô xam vyam ge od tiyi xocbê ngô a vyag. Lêc xomxo obêc vô ninya kitu vô xam vyam ge od tiyi xocbê he vô ninya kitu vô a vyag, dì xomxo wê vô ninya kitu vô a vyag ge tiyi xocbê he vô ninya kitu vô xomxo ti wê vông a lam ge vya hixôn.”

Xomxo kehe yon dì vigê yuu (70) vena vô Yesu

17 Xomxo kehe yon dì vigê yuu wê Yesu vông he la yuac gee vena hixôn xêyaa nivîha dì nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, xe nêl ông lêm ge od vimwo nipaên vô ninya lehe vô mi la vac xe vyam kwa ngîbi.”

18 Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “A xê Seten tô gê kisii ganê mi lam xocbê deac hixelac ge.

19 Om xam ngô lê. A vông xêkizêc vô xam pyap, om xam tiyi wê xam obêc kê myel yuu kipyêc, dì xam obêc pwoo xêkizêc wê Seten vông ge i pec, dì susu ti o tiyi wê ob vông xam vô nipaên ge lêm.

20 Vixôhilôg, lêc xam o lêc pîmil xam bê vimwo nipaên la vac xam kwa ngîbi lêm. Nge, xam pîmil Anutu ên wê kivuu xam lêm yêp lag puunê ge.”

Yesu pîmil ma Anutu hixôn xêyaa nivîha (Matyu 11:25-27; Matyu 13:16-17)

21 Vô buc tige Myakilôhô Ngîbua vông Yesu xêyaa vô nivîha dì i kitaa vô ma Anutu bêga ên nêbê, “Mag Apumtau, ông lag yuu kibun kehe

ông, om a hi vixag pec ên ông, ên ông o vông kiyang tige vô xomxo wê piyôp levac yuu xovôên niviha ge lêm. Nge, ông hilung vô xomxo wê lê nipwo ge. Mag, ông vông ya xovôên wê ôcông va vông ge.”

²² Pyap dêc Yesu nêl ên nêbê, “Mag vông susu ge vihati vô a. Mêlec xomxo ti o xovô nu a lêm. Nge, Mag vaci xovô. Dì xomxo ti o xovô Mag lêm. Nge, nu aca va wê a xovô, dì xomxo wê a nêb a ob hilung Mag vô he ge, he ob xovô Mag.”

²³ Mêd Yesu pilepac i vô nue ngivihi dì nêl vô heche va ên nêbê, “Xam xêmyaa i vô niviha ên wê xam wê môt wê a vông ge.

²⁴ Ên a ob nêl vô xam bê plopete yuu king wê dô ilage, he tibeac nêb ob yê i tiyi xocbê xam wê ge lê, lêc he yêen ma. Dì he tibeac nêb ob ngô kiyang xocbê wê xam ngô ge lê, lêc he ngôen ma.”

Kiyang pilepacên lec tibii Samelia ti

²⁵ Buc ti lêc xomxo wê xovô Moses xolac ge ti kidi lec dì nêl kiyang vô Yesu ên nêb ob yaxên i, om nêl bêga ên nêbê, “Xolac kehe, a obêc vông bêna êdêc dô magviha luta lêc luta?”

²⁶ Lêc Yesu nêl lax vô i ên nêbê, “Kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, ông kitong lêc nêbê va?”

²⁷ Mêgem xomxo tyo nêl ên nêbê, “Xolac nêl bêga ên nêbê, ‘Ông xêmyaa i vin lec ông Apumtau Anutu dì ông vông nilôm yuu kinum dì xekizêc yuu piyôp i loc diluhu vô Anutu, dì ông xêmyaa i vin lec xomxo baba i tiyi xocbê ông xêmyaa vin lec ôcông va ge.’ ”

²⁸ Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Ông nêl ge nivîha pyap, om ông obêc vông bêge ge od ông obêc dô mamvîha luta lêc luta.”

²⁹ Lêc xomxo tige nêb ob viac i nivîha om kinêg vô Yesu ên nêbê, “Kiyang wê nêl ên nêbê il xêdyaa i vin lec xomxo baba ge, ge nêl lec xomxo nae?”

³⁰ Om Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô i bêga ên nêbê, “Xomxo ti kidi gê Jelusalem ên nêb ob la Jeliko, om la vô môp mi la, lêc tibii yôdac wê mi vun xomxo susu ge hi i vô nipaên dì lêx i nêngakwi sea dì kô i susu vihati mi la, dêc xomxo tyo la yêp vac môp dì vô kwabo lec wê ob yib ge.

³¹ Lêc vô buc tige xomxo wê mi si daa vô Anutu ge ti mila vô môp tige mi la yê lê, lêc sea i yêp di luu vêl mi la.

³² Nang dêc xomxo Livai wê mi vông yuac vac Anutu xumac ngibua ge ti mila vô môp tige mi la yê lê, lêc sea i yêp dì luu vêl mi la.

³³ “Mêd tibii Samelia ti mila vô môp tige om val yê xomxo tyo wê yêp ge, lêc xo vigwe pisiv ên i,

³⁴ om la kwabo vô dêc vông malasin wel yuu wain vac xomxo tyo kityax wê tibii vevac hi ge, mi viyum xôn, dêc tung i la lec i bwoc donki mêd kô mi

la vac xumac wê xomxo kisuu dì yêp vac ge ti dì viac i.

³⁵ Vigwe viduiên mêd tibii Samelia tige vông mone kehe ti vô xomxo ti wê viac xumac tige dì nêl vô i ên nêbê, ‘Ông viac xomxo tiga nivîha ya mone wê a vông ga, dêc ông obêc vông luu vêl

ge od a obêc vena vông vac ông xe wê ông viac xomxo tiga ya ge.’ ”

³⁶ Yesu nêl bêge dêc kînêg vô xomxo xolac kehe tige ên nêbê, “Om ông xo ên ông nêb xomxo yon ge, tina xêyaa vin lec xomxo ti wê tibii yôdac hi ge?”

³⁷ Lêc xomxo tyo nêl lax ên nêbê, “Xomxo ti wê xo vigwe písiv ên i ge.” Om Yesu nêl vô i ên nêbê, “Om ông lôc, dí loc vông môp i tiyi bêge.”

Mata yuu li Malia

³⁸ Mêd Yesu he nue ngîvihi la lêc mîla vac vigwe ti wê vêx ti dô vac lê nêbê Mata. Om Mata kô Yesu mî la vac i ben.

³⁹ Lêc Mata li vêx ngwe dô lê nêbê Malia, om Malia la dô hixôn Apumtau Yesu mî ngô i kiyang.

⁴⁰ Lêc Mata vông yuac levaclec yebac mî vô vîlee vîlee mî vông nilô vô viyin om la nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, nii Malia sea a mî vông aca tibed vông yuac lec yaên ga. Lêcom mêd ông wê ge niviha? Ông nêl ên i lam vông yuac hixôn a.”

⁴¹ Lêc Apumtau nêl vô i ên nêbê, “Mata, Mata, ông vông nilôm la vô susu viyang viyang ge om vông ông nilôm vô viyin lec.

⁴² Mêlêc môp tibed wê ông sea ge. Ge môp niviha wê Malia vông ge, om il obêc vô vêl ên i nang lêm.”

11

*Yesu nêl môp kitaaên kitong vô nue ngîvihi
(Matyu 6:9-15; Matyu 7:7-11)*

¹ Buc ti Yesu la kitaa vac vigwe ti, pyap dêc nue ngivihi ti nêl vô i ên nêbê, “Apumtau, xe nêb ông nêl môt kitaaên kitong vô xe i tiyi xocbê Jon Lipacêñ nêl vô nue ge.”

² Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam obêc kitaa ge od xam kitaa bêga bê,

‘Mag, ông lêm i lam tu ngibua. Ông lam tu Apumtau i tiyi vigwe vihati.

³ Ông vông yaêñ vô xe i tiyi buc vihati.

⁴ Xe nêm myaviwen wê yêp vô xe ge ông kitya vêl, xocbê xe kitya nêm nipaêñ vêl vîma ge. Ông o lêc dïdii xe mi loc vac kiyang wê ob yaxêñ xe ge lêm.’”

⁵ Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam ti obêc la vô ngidêm ti vô vivuaêñ mahigun dì nêl vô i ên nêbê, ‘Ngidêg, a val ga vô ông ên a nêbê ông vông blet yon vô a,

⁶ ên a ngidêg ngwe val vô vigwe bucêñ tya ga vô a, lêcom yaêñ wê a ob vông vô i ge ma.’

⁷ Lêc ngidêm dô vac xumac nilô dì nêl bêga vô ông ên nêbê, ‘Ga vivuaêñ mahigun dì a tung xumac lec pyap dì xe nuge xêp ga mê, om o tiyi wê a ob kidi lec mi vông yaêñ ti vô ông ge lêm. Mêgem ông lôcê.’

⁸ Om a ob nêl vô xam bê ngidêm obêc kidi lec mi lam vông yaêñ vô ông ge od ob vông vô ông ên wê i ngidê ông ge lêm. Nge, obêc vông vô ông ên wê ông kitaa i nginong ge.

⁹ Om a ob nêl vô xam bê xam kitaa susu ya vô Anutu ên Anutu i vông vô xam, dì xam myag susu êdêc wêvô, dì xam kituu vuayen ên Anutu i tax vuayen ên xam.

10 Ên xomxo vihati wê kitaa vô Anutu ge obêc kô nôn tiyi wê he kitaa ge, dì xomxo vihati wê myag susu ge obêc yêvô, dì xomxo vihati wê kituu vuayen ge od Anutu obêc tax vuayen ên he.

11 “Xame, xam nume ti obêc kitaa xam nêb ob ya pis ge od xam obêc vông myel vô, me?

12 Me nume ti obêc kitaa xam ên nêb xam vông kokilêx nulen vô i ge od xam obêc vông kipyêc vô, me? Maê.

13 Xam ga xomxo kibun nimpaên, lêc xam mi vông susu nivihaviha vô nume, om xam xovô bêga bê il Mag Anutu lag puunê nêb ob vông susu nivihaviha luu vêl vô il om ob vông Myakilôhô Ngibua vô xomxo wê kitaa i ge.”

Xomxo nêl ên nêbê Yesu vông yuac ya xêkizêc wê Seten vông ge

(Matyu 12:22-30; Mak 3:20-27)

14 Yesu tii vimwo nipaên ti vêl ên xomxo ti. Vimwo tyo vông xomxo tige dô yac dì keacêñ ma, om buc wê Yesu tii vimwo tyo la vêl ge od xomxo tyo keac, dì xomxo wê yê gee yetac mabu.

15 Lêc xomxo ya nêl ên nêbê, “Bielsebul wê tu vimwo nipaên nêñ levac ge vông xêkizêc vô Yesu, om Yesu tii vimwo nipaên vêl ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge.”

16 Dì xomxo ya nêb ob yaxêñ Yesu, om nêl vô i ên nêbê, “Xe nêb ông vông do levac ti mi xe xê ên i nêl kitong bê ông kô xêkizêc vô Anutu lag puunê.”

17 Lêc Yesu xovô kiyang wê yêp vac he nilô ge om nêl vô he ên nêbê, “Xomxo viyang ti obêc

hibuma sea mi hima ge od ob dô niviha nang lêm. Me xomxo xumac ti obêc hibuma sea mi hima ge od obêc vông he vô nipaên.

¹⁸ Bêge mêgem Seten he lie obêc hibuma sea mi hima ge od xêkizêc wê he vông ge ob yêp niviha tibêna? Ge he ob dô nipaên. A nêl bêge ên wê xam nêl ên xam nêbê a tii vimwo nipaên la vêl ên xomxo ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge.

¹⁹ Lêc a ob kinêg vô xam bê a obêc tii vimwo nipaên vêl ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge od letya wê vông xêkizêc vô lime lêc he tii vimwo nipaên vêl ya ge? Ge lime vaci ob yaxêن kiyang wê xam nêl ge lê.

²⁰ Lêc Anutu vaci obêc vông xêkizêc vô a dì a tii vimwo nipaên la vêl ge od xam xovô bêga bê Anutu lam tu levac vac xam mahigun pyap.

²¹ “Xomxo xêkizêc ti obêc hôm susu vevac vac vigê dì dô bin i xumac ge od susu wê i vông ge ob dô niviha.

²² Lêc xomxo ngwe wê xêkizêc luu vêl ge obêc val vông vevac vô i dì nginoo vêl ge od ob vô susu vevac wê xomxo tige xo nêb ob ngidu i xôn ge vêl, dêc kô susu wê xomxo tige vông ge vihati mi la titang vaxvax vô lie ya.

²³ “Om a ob nêl bêga bê xomxo ti obêc dô hixôn a mi ngidu a xôn lêm ge od ge tiyi xochê vông vevac vô a. Dì xomxo wê o vilu vô xomxo hixôn a lêm ge od ge tiyi xochê tii he moo sea ge.

*Vimwo nipaên vena i tii vac nang
(Matyu 12:43-45)*

²⁴ “Vimwo nipaên ti obêc lam la vêl ên xomxo ti ge od ob la vîlee vac vigwe myadongên mi la myag vigwe ti wê ob la dô seac vêl vac ge. Lêc

yêvôên vigwe ti obêc ma ge od ob nêl bêga bê,
 'A ob lax mi la dô vac bog wê a sea di lam ge i tii
 vac nang.'

²⁵ Om vimwo tige obêc lax mi la vô xomxo ti
 wê i dô vac ilage mi lax yê wê pityep mi viac
 niviha ge,

²⁶ od obêc la kô vimwo nipaên wê nêñ nipaên
 luu i vêl ge vigê viulu di sec yuu, lêc he xôn lax
 dô vac xomxo tige, di vông i vô nipaên levac luu
 viwen tax ge vêl."

Môp wê xomxo ob dô hixôn xêyaa niviha ge

²⁷ Yesu nêl kiyang tige vô xomxo tibeac, lêc vêx
 ti tyuc vyat levac vac he mahigun ên nêbê, "Ông
 tam ti wê kô ông mi vông lul vô ông ge, i dô
 hixôn xêyaa niviha."

²⁸ Lêc Yesu nêl ên nêbê, "Bêge mêlêc a nêl bê
 xomxo wê ngô Anutu kiyang mi viac ge wê ob dô
 hixôn xêyaa niviha."

Xomxo nêb he ob yê do levac

(Matyu 12:38-42; Mak 8:12)

²⁹ Xomxo tibeac lam kitucma mi dô, mêgem
 Yesu nêl vô he ên nêbê, "Xomxo gwêbaga,
 xomxo nipaên nôn. He nêb he ob yê do levac
 lê, lêc a ob nêl bê he ob yê do tibeac lêm. Nge,
 do tibed wê he ob yê ge, tiyi xocbê wê Jona vông
 ilage.

³⁰ Ên môp wê Jona la dô vac lili gwec nilô tiyi
 buc yon ge, ge Anutu hilung vô tibii Niniva tiyi
 xocbê do levac ge. Bêge mêgem a, Xomxo Nu, a
 obêc tu do levac bêge vô xomxo gwêbaga êno.

31 “Om obêc buc t̄imuēn wê Anutu obêc titô xomxo ge, od vêx levac wê tu t̄ibii Siba nêñ kwin vac buc ilage ge obêc kidi lec hixôn xam wê xam dô gwêbaga dì nêl xam nêm nipaên kitong. Èn vêx tige kidi vac kibun myahipu dì lam ên nêb ob lam ngô kiyang wê King Solomon nêl hixôn piyôp nivîha ge. Dì gwêbaga a wê a luu Solomon vêl ge a lam dô hixôn xam lê, lêc xam o ngô a vyag lêm.

32 Om obêc buc t̄imuēn wê Anutu obêc titô xomxo ge, od t̄ibii Niniva êno obêc kidi lec hixôn xam wê xam dô gwêbaga dì nêl xam nêm nipaên, ên ilage t̄ibii Niniva ngô kiyang wê Jona nêl vô he ge di pilepac he, dì gwêbaga a wê a luu Jona vêl ge a lam dô hixôn xam, lêc xam o pilepac xam lêm.

*Kiyang pilepacén lec lam
(Matyu 5:15; Matyu 6:22-23)*

33 “Xomxo ti obêc byêx ngwax vac lam ge od ob vun vac pêt ngîbi me lax dêg lec xôn lêm. Nge, ob lax i le lec tevol kisii ên xomxo wê ob lam vac xumac niłô ge i lam yê xêseac.

34 Xam mamnôn tiyi xocbê lam wê linac lec nimnivi ge, om mamnôn obêc dô nivîha ge od obêc vông nimnivi vihati dô vac xêseac, lêc xam obêc vông mamnôn vô nipaên ge od nimnivi vihati obêc mapitoc.

35 Om xam viac xam êdêc xêseac wê dô vac xam ge i o lêc vô mapitoc lêm.

36 Èn nimnivi vihati obêc dô vac xêseac di mapitoc ma ge od nimnivi obêc xêseac nivîha xocbê lam xêseac linac lec ông ge.”

*Môp nipaên wê he Palisi hixôn xomxo wê xovô
Moses xolac gee vông ge
(Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)*

³⁷ Yesu nêl kiyang tige pyap dêc Palisi ti val nêl vô Yesu nêb i loc ya hixôn i, om Yesu la vac Palisi tyo ben mi la dô hixôn i mi ya.

³⁸ Lêc Palisi tyo yê wê Yesu diya ge lê, lêc o lipac vigê tax tiyi xocbê môp wê he Palisi mi vông ge lêm, om yetac mabu.

³⁹ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, "Xam Palisi ge, xam mi lipac nimnivi pileva tiyi xocbê xam lipac kap yuu pile nimi ge, dom xam nilôm ge, môp yôdac yuu nipaên pup lec.

⁴⁰ Xam tibii piyôp maên. Anutu ti wê tung il nidnivi ge o tung il nilôd hixôn lêmê?

⁴¹ Om a ob nêl vô xam bê xam vông susu wê dô vac pile yuu kap nilô ge vô xomxo wê nêl susu maên ge ên i loc ngidu he xôn. Xam obêc vông bêge ge od xam nêm môp vihati obêc vô paha lec.

⁴² "Om xam Palisi ge, xam xona nêm ên viyin wê ob val vô xam ge. Ên xam nêb xam ob timu vô Moses xolac vihati, om xam obêc tulec susu xocbê lehac yuu ngec nippwopwo ge od xam mi tung kidu vigê yuu lêc mi vông kidu ti la tu daa vô Anutu. Xam mi vông bêge lê, lêc xam sea môp bôbac yuu môp xéyaa vin lecén Anutu. Om a ob nêl bê xam o lêc vông môp ngwe vô nivîha di sea ngwe lêm. Nge, xam vông yuu xôn i vô nivîha.

⁴³ "Xam Palisi, xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên buc wê xam la vac xumac liô ge, od xam yong xam ên xam nêb xam ob dô

lec sia nivîha vô xomxo manôn, dì buc wê xam la vîlee lec wetôv ge od xam nêb xomxo vihati i pîmil xam ya vya nivîha.

44 “Mêgem xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên xam nilôm tiyi xocbê lôva wê le vac kîbun nilô mi xomxo len yêp vac ge, mêlec xomxo tibeac lungên dì xoc vô kisii mi la om vông he vô nipaên.”

45 Mêgem xomxo wê xovô Moses xolac ge ti nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, kiyang wê ông nêl ge, ge ông nêl nipaên lec xe hixôn.”

46 Lêcom Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam wê xam xovô Moses xolac ge, xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên xam nêl kiyang tibeac vô xomxo ên xam nêb he i timu vô, om xam lii viyin levac lec he, lêc xam viégêm o kîlê viyin tige hixôn he lu ya lêm.

47 “Om xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên mame bume tivame, he hi plopete yib, lêc gwêbaga xam dîvunac vô lôva wê plopete yêp vac ge.

48 Om môp tibêge nêl xam kitong ên nêbê xam xêmyaa vô nivîha ên môp wê bume vông ilage, ên bume hi plopete yib, lêc gwêbaga xam vunac vô lôva wê plopete yêp vac ge.

49 “Mêgem Anutu wê xovôên kehe ge nêl bêga ên nêbê, ‘A ob vông plopete yuu sinale i loc vô he lê, lêc he obêc vông viyin vô he dêc hi he ya yib.’

50 Om xomxo wê dô gwêbaga, he ob kô myaviwen nipaên lec wê he hi plopete yib ge. Ge nêl lec plopete vihati yang, he wê dô vô buc

taxlee ilage wê Anutu tung lag yuu kibun ge dì i val tyip lec buc gwêbaga hixôn.

⁵¹ Kiyang tige lec Ebel wê taxlee ge dì i val tyip lec plopete Sekalaia ti wê bume hi i yib vac xumac ngibua yuu alta mahigun ge. Vixôhilôg, a ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo gwêbaga ob kô myaviwen nipaên lec môp gee vihati.

⁵² “Om xam wê xam xovô Moses xolac ge, xam xona nêm ên viyin wê xam ob kô ge. Ên môp wê xomxo ob ngô xolac kehe ge, xam le vac xôn, ên xacxam va lungên xolac kehe om xam le vac môp xôn ên xomxo wê nêb ob ngô mi xovô ge.”

⁵³ Yesu nêl pyap dêc sea Palisi tyo ben dì loc mi la, dêc he wê xovô Moses xolac gee hixôn he Palisi yê Yesu nipaên om he le kinêg kiyang viyang viyang vô i

⁵⁴ ên nêb ob yaxêن bêc obêc nêl kiyang ti so ge od ob vông i loc vac kot.

12

Xona nêm ên kiyang kityooën (Matyu 10:26-27)

¹ Vô buc tige xomxo tibeac hiwocên la kitucma vô Yesu, om he la pup lec vigwe xocbê ob dô lecma vixa hixôn, dêc Yesu nêl vô nue ngivihi tax ên nêbê, “Xam viac xam ên môp nipaên wê Palisi mi vông ge, ên he mi viyum kiyang nipaên vac kiyang nivîha, om môp tige tiyi xocbê yis wê ob vông blet vuac mi vô levac ge.

² Ên kiyang vihati wê yêp xôpacên ge obêc lam le seac, dì kiyang vihati wê yêp vac xomxo nilô ge obêc hivelac lec dì xomxo vihati xovô.

³ Om kiyang vihati wê xam nêl vô bucên ge od xomxo obêc ngô vô viđiên, dì kiyang vihati wê xam kimuna vîma vac xumac lôma ge od obêc nêl i vô levac lec wetôv.

*Xomxo i xona ên Anutu tibed
(Matyu 10:28-31)*

⁴ “Xam lige, a ob nêl vô xam bê xam o lêc xona ên xomxo wê ob hi xam nimnivi yib ge lêm, ên he o tiyi wê obêc vông viyin yaya vô xam hixôn tîmuên ge lêm.

⁵ Lêc a ob nêl xomxo ti wê xam ob xona ên ge kitong vô xam bê Anutu tibed wê obêc hi xomxo yib, dêc obêc tîmuên ge xêkizêc wê i vông ob nêx xomxo la vac vigwe nipaên. Om a nêl vô xam bê xam xona ên i tibed.

⁶ “Xam xovô ên xam nêbê xomxo ti obêc kisuu menac nipwo vigê vilu ge od obêc kisuu ya mone nipwo tiyi xocbê mone hi yuubed ge. Bêge mêlêc Anutu o lungê menac nipwopwo gee lêm. Nge, xovô gee vihati.

⁷ Dì Anutu o lungê xam êno lêm. Nge, kitong xam bamzub lihi vihati pyap. Om xam xonaê i ma, ên Anutu xêyaa vin lec xam nginoo menac vihati vêl.

*Il ob nêl Yesu kitong vô xomxo
(Matyu 10:19-20,32-33; Matyu 12:32)*

⁸ “A ob nêl vô xam bê xomxo ti obêc nêl a kitong vô xomxo ge od a, Xomxo Nu, a ob nêl i kitong vô Anutu nue angela.

⁹ Lêc xomxo ti obêc yax a vun vô xomxo manôn ge od a obêc yax i vun vô Anutu nue angela manôn êno bêge.

10 “Xomxo ti obêc so vya vô a, Xomxo Nu ge od tiyi wê Anutu obêc kitya nipaên tige vêl ge. Lêc xomxo ti obêc so vya vô Myakîlôhô Ngibua ge od o tiyi wê Anutu ob kitya i nêñ nipaên tige vêl ge lêm.

11 “Mêd buc wê xomxo obêc kô xam mi la vô xomxo levac vac xumac liло me gavman ti me xomxo levac ti ge od xam o lêc xona di xo bêga bê ‘Xe ob luu he vya ya kiyang tina, di xe ob nêñ kiyang bêna vô he?’ Le i lêc xo kiyang tibêge lêm.

12 Ên obêc hiyôv manôn myabo tya ge od Myakîlôhô Ngibua ob hilung kiyang wê xam ob nêñ ge vô xam.”

Kiyang pilepacêñ lec xomxo wê mone tibeac ge ti

13 Xomxo ti vac xomxo tibeac mahigun nêñ vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêñ vô a lig ngwe ge bê i vông susu wê mag vigê ge viwen vô a.”

14 Lêc Yesu nêñ vô i ên nêbê, “Letya viñoo a nêb a titô xam nêm kiyang mi vông byed vô xam susu? Ge yêp vô xacxam va.”

15 Mêgem Yesu nêñ vô he viñati ên nêbê, “Xam xona nêm ên mamdoên vô susu viyang viyang ge, ên susu tibeac wê xomxo vông ge o tiyi wê ob vông he dô mavîha ge lêm.”

16 Mêgem Yesu nêñ kiyang pilepacêñ ti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo wê susu levac ge ti dô, lêc yuac wê i vông ge vô nôn tibeac,

17 om xo bêga ên nêbê, ‘A ob vông bêna? Ên xumac wê a ob kituc susu viñati nôn vac ge tiyiên ma.’

18 Om nêl bêga ên nêbê, ‘A ob vông môp bêga bê a ob dii xumac wê a kituc susu nôn vac ge mi lox xumac levac levac pileva ên kituc yaên nôn yuu susu vihati wê a vông ge i loc dô vac.

19 Pyap dêc a ob xo bêga bê a kituc susu tibeac di obêc dô tiyi klismas tibeac om a ob dô seac vêl mi xa di num hixôn xêgyaa nivîha.’

20 Mêlêc Anutu nêl vô i ên nêbê, ‘Ông xomxo piyôp maên. Bucêñ hig ge ông obêc wib, om susu tibeac wê ông kituc ge obêc tu letya xe?’”

21 Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Kiyang tige tiyi xocbê xomxo ti kituc susu tibeac tu ici va xe lêc o xovô Anutu lêm om Anutu yê i tiyi xocbê xomxo pileva ti.”

*Il ob vông il nilôd i vô viyin lêm
(Matyu 6:25-34)*

22 Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Bêge mêgem a ob nêl vô xam bê xam o lêc vông nilôm i vô viyin lec yaên wê xam ob wa ge yuu ngakwi wê xam ob vinyum ge lêm,

23 ên môp wê il ob dô madviha ya ge luu susu yaên vêl, di il nidnivi luu ngakwi vêl.

24 “Om xam xovô menac lê. Ên menac o xin vê vac yuac lêm, di he o kô yaên nôn vac yuac lêm, di he nêñ xumac wê ob kituc yaên vac ge ti o le lêm. Mêlêc Anutu vet he tiyi buc vihati. Di Anutu xêyaa vin lec xomxo nginoo menac gee vêl om ob viac xam nivîha.

25 Xame, xam ti obêc xo kiyang tibeac nêb xam ob dô mamviha ge od tiyi wê xam ob tul lec buc wê ob dô mavîha ge i loc dia, me?

²⁶ Ma vêl, xam o tiyi wê xam ob vông bêge ge lêm. Om bêna lêc xam xo kiyang tibeac lec susu ninivi xen?

²⁷ “Dì xam xovô nita wê vuac maviya ge. Maviya o duu nivîmîhi lêm, dì he o vông yuac ti lec ngakwi lêm, lêc a ob nêl vô xam bê vunac vunac wê he vông ge luu vunac vunac nivîha wê King Solomon vông ge vêl.

²⁸ Nita wê vuac maviya mi le vac yuac gwêba di obêc titige pisaên vêl ge od ob nêx i la vac ngwax, lêc Anutu vunac vô he nivîha. Mêgem xam xovô bêga bê Anutu ob viac xam nivîha luu nita maviya vêl. Lêc vông vinêñ wê xam vông ge o xêkizêc lêm.

²⁹ Om xam o lêc vông nilôm i loc vô susu yaêñ yuu numêñ lêm, me xam o lêc vông nilôm i vô viyin lec lêm.

³⁰ Ên tibii madiluhu ge wê vông nilô la vô susu ninivi xen ge, dom Mag Anutu xovô susu wê ma vô xam ge.

³¹ Mêgem xam vông nilôm i loc vô Anutu xolac yuu ben tibed lê, ge od Anutu obêc vông susu bêge vô xam hixôn.

*Kiyang lec susu nivîha lag puunê
(Matyu 6:19-21)*

³² “Xam kiđu nipwo tya ga, xam xona ên i ma. Ên Mag Anutu xovô pyap nêb xam ob tu xomxo levac hixôn i vac i ben lag puunê.

³³ Om xam vông susu wê xam vông ge mi tibii i kisuu, dêc xam vông mone vô tibii wê nêñ susu maêñ ge ên i vô nivîha vô he. Dêc xam kituc susu nivîhavîha i loc yêp lag puunê i tiyi xochê

mone yêp vac kilong nivîha ge. Ên susu wê yêp lag puunê ge, tibii yôdac ti obêc vun lêm, dî gwaakivac yuu susu nipipaa ti obêc vông i vô nipaên lêm.

³⁴ Ên vigwe wê susu nivîhavîha wê xam vông ge la dô vac ge, xam ob vông nilôm la vô vigwe tige.

Nue yuac i le maviha

³⁵ “Xam viac xam dêc xam vêx let lec dî byêx ngwax vac lam,

³⁶ dî xam dô i tiyi xocbê tibii yuac wê dô bin xomxo levac wê ob vena vac vizid ge, ên xomxo tyo obêc vena hi vigê lec vuayen ge od he i tax xumac lutibed.

³⁷ Om xomxo levac tyo obêc vena yê wê nue yuac dô maviha dî yêpêñ ma ge od ob hi vixa pec ên he. A ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo levac tyo obêc vêx nivîmîhi tiyi wê nue yuac mi vinyum ge dî vông he dô kîdu ti dêc ici va obêc titang yaêñ vô he.

³⁸ Dî xomxo levac tyo obêc vena vô vivuaêñ mahigun me obêc vô kwabo lec wê kokilêx ob vô vya ge, lêc nue yuac obêc dô dî yêpêñ ma ge od ob hi vixa ên he.

³⁹ “Xam xovô lê. Xomxo ti wê i xumac ge obêc xovô buc wê tibii yôdac ob val lec ge od ob dô maviha mi bin i xumac êdêc tibii i o lêc loc vac i ben nilô mi vun i susu lêm.

⁴⁰ Om xam êno viac xam mi dô bin buc wê a Xomxo Nu obêc vena lec ge, ên buc wê xam obêc xovô lêm ge wê a obêc vena lec ge.”

*Kiyang pilepacên lec nue yuac niviha yuu
nipaên*
(Matyu 24:45-51)

41 Pita kinêg vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, ông nêl kiyang pilepacên ga vô xecxe va, me ông nêl vô xomxo vihati?”

42 Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Xomxo yuac letya wê viac yuac hixôn piyôp niviha ge? Xomxo levac obêc vinoo i ên nêb i viac lie yuac vihati dì vông yaén vô he i tiyi buc vihati.

43 Om xomxo levac tyo obêc vena yê wê nu yuac tige viac yuac wê i vông ge niviha ge od ob hi vixa ên i.

44 A ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo levac tige obêc vông nu yuac tyo tu levac mi viac susu wê i vông ge vihati.

45 Lêc nu yuac tige obêc xo bêga vac nilô bê, ‘Tibii levac la dô ilatikwê dì o vena lutibed lêm’, om loc hi lie yuac vêx yuu vux, dì ya dì num levac dì mav ge

46 od xomxo levac obêc vena lec buc wê nu yuac tige lungên dì o dô bin i lec ge lêm, om xomxo levac obêc vông myaviwen vô i dì vông i la dô hixôn tibii wê o vông i vin lêm ge.

47 “Tibii yuac ti obêc xovô môp wê i tibii levac vông vô i ge lêc o viac mi vông i vô nôn lec lêm ge od levac tyo obêc pisa i vô nipaên.

48 Lêc tibii yuac ti obêc lungên môp wê i tibii levac nêb i vông ge, dêc vông ti so tiyi wê ob kô myaviwen nipaên lec ge od tibii tyo obêc vông myaviwen nipwo tya vô dì hiên i luu vêlên ob ma. Ên xomxo wê kô susu tibeac vô Anutu ge, ge wê Anutu nêb i vông myaviwen tibeac vac.

Dì xomxo obêc vông susu tibeac vô xomxo ti ên nêb i vông yuac ya ge od he obêc nêbê, ‘Ông vông susu vô xe i luu vêl vac.’ ”

*Yesu yuac obêc hibu xomxo la yuu
(Matyu 10:34-36)*

⁴⁹ Yesu nêl bêga ên nêbê, “A lam ên a nêb a ob lii ngwax i yêp kibun ga, om a nilôg xo ên a nêbê i tum lutibed.

⁵⁰ Mêlêc viyin ti vô kwabo lec wê a ob kilê ge, lêc gên o val lêm, om a ob dô hixôn nilôg viyin levac dì i miloc vô buc wê viyin tyo obêc lam la vêl ge lê.

⁵¹ Xam xo ên xam nêb a lam ên a nêb a ob vông kiyang malehe i yêp gê kibun ga, me? Ma vêl, a lam ên a nêb xomxo i hibu he sea lec a.

⁵² Om gwêbaga dì obêc buc timuên hixôn ge od obêc môp bêga bê xomxo vigê vilu vac xumac ti obêc hibuma sea lec a lêg, lêc yuu dô kidu ngwe dì yon dô kidu ngwe.

⁵³ Om he obêc hibuma, dì ma yuu nu vux ob yêma nipaên, di ta yuu nu vêx ob yêma nipaên, dì vêxta yuu yen vêx ob yêma nipaên.”

*Môp wê il ob xovô susu wê ob val timuên ge
(Matyu 16:2-3)*

⁵⁴ Pyap dêc Yesu nêl vô xomxo gee vihati ên nêbê, “Xam obêc wê mapitoc ti le vac viyobtoc ge od xam mi nêl ên xam nêbê lun ob val, dêc vixôhilôg, lun val tiyi xochê xam nêl ge.

⁵⁵ Dì buc wê lea ob val ge od xam nêl ên xam nêbê hiyôv ob linac niviha, dêc vixôhilôg, hiyôv linac i tiyi wê xam nêl ge.

⁵⁶ Lêcom xam tibii kityooên, ên xam wê susu wê dô vac lag ge lê, lêc xovô nivîha, dì bêna lêc xam dilungêñ môt wê Anutu vông gwêbaga vô xam mamnôn ge?”

*Il ob titô ned kiyang
(Matyu 5:25-26)*

⁵⁷ Yesu nêl ên nêbê, “Bêna lêc xam o vyac xovô môt nivîha mô lê?

⁵⁸ Xomxo ti obêc kô ông mi muu la kiyang ge od muu hi kiyang i yib lutibed vac môt wê muu gên loc ge, êdêc i o lêc vông ông loc le vô hizap manôn dêc hizap i vông ông loc vô xêhipu mi xêhipu i vông ông loc kalabuhu lêm.

⁵⁹ A ob nêl vô ông bê ông ob la dô vac kalabuhu dì hi myaviwen vihati i ma vêl lê.”

13

Xomxo wê o pilepac he lêm ge obêc yib

¹ Vô buc tige xomxo ya val vô Yesu mi val nêl xomxo Galili kitong vô i. Ge nêl lec he Galili ti wê he dihi bwoc sipsip ên he nêb ob si i tu daa vô Anutu lê, lêc gavman levac Pailat vông nue lam hi he dì kipyax he hi sea hixôn bwoc hi.

² Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xo ên xam nêbê Galili tigee, he vông nipaên luu lie Galili vêl om he yib lec he nêñ nipaên.

³ Lêcom a ob nêl vô xam bê he o yib lec ngwe bêge lêm. Lêcom xam xovô bê xam obêc pilepac xam lêm ge od xam obêc wib bêge êno.

⁴ Dì xomxo Jelusalem viçê yuu dì vixa viju dì sec yon (18) wê xumac vixa dia kipê mi hi he yib gê Siloam ge, xam xo ên xam nêbê he vông

nipaên luu lie Jelusalem baba vêl om he yib lec he nêni nipaên.

⁵ Lêcom a ob nêl vô xam bê he o yib lec kehe bêge lêm. Lêcom xam xovô bê xam obêc pilepac xam lêm ge od xam obêc wib bêge êno mê.”

Kiyang pilepacên lec xax ti wê nôn ma ge

⁶ Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he ên nêbê, “Xax kwacsung ti le vac xomxo ti yuac om xomxo tyo la yê ên nêb ob la yul nôn, lêc nôn ma,

⁷ om nêl vô xomxo ti wê mi viac i yuac ge ên nêbê, ‘Ngô lê. A lam ga tiyi klismas yon ên a nêb a ob yul kwacsung tiga nôn lê, lêc nôn ti o yux lec lêm. Om ông vuv vêl ên i o vô kibun hizi vêl vaxvax lêm.’

⁸ Lêc xomxo viacên tige nêl vô i ên nêbê, ‘Vông i le klismas ngwe ga hixôn dì a den kibun yuu kô bwoc yaa mi tung vac kehe mi xê lê.

⁹ Dì klismas ngwe timuên u ob xê lê, lêc vuac ge od i le, lêc vuacên ma ge od ông nêl dì a vuv vêl.’ ”

Yesu vông vêx ti vô niviha lec vô buc sabat

¹⁰ Vô buc sabat ti Yesu nêl xolac vô xomxo vac xumac liло ti.

¹¹ Lêc vêx ti dô hixôn he, dì vimwo nipaên dô vac i nilô dì vông yidac vô i tiyi klismas vigê yuu di vixa vilu dì sec yon (18). Om vêx tyo nimi kizêc len gec om o tiyi wê ob le bôbac ge lêm.

¹² Lêc Yesu yê vêx tyo om keac i lam dì nêl vô i ên nêbê, “Vêx, a vông ông yidac la vêl.”

¹³ Mêgem vyax vigê lec i dì lutibed vêx tyo le bôbac dì pimil Anutu.

¹⁴ Lêc xomxo levac ti wê viac xumac lilo ge ni nyag vô Yesu ên wê vông vêx tige vô niviha lec vô buc sabat ge, om nêl vô xomxo tibeac gee ên nêbê, “Buc vigê vilu dì sec ti yêp wê il ob vông yuac lec ge om xam ti obêc vông yidac ge od xam lam lec buc yuac ên xomxo i vông xam vô nimviha lec, dì xam o lêc lam lec buc sabat lêm.”

¹⁵ Lêc Apumtau Yesu luu i vya ên nêbê, “Xam tibii kityooên, ên xam mi la vac bwoc ben dì la piwelac xam kau yuu donki lec buc sabat dì didii he mi la vô mia ên xam nêb he i num.

¹⁶ Lêc vêx tiga Eblaham bue ti, lêc Seten ku i xôn tiyi klismas vigê yuu dì vixa vilu dì sec yon (18), om a piwelac viyin tige vêl ên i lec buc sabat. Lêc mêd xam wê ên xam nêb môp tibêge o niviha lêm?”

¹⁷ Yesu nêl bêge om xomxo wê yê i nipaên ge ni yoc ên he, dì xomxo vihati gee he xeyaa vô niviha ên do levac vihati wê Yesu vông ge.

*Kiyang pilepacén lec vixôô yuu yis
(Matyu 13:31-33; Mak 4:30-32)*

¹⁸ Yesu nêl ên nêbê, “Anutu ben kehe ge tiyi vatya? A ob tixuu lec kiyang ti.

¹⁹ Ge tiyi xocbê vixôô nôn nulen wê nipwo lee tya, lêc xomxo ti kô mi la nêx vac yuac mêd nôn tyo tyip mi vô levac dì menac viyang viyang lam vông liwihi lec ngen mi dô lec.”

²⁰ Nang dêc Yesu nêl ên nêbê, “Anutu ben kehe ge, a ob tixuu lec va?

²¹ Ge tiyi xocbê yis nipwo tya wê vêx ti pilepac hixôn plaua levac om vông plaua vuac mi vô levac ge.”

*Kiyang lec môp wê xomxo ob la vac Anutu beng
(Matyu 7:13-14,21-23)*

22 Yesu la ên nêb ob la Jelusalem, lêc la vac vigwe levac yuu nipwo toto mi la nêl xolac vô xomxo.

23 Lêc xomxo ti kinêg i ên nêbê, “Apumtau, xomxo wê Anutu obêc kô he mi he la dô mavîha ge, obêc yuu tya, me?” Om Yesu nêl vô he ên nêbê,

24 “Xam vông yuac xêkizêc êdêc vac loc vac vuayen nipwo. Ên xomxo tibeac obêc xo ên nêb he ob la vac vuayen nipwo tige lê, lêc tiyiên ma wê he ob la vac ge.

25 Ên xomxo wê i xumac ge obêc kidi mi lam tung xumac lec, om xam ob le vixun di kituu vuayen di nêl bêga bê, ‘Apumtau, tax vuayen ên xe.’ Lêc obêc nêl vô xam bêga bê, ‘Xam lam gê na? Xam ge a lungên xam.’

26 Lêc xam obêc luu i vya bêga bê, ‘Xe ga wê il mi xa mi mi dô, di ông mi nêl xolac vô xe vac xe bom ge.’

27 Lêc obêc nêl vô xam bêga bê, ‘Xam ge a lungên xam. Xam ge tibii nipaên, om xam loc vêl ên a magnôn.’

28 Om xam obêc wê bume Eblaham yuu Aisak di Jekop hixôn plopete vihati wê he la dô vac Anutu ben, dom xam ge wê Anutu obêc tii xam la dô vixun, di xam obêc byag di kic nîvum lecma.

29 Di tibii obêc kidi vac vigwe ninya viulu viulu di viwen wê hiyôv tyip lam ge di viwen wê hiyôv hoo la ge, mi la ya di dô vac Anutu ben.

30 Om xam wê lê. Tibii wê xam nêb he timuên

ge ya ob lam la mugên, dì xomxo wê mugên ge ya obêc lôm la timuên.”

*Yesu xo vigwe pisiv ên xomxo Jelusalem
(Matyu 23:37-39)*

³¹ Vô buc mahigun tige Palisi ya val nêl vô Yesu ên nêbê, “Ông sea vigwe ga dì lam loc bangwe, ên Helot nêb ob hi ông wib.”

³² Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam loc nêl vô tibii kityooêñ tige bêga bê gwêbaga dì titige wê a obêc tii vimwo nipaêñ vêl ên xomxo dì vông xomxo yidac i vô niviha lec, dì duuma ge wê a obêc tiyôô yuac.

³³ Lêc gwêbaga dì titige dì duuma ge wê a ob la, ên plopete wê xomxo hi he yib ge, he o yib vac vigwe ya lêm. Nge, he yib vac vigwe Jelusalem tibed.

³⁴ “Dì xam Jelusalem, xam ge wê xam hi plopete yib, dì xomxo wê Anutu vông i loc vô xam ge, od xam nêx he ya ngidax. Buc tibeac ge a vông ên a nêb a ob kituc xam lôm vô a tiyi xochê kokilêx wê mi kituc nue lax vac vinihi ngibi ge, lêc xam nêb a vôngêñ i ma.

³⁵ Om xam ngô lê. Anutu obêc sea xam bom i dô xel. Dì a ob nêl vô xam bê xam ob wê a i tii vac nang lêm, dì i miloc vô buc wê xam obêc nêl bêga bê ‘Il ob pîmil xomxo ti wê tu Apumtau manôn mi val ge.’ ”

14

Yesu vông xomxo yidac ti vô niviha lec

¹ Buc sabat ti Yesu la vac Palisi levac ti xumac mi la ya hixôn i, lêc xomxo wê dô gee diyê i xôn.

² He dô lê, lêc xomxo wê ninîvi vô vuac vuac ge ti val vô Yesu,

³ om Yesu kinêg he wê xovô Moses xolac gee yuu he Palisi wê dô gee ên nêbê, “Tiyi wê il ob vông xomxo wê yidac ge i vô niviha lec vô sabat, me?”

⁴ Lêc he o luu kiyang ti lax vô i lêm, om Yesu la hôm xomxo yidac tyo dì vông i vô niviha lec dì vông i loc mi la.

⁵ Mêgem Yesu nêl vô xomxo gee ên nêbê, “Xam nume ti me bwoc ti obêc tô lôva madia lec buc sabat ge od tiyiên ma wê xam ob pul i lôm lutibed lec sabat ge, me?”

⁶ Lêc he o luu kiyang ti lax vô Yesu lêm.

Xomxo i o lêc yong he bê he xomxo levac lêm

⁷ Yesu yê xomxo wê lam ya vac Palisi tyo ben ge, lêc yê wê he ya yong he nêb he ob dô lec sia niviha wê xomxo levac mi dô lec gee, om Yesu nêl kiyang pilepacêti vô he ên nêbê,

⁸ “Xomxo ti obêc nêl ông la vac vizid ti ge od ông o lêc yong ông mi loc dô lec sia niviha wê xomxo levac ob dô lec ge lêm. Ên xomxo levac ngwe obêc val ge

⁹ od xomxo ti wê myêl vizid tige obêc nêl vô ông bê, ‘Kidi lec mi loc dô ganê dì vông sia vô xomxo levac tige mi i dô lec,’ dì ông nim obêc yoc ên wê ông la dô timuê.

¹⁰ “Om xomxo ti obêc nêl ông la vac vizid ti ge od ông loc dô timuêti lê, lêc xomxo ti wê myêl vizid tige obêc nêl vô ông ên nêbê, ‘Ngidêg, lam dô lec sia niviha ga’ od ông obêc tu xomxo levac ti vô xomxo gee manôn.

¹¹ Èn xomxo ti obêc yong i nêb i xomxo levac ge od Anutu obêc yê i xocbê xomxo pileva, lêc xomxo ti obêc vông i vô nipwo ge od Anutu obêc pîmil i dî vông i lê vô levac.”

¹² Pyap dêc Yesu nêl vô Palisi ti wê myêl vizid tige ên nêbê, “Ông obêc myêl vizid ge od ông o lêc nêl tame mame lime ngidême, me xomxo wê susu tibeac ge i lam lêm, ên he ge wê he obêc myêl vizid nang mi vông myaviwen vac vô ông.

¹³ Nge, ông obêc myêl vizid ge od ông tyuc xomxo wê nêl susu maên hixôn he wê o xêkizêc lêm dî he wê vixa nipaên hixôn he wê ma tocêen gee i lam.

¹⁴ Xomxo tigee o tiyi wê ob vông myaviwen vac vô ông ge lêm, lêc Anutu ob vông myaviwen niviha vô ông vô buc tîmuên wê xomxo niviha ob kidi lec vac yibêng ge om ông ob dô hixôn xêmyaa niviha.”

*Kiyang pilepacêñ lec vizid
(Matyu 22:1-10)*

¹⁵ He gên ya mi dô vac Palisi tyo ben, lêc xomxo ti vac he mahigun ngô kiyang wê Yesu nêl lec vizid ge om nêl vô Yesu ên nêbê, “Xomxo wê ob la ya mi dô vac Anutu ben lag puunê ge obêc dô hixôn xêyaa niviha.”

¹⁶ Lêc Yesu nêl kiyang pilepacêñ vô i bêga ên nêbê, “Xomxo ti nêb ob myêl vizid levac ti om vông kiyang la vô xomxo tibeac ên nêb he i lam ya.

¹⁷ Om buc wê ob ya yaêng ge od vông nu yuac ti la nêl vô xomxo wê ob lam vac vizid ge ên nêbê, ‘Yaêng noc pyap, om xam lam ên lam wa.’

18 “Lêc he toto nêl lax vô i ên nêbê he laên ob ma. Om ti nêl vô i ên nêbê, ‘A kisuu kibun ti, om a ob la xê, om ông lôc nêl vô tibii levac bê o tiyi wê a ob loc ge lêm.’

19 Dì ti nêl vô i ên nêbê, ‘A kisuu bwoc kau vigê yuu om a ob la tixuu mi xê bêc obêc vông yuac nivîha, om ông lôc nêl vô xomxo levac bê o tiyi wê a ob loc ge lêm.’

20 Dì ti nêl ên nêbê, ‘A kô vêx paha ti om a locên ob ma.’

21 “Mêgem nu yuac tyo lax mi la nêl kitong vô i xomxo levac, mêt xomxo levac tyo ngô dì xêyaa vô myavinê dì i nêl vô nu yuac tyo ên nêbê, ‘Ông loc tup vô môp levac yuu nipwo vihati vac vigwe levac ga dì tyuc xomxo wê nêñ susu maên hixôn he wê o xekizéc lêm ge dì he wê vixa nipaén hixôn he wê manôn tocên gee vihati i lam.’

22 Om nu tyo la vông i tiyi déc lôm nêl vô i ên nêbê, ‘A vông i tiyi wê ông nêl ge lê, lêc vigwe gên o pup lec lêm.’

23 “Mêgem xomxo levac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Om ông loc vô môp nipwopwo wê la vac yuac ge vihati dì loc kidu xomxo vihati ên he i lam pup lec a xumac.

24 Lêc a nêl vô ông bê xomxo wê a tyuc he taxlee lêc he o lam lêm ge, ti ob ya vizid wê a vông ge hixôn lêm.’ ”

*Kiyang lec xomxo wê nêb ob timu vô Yesu ge
(Matyu 10:37-38)*

25 Xomxo tibeac hiwocên timu vô Yesu vixa mi he la, lêc Yesu pop i dì nêl vô he ên nêbê,

26 “Xomxo ti obêc nêb timu vô a xolac, lêc vông nilô lax vô tae mae lie dì vinêe nue dì ici va, dì

o vông nilô la dîluhu vô a lêm ge od o tiyi wê ob tu a nug ge lêm.

27 Dì xomxo wê o kîlê viyin lec tiyi xocbê kîlê xax pola ge mî timu vô a lêm ge, ge o tiyi wê ob tu a nug ge lêm.

28 “Om xam ngô lê. Xam ti obêc xo ên xam nêb xam ob lox xumac vixa dia ti ge od i dô mî xovô bê mone dô i tiyi wê ob lox xumac tige ya dì i pyap ge, me?

29 Obêc xovô bêge tax lêm ge od obêc yev teac vac pyap, lêc o tiyi wê ob lox xumac tige pyap ge lêm, dì xomxo vihati ob yê dì so vya vô ông

30 dì nêl bêga nêbê, ‘Xomxo tige nêb ob lox xumac lê, lêc o lox i pyap lêm.’

31 “Dì kiyang ngwe, king ti wê nue vevac 10,000 ge nêb ob la vông vevac vô king ngwe wê nue vevac 20,000 ge od i dô mî xovô bêgâ bê xêkizêc wê nue vông ge tiyi wê obêc nginoo king ngwe wê nue 20,000 ge vêl ge, me he tiyiên ma.

32 Lêc obêc xovô bê tiyiên ma ge od king ngwe ge i gên dô teva dì i vông xomxo mangwe i loc ên he i viac kiyang bê vevac obêc ma.

33 “Kiyang bêge, mêgem xam xovô bê xam ti obêc vô nîmim vô susu wê i vông ge vihati lêm ge od o tiyi wê ob tu a nug ge lêm.

*Kiyang pilepacên lec sol
(Matyu 5:13; Mak 9:50)*

34 “Sol ge nivîha, lêc obêc vô nyen maên ge od il obêc vông bêna vô ên i vô nyen i tii vac nangê?

35 Ên sol wê nyen maên ge o nivîha tiyi wê il ob vông yuac ya ge lêm, om il ob nêx i la xel. Xam nînyam obêc yêp ge od xam ngô dì xovô.”

15

*Kiyang pilepacên lec bwoc sipsip ti
(Matyu 18:12-14)*

¹ Tîbii nipaên wê mi kô takis gee hixôn tibii nipaên yaya, he tîbeac la vô Yesu ên nêb ob ngô i vya.

² Léc he Palisi yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee yê dì vô mya nipaên vô dì nêl ên nêbê, “Xomxo tya ganê kô tibii nipaên lec dì ya mi dô hixôn he.”

³ Mêgem Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he ên nêbê,

⁴ “Xam ti obêc viac bwoc sipsip 100 léc ti xoa obêc ma ge od obêc sea sipsip 99 gee i le dì lax myag ti wê xoa ma ge.

⁵ Dì obêc yêvô ge od obêc kilê lec kidiac dì lax mi la ben hixôn xeyaa nivîha,

⁶ dì lax nêl lie hixôn nipipu ya lam dì nêl vô he ên nêbê, ‘Xam lam ên il xôn ob dô hixôn xedyaa nivîha dì pimil a bwoc, ên a bwoc ga xoa ma lê, lêc a la xêvô mi kô mi vena nang.’

⁷ Kiyang bêge mègem a ob nêl vô xam bê xomxo wê vông nipaên ge ti obêc pilepac i ge od he wê dô kisii ganê obêc hi vixa ên i, nginoo xomxo 99 wê he nêb he vô nivîha lec pyap om he ob pilepac he lêm ge.”

Kiyang pilepacên lec mone wê xoa ma ge

⁸ Yesu nêl ên nêbê, “Vêx ti mone vigê yuu, lêc ti xoa ma om byêx ngwax vac lam dì pityep xumac nilô dì myag.

⁹ Myag lêc yêvô om nêl lie hixôn nipipu ya lam dì nêl vô he ên nêbê, ‘Xam xemyaa i vô nivîha

hixôn a, ên a mone xôa ma, lêc a xêvô i tii vac nang.’

¹⁰ Kiyang bêge om a ob nêl vô xam bê xomxo wê vông nipaên ge ti obêc pilepac i ge od Anutu nue angela obêc hi vixa ên i tiyi xocbê vêx tige hi vixa ên mone wê yêvô ge.”

Kiyang pilepacên lec nu ngivihi ti wê sea ma dil a ge

¹¹ Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo ti do, dì i nu tuc yuu nu môn.

¹² Lêc nu môn nêl vô ma ên nêbê, ‘Mag, kibun yuu mone wê ông nêl a lêg lec ge, a ob kô vihati.’ Om ma vông byed vô susu vô yuu, om nu tuc kô viwen dì nu môn kô viwen.

¹³ He o dô buc xuhu dia lêm. Nge, dô nipwo tya, lêc nu môn viduba i susu hixôn mone wê ma vông vô i ge vihati dì loc mi la vigwe teva ti, dì la nêx mone la sea lec môt nipaên.

¹⁴ I nêñ mone ma vêl, dì vip mabu yêp vac vigwe tige dì susu ma ên i.

¹⁵ Om la vông yuac vô tibii viyang tige ti, lêc tibii tyo vông i la bwoc ben ên nêb i loc viac i bwoc.

¹⁶ Mêlêc vip den i mabu om xo ên nêb ob ya xax nôn wê bwoc mi ya ge ên i den i, lêc xomxo ti o vông yaén ti vô i mi i ya lêm.

¹⁷ “Mêd i piyôp vô nivîha dì i xovô nang, om xo ên nêbê, ‘Nue yuac wê mag vông ge, yaén tibeac dô vô he, dom a va ga, vip obêc den a xib mê.

¹⁸ Mêgem a ob kidi mi lax mi la vô mag, mi lax nêl vô bê, “Mag, a vông i so vô Anutu dì vông i so vô ông hixôn,

19 dì a o nigviha tiyi wê ông ob nêl bê ông num a ge lêm. Om ông vông a tu ông num yuac ti.” ’

20 “Nêl kiyang bêge pyap, mêd kidi mi la ên nêb ob lax mi la vô ma, lêc gên mila teva dì ma yê ma la wê nu mòn val ge, om xo viigwe pisiv ên dì tup mi la dì mila kîva xôn.

21 Mêd nu mòn nêl vô ma ên nêbê, ‘Mag, a vông i so vô Anutu dì vông i so vô ông hixôn, om a o nigviha tiyi wê ông ob nêl bê ông num a ge lêm.’

22 Ma ngô lê, lêc nêl vô nue yuac ên nêbê, ‘Xam loc kô ngakwi dia niviha ti mi lam viinyum lec mòn. Dì xam kô ling ti mi lam su lec i viigê dì kô su mi lam su lec i viixa xôn.

23 Dì loc kô bwoc kau nu wê gên ligên niviha ge ti mi lam hi, ên il ob xa hixôn xêdyaa niviha,

24 ên a nug tiga xocbê la yib ila lê, lêc gwêbaga dô mavîha, dì xôa ma ila lê, lêc gwêbaga il xêvô i nang.’ Om he myêl vizid mi ya dì dô hixôn xêyaa niviha.

25 “Dì nu tuc la dô vac yuac dì val vô kwabo vô xumac lêc val ngô wê he yoo ge,

26 om keac nu yuac ti lam dì kinêg vô i ên nêbê, ‘Xam vô va?’

27 Lêc nu yuac tige nêl ên nêbê, ‘Lim mòn val gwêba, om mam hi bwoc kau nu wê gên ligên niviha ge ti mi myêl vô lim mòn ên wê la dô lê, lêc vena niviha vô i ge.’

28 Li tuc ngô lêc xêyaa vô myavînê om nêb ob la vô ma yuu li mòn vac xumac lôma lêm. Om ma lop mi lam viixun dì lam viac kiyang vô nu tuc.

29 Lêc nu tuc nêl lax vô ma ên nêbê, ‘A ga wê a vông yuac levac vô ông tiyi klismas tibeac dì a o pwoo ông vyam ti vac lêm, lêc ông o nêl a lêg lec bwoc vimek nu ti ên xe lige myêl mi xa dì dô hixôn xêmyaa niviha lêm.

30 Dì num mòn ge wê kô ông mone mi la vông i la lec vêx yôdac lê, lêc gwêbaga vena om ông hi bwoc levac wê lig niviha ge ti vô i.’

31 “Mêd ma nêl vô nu tuc ên nêbê, ‘Tuc, u mi dô ga luta, om susu wê a vông ge vihati tu ông xe.

32 Dì gwêbaga il vihati ob dô hixôn xêdyaa niviha ên wê lim mòn vena ge, ên xôa ma ila om il xê xocbê la yib ge, lêc la dô mavîha om vena gwêbaga dì il xê i manôn nang.’”

16

Kiyang pilepacén lec tibii yuac nipaén ti

1 Nang dêc Yesu nêl vô nue ngîvihi ên nêbê, “Xomxo susu tibeac ti dô, dì nu yuac ti viac i susu, lêc xomxo ya la nêl kitong vô xomxo levac tyo ên nêbê, ‘Num ti wê bin ông yuac ge mi vông ông susu yuu mone la vax vax.’

2 Om xomxo levac tige keac nu yuac tyo lam dì kinêg vô i ên nêbê, ‘Ông vông bêna lêc a ngô xocbê kiyang yêp vô ôngê? Ông loc kivuu a susu wê ông viac ge vihati lec kîpihac ti dêc vông i lam ên a xê, ên ông ob viac a yuac i tii vac lêm.’

3 “Om nu yuac tyo xo bêga ên nêbê, ‘Om a ob vông bêna? Èn xomxo levac obêc tii a vêl ên i yuac gwêbaga, lêc xêkizêc wê a vông ge tiyiên

ma wê a ob kïden kibun ge, dì a nig yoc ên wê a ob kitaa susu vaxvax vô xomxo ya ge.

⁴ Lêcom ga a xovô môp wê a ob vông ge ti, êdêc buc wê xomxo levac obêc tii a vêl ên i yuac ge od xomxo ya i kô a mi loc vac ben dì viac a.'

⁵ Om môp wê xovô ge bêga ên nêbê keac tibii wê i xomxo levac myaviwen yêp vô ge he toto lam, dêc kinêg ti wê val taxlee ge ên nêbê, 'Ông kô susu vaba vô xomxo levac lêc myaviwen gên yêpê?'

⁶ Om xomxo tyo nêl vô i ên nêbê, 'Ge a kô wel vac dlam 100.' Om nu yuac tyo nêl vô i ên nêbê, 'Hôm kipihac wê ông myaviwen yêp lec ge dì kivuu ông myaviwen i tô mi loc xocbê dlam wel 50.'

⁷ Nang dêc xomxo ngwe val om nu yuac tyo kinêg i ên nêbê, 'Ông myaviwen vaba yêpê?' Lêc xomxo tyo nêl ên nêbê, 'Pidi yul 100.' Om nu yuac tyo nêl vô i ên nêbê, 'Hôm kipihac ga dì kivuu ông myaviwen bê pidi yul 80.'

⁸ "Om xomxo levac tyo yê môp nipaên wê nu yuac tige vông ge, lêc pimil nu yuac tige ên wê vông môp hixôn piyôp niviha ge. Ên xomxo wê vông nilô la vô susu kibun ga ge, he kô piyôp levac lec môp yuu yuac kibun ga luu xomxo wê dô vac xêseac ge vêl.

⁹ "Om a ob nêl vô xam bê xam ngidu xomxo xôn ya mone yuu susu kibun ga ên he xeyaa i vô niviha vô xam, dì buc timuên wê xam vigêm obêc sea mone ge od Anutu i kô xam mi xam loc dô vac i ben luta lêc luta.

¹⁰ "Xomxo ti obêc viac yuac nipwopwo wê

xomxo nêb i vông ge nivîha ge od obêc viac yuac levac nivîha êno bêge, lêc xomxo ti obêc viac yuac nipwopwo nivîha lêm ge od obêc viac yuac levac êno nivîha lêm.

¹¹ Mone yuu susu kibun ga, ge susu pîleva, lêc xam obêc viac niviha lêm ge od letya obêc vông vîzid wê nôn niviha ge ti vac xam vîgêmê?

¹² Dì xam obêc viac xomxo ngwe susu niviha lêm ge od letya ob vông susu vô xam ên nêb i tu xam nêmê?

¹³ “Xomxo ti o tiyi wê ob vông yuac vô xomxo levac yuu ge lêm, ên xêyaa obêc vin lec ngwe dì ob yê ngwe nipaên, me obêc vông nilô la vô ngwe dì vô nimi vô ngwe. Om o tiyi wê xam ob vông nilôm i loc vô Anutu yuu xôn mone ge lêm.”

Yesu kiyang lec môp yaya

¹⁴ Palisi ngô kiyang wê Yesu nêl ge lêc vô mya nipiipaa vô, ên he xêyaa vin lec mone luu vêl.

¹⁵ Om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam ge wê xam yong xam ên xam nêbê xomxo i yê xam nêbê xam nivîha, lêc Anutu xovô xam nilôm nêb nipaên, ên môp wê xomxo yê nêb niviha ge, ge wê Anutu yê ên nêb juda juda nipaên.

¹⁶ “Moses xolac hixôn plopete kiyang yêp dì i val tyip vô buc wê Jon lipac xomxo ge, dì vô buc wê Jon vông ge dì i val gwêbaga, a nêl xolac paha wê Anutu ben ge vô xomxo, mègem xomxo tibeac nilô kidu he nêb he ob tu Anutu nue mi la dô vac i ben.

¹⁷ Lag yuu kibun obêc la xôa ma, lêc Moses xolac bo ti obêc la xôa ma hixôn lêm.

18 “Xomxo ti obêc sea vinê dì la kô vêx bangwe ge od ge vông yôdac vêx yuu vux, dì xomxo ti obêc kô vêx ti wê liya sea i dì la ge od ge vông môp yôdac vêx yuu vux.”

Xomxo wê susu tibeac ge ti yuu Lasalas

19 Nang dêc Yesu nêl ên nêbê, “Xomxo susu tibeac ti dô dêc vînyum ngakwi nivîhavîha dì ya yaén nivîhavîha tiyi buc vîhati.

20-21 Dêc xomxo susu maên ge ti dô lénêbê Lasalas, lêc mi yêp vô xomxo susu tibeac tyo vuayen, ên nêb ob ya yaén myapipu wê tô mi la vac tevol kwa ngîbi ge, lêc kityax dô lec Lasalas ninîvi vîhati om noo lam mi tep lec.

22 “Yuu mi dô dì buc ti lê, lêc Lasalas yib dì angela lam kô i mi la tung i hixôn Eblaham vac Anutu ben lag puunê. Nang dêc xomxo susu tibeac tyo yib nang mi lie yev,

23 dì i la dô vac vîgwe nipaên dì kô myavinê levac mi dô, dêc yê ma la kisii lêc yê Eblaham wê dô tevabanê dì Lasalas dô hixôn i ge.

24 Mêgem tyuc vya levac ên nêbê, ‘Mag Eblaham, ông xo vîgwe pisiv ên a, dì vông Lasalas i lam tînyum vîgê liyihi vac mia dì kô mi lam kitiv lec a get ên i vô ningigooen vô a, ên ngwax ya a nignîvi vô myavinê levac.’

25 “Lêc Eblaham nêl vô i ên nêbê, ‘Nuge, ông xovô lê. Ên buc wê ông dô kibun ge, od ông dô vac nivîha hixôn susu nivîha, dì Lasalas dô vac nipaên nôn, lêc gwêbaga Lasalas dô vac nivîha yuu malehe dì ông va dô vac nipaên yuu myavinê.’

26 Dì kiyang ti yêp bêga nêbê vun madia ti yêp kisuu xe dì xam lec, om xomxo ti obêc nêb kidi vac ga dì loc vô xam ge od tiyiên ob ma, dì ngwe obêc nêb kidi vac xam mi lam vô xe ge od tiyiên ob ma.'

27 "Mêd xomxo susu tibeac tyo nêl ên nêbê, 'Mag Eblaham, a kitaa ông bê ông vông Lasalas i lôc mi loc mag ben,

28 ên a lige vux vigê viulu dô, om a nêb i loc nêl vô he bê he i sea môp nipaên êdêc he i o lêc lam kô myavinê nipaên hixôn a lêm.'

29 "Lêc Eblaham nêl vô i ên nêbê, 'Kiyang wê Moses he plopete kivuu ge yêp pyap, om he i ngô.'

30 Lêc xomxo tyo nêl ên nêbê, 'Mag, ge tiyiên ma, lêc xomxo ti obêc kidi lec vac yibêñ mi la nêl kiyang vô he ge od he obêc pilepac he.'

31 Lêc Eblaham nêl ên nêbê, 'He ob ngô Moses he plopete kiyang mi vông i vin lêm ge od xomxo ti obêc kidi lec vac yibêñ mi lax ge od he obêc vông i vin xomxo tige vya êno lêm.' "

17

*Môp wê ob vông xomxo vô nipaên ge
(Matyu 18:6-7,21-22; Mak 9:42)*

1 Yesu nêl vô nue ngîvîhi ên nêbê, "Môp nipaên toto yêp wê ob vông xomxo vô nipaên ge, lêc xomxo ti wê dìdii xomxo vac nipaên ge obêc kô myavîwen levac lec.

2 Xomxo tibêge, xomxo ob nux ngîdax viyin lec i kwa dì nêx i la vac gwec madia ge od nivîha,

êdêc i o lêc vông xomxo wê xovôên ma ge ti i vô nipaên lêm.

³ Om xam viac xam niviha. Di lime tì obêc vông i so ge od ông nêl i nênen soen vô i, di obêc pilepac i ge od ông kitya i nênen nipaên vêl.

⁴ Di lim tyo obêc vông i so vô ông lu vigê vilu di sec yuu lec buc ti, di lam vô ông lu vigê vilu di sec yuu lêc nêl ên nêbê, ‘A vông i so vô ông’ ge od ông kitya i nênen nipaên tigee vihati vêl.’

Môp vông vinêñ

⁵ Apumtau Yesu nue ngivihi nêl vô i ên nêbê, “Xe nêb ông vông xe nêm vông vinêñ i vô levac.”

⁶ Lêc Apumtau nêl vô he ên nêbê, “Xam nêm vông vinêñ obêc nipwo tya tiyi xocbê vixôô nôn nulen ge od xam tiyi wê xam ob nêl vô xax levac tige bê, ‘Ông pul ông vêl ên kibun di loc ên loc yev ông vac gwec’ ge od obêc vô ninya lehe vô xam.”

Môp wê nue yuac ob vông ge

⁷ Yesu nêl ên nêbê, “Xam nume yuac ti obêc sap kibun me viac bwoc di vena ge od ông ob nêl bêna vô i? Ông ob nêl vô bê, ‘Ông lam tô mi dô kibun mi wa yaêñ?’

⁸ Ông ob nêl tibêge lêm. Nge, ông ob nêl vô bê, ‘Ông viac ông di myêl yaêñ mi duu, di kô mi lam ên a ob xa di num tax, dêc ông wa di num timuêñ.’

⁹ Di num yuac tige obêc nêl bêna vô ông? Ôbêc nêl bê ông pimil i ên wê vông yuac wê ông nêl ge, me? Ob nêl tibêge lêm, ên ge i yuac wê mi vông ge.

¹⁰ Om xam êno, xam obêc vông yuac vîhati tiyi xocbê Anutu nêl vô xam ge od xam o lêc nêl bê Anutu i pîmil xam lêm. Nge, xam nêl bêga bê, 'Xe tibii yuac pileva. Xe o tiyi wê xe ob nêl bê Anutu i pîmil xe ge lêm. Ên yuac wê xe vông ge, Anutu vông vac xe vîgêm om xe vông.' "

Yesu vông xomxo kityax mahizihizi vîgê yuu vô niviha lec

¹¹ Yesu la ên nêb ob la Jelusalem, lêc la vac Samelia yuu Galili ben yôg,

¹² mi la vac vîgwe ti, lêc xomxo kityax mahizihizi vîgê yuu yê i, lêc le teva

¹³ di tyuc vyâ levac ên nêbê, "Apumtau Yesu, xo vîgwe pisiv ên xe."

¹⁴ Om Yesu yê he di nêl vô he ên nêbê, "Xam loc ên loc hilung nimnîvi vô xomxo wê mi dô vac xumac ngîbua ge lê ên he i yê bê xam nimnîvi vô niviha lec." Om he dila vô môt lêc he ninîvi vô niviha lec.

¹⁵ Om he yê wê ninîvi vô niviha lec ge, lêc he ti pop mi lax mi la vô Yesu di pîmil Anutu ya vyâ levac,

¹⁶ di yev vixa kitu vac di kipôm manôn vô Yesu vixa kwa ngîbi di pîmil i ên wê vông i vô niviha lec ge. Xomxo tige tibii Samelia ti.

¹⁷ Mêd Yesu nêl ên nêbê, "A vông xomxo vîgê yuu vô niviha lec lê, lêc he vîgê vîlu di sec yuudiyyuu la na?

¹⁸ Tibii tibed ga wê vena pîmil Anutu ge, dom he baba wê Yuda ge ti o vena lêm."

19 Mêd Yesu nêl vô tibii Samelia tyo ên nêbê, “Kidi lec mi lôc bom, ên vông vinêng wê ông vông ge wê vông ông nimniyi vô niviha lec.”

*Yesu buc wê ob lop mi lôm ge
(Matyu 24:23-28,37-41)*

20 Palisi ya val kînêg vô Yesu ên nêbê, “Buc wê Anutu obêc lam tu king mi xomxo la vac i kwa ngîbi ge obêc yelacna?” Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Xam ob wê do ti lê lêc xovô bê Anutu buc wê ob tu king ge val ge lêm.

21 Di xomxo tiyiên ma wê ob yê mi nêl bê, ‘Wê, tyo val ga’ me ‘Tyo dô ganê’. Xam ngô lê. Anutu lam tu king vac xam mahigun pyap.”

22 Mêd Yesu nêl vô nue ngîvihi ên nêbê, “Obêc buc timuên ge od xam obêc zid bê Xomxo Nu buc i vena lutibed ên xam wê, lêcom xam wêen ob ma.

23 Di xomxo ya obêc nêl vô xam bê, ‘Wê, tyo dô ganê,’ me ‘Tyo val ga.’ Lêc xam o lêc loc vô he vixa lêm.

24 Ên buc wê Xomxo Nu obêc vena ge od obêc vena tiyi xocbê deac hixelac lutibed di xêseac linac la vac vigwe vihati ge.

25 Mêlêc Xomxo Nu obêc kô myavinê levac tax di xomxo wê dô gwêbaga obêc vô nîmi vô i.

26 “Lêc buc timuên wê Xomxo Nu obêc vena ge od xomxo obêc dô i tiyi xocbê xomxo dô vô Nôa buc ilage di Xomxo Nu ob vena.

27 Ên xomxo ilage ya di num di iima mi dô, di i mîla tyip lec buc wê Nôa la dô vac sip nilô ge lê, lêc lutibed mia butac mabu di lam hi xomxo vihati yib mîma vêl.

28 “Dì Lot buc bêge êno, ên xomxo ya dì num dì kisuu susu vôma dì vông yuac lec yaên dì lox xumac mi dô,

29 lêc buc wê Lot kidi gê Sodom mi la ge od ngwax yuu ngidax myavinê tô gê lag puunê tiyi xocbê lun val ge mi lam hi xomxo gee yib mîma vêl.

30 Om buc wê Xomxo Nu obêc vena le seac ge od xomxo obêc dô mi vông bêge êno.

31 “Obêc buc tige lêc xomxo ti dô lec xumac kisii ge od i o lêc lop mi lax kô i susu vac xumac lôma lêm, me xomxo ti obêc la dô vac yuac ge od i o lêc lax mi la ben lêm. Nge, susu i dô dì xomxo i loc nêñ mô.

32 Xam xovô Lot vinê wê tu ngidax mi le vac môp ge.

33 Ên xomxo ti obêc nêb viac ninivi ên viyin yuu yibêñ ge od mavîha wê i vông ge obêc yib. Lêc xomxo ti obêc sea i ninivi lec a lêg ge od obêc dô mavîha yuu nivîha.

34 “A ob nêl vô xam bê obêc buc tige xomxo yuu ob diyêp lec pêt ti vô bucên, lêc Anutu obêc kô ngwe dì sea ngwe dô.

35 Dì vêx yuu obêc dívông yuac ti mi dô, lêc Anutu obêc kô ngwe dì sea ngwe dô.

36 [Dì vux yuu obêc dô vac yuac ti lê, lêc Anutu obêc kô ngwe dì sea ngwe.]”

37 Mêd nue ngîvihi kinêg vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, kiyang tige obêc vô nôn lec gê na?” Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xovô bê susu wê yib mi pital ge obêc yêp vac vigwe ti ge od menac byang kitucma dì la lec vigwe tige.”

18

*Kiyang pilepacên lec vêxôv ti yuu hizap nipaên
ti*

¹ Mêd Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô nue ngîvihi, ên nêb ob vông xovôén vô he bê he i kitaa i tiyi buc vihati dì ni ma lecên i ma.

² Om nêl kiyang pilepacên bêga vô he ên nêbê, “Hizap ti dô vac vigwe ti, lêc o xona ên Anutu lêm dì yê xomxo vihati tiyi xocbê susu vidaaên ge.

³ Dì vêxôv ti dô vac vigwe tige, lêc la mi kitaa hizap tige tiyi buc vihati ên nêbê, ‘Tibii ti nêb ob vông kiyang vô a, om a nêb ông ngidu a xôn ên a nêg kiyang.’

⁴ Lêc hizap o vông i vin i vya lutibed lêm, dì buc tibeac la vêl lê, lêc hizap tyo xo bêga ên nêbê, ‘A o xona ên Anutu lêm, dì a o xona ên xomxo ti lêm. Nge, a xê he tiyi susu vidaaên.

⁵ Lêcom vêxôv tige môci lam mi kitaa a nginong om a obêc ngidu i xôn ên i kiyang, ên i o lêc lam nginong nginong mi vông a nig i ma lêm.’”

⁶ Mêd Apumtau Yesu nêl vô nue ngîvihi ên nêbê, “Xam xovô kiyang wê hizap nipaên tige nêl ge lê.

⁷ Om xam xo ên xam nêbê va? Xomxo wê Anutu vîn oo he pyap nêb he tu ixe ge, he obêc kiyag vya lec Anutu tiyi bucên yuu vîdilien vihati ge od Anutu obêc ngô he vya lêmê? Dì obêc ngidu he xôn lutibed lêmê?

⁸ A ob nêl vô xam bê Anutu obêc ngô he vya dì ngidu he xôn lutibed. Lêc a ob kînêg vô xam bê buc wê Xomxo Nu obêc lop mi lôm ge od obêc yê bê xomxo vông i vin, me o vông i vin lêm?”

Kiyang pilepacên lec Palisi ti yuu tibii takis kôen ngwe

⁹ Yesu nêl kiyang pilepacên tiga vô xomxo ya wê nêb he tibii vông vinêñ niviha dì yê xomxo baba ên nêb he xomxo vidaaén ge, om nêl bêga vô he ên nêbê,

¹⁰ “Xomxo yuu la vac Anutu xumac ngibua ên nêb ob la kitaa, Palisi ngwe dì tibii takis kôen ngwe.

¹¹ Om Palisi tyo la le dì kitaa vac nilô bêga ên nêbê, ‘O Anutu, a pîmil ông ên wê a o nipaén tiyi xocbê xomxo baba ge lêm, ên he mi vông môp yôdac susu yuu yôdac vêx yuu vux dì môp nipaén yaya. Dì a o nipaén tiyi xocbê tibii takis kôen ganê lêm.

¹² Ên a ga wê a mi ngibua yaén lec buc yuu yuu tiyi da vihati, dì a mone yuu susu wê a mi kô ge a mi tung vigê yuu yuu, om a mi vông kidu ti vô ông.’

¹³ Dì tibii takis kôen ngweo mila le teva, dì o lax ma la kisiinê xocbê môp wê xomxo baba mi vông ge lêm. Nge, xovô nêb i tibii nipaén om kituu pikopac dì kitaa bêga ên nêbê, ‘O Anutu, ông xo vigwe pisiv ên a dì kitya a nêg nipaén vêl, ên a ga tibii nigpaén.’ ”

¹⁴ Om Yesu nêl ên nêbê, “A nêl vô xam bê tibii takis kôen ge Anutu kitya i nêñ nipaén vêl dì yê i niviha dì i lax mi la ben, dì Palisi ge Anutu o yê niviha lêm. Ên xomxo wê ob yong ici va ge, ge wê Anutu obêc vông i vô nipwo lec, dì xomxo wê vông ici vô nipwo lec ge, ge wê Anutu ob pîmil i dì vông i lê vô levac.”

*Yesu kitaa lec nipwo
(Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16)*

15 Xomxo kô nue nipwo mì la vô Yesu, ên nêb i vyax vigê lec he dì kitaa lec he, lêc Yesu nue ngîvihi yê dì vô mya nipaên vô he.

16 Lêc Yesu keac nipwo lam dì nêl ên nêbê, “Vông nipwo i lam vô a dì xam o le vac he xôn lêm, ên xomxo tibêge wê ob la dô vac Anutu ben ge.

17 A nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo ti obêc vông i vin Anutu mì la vac i kwa ngîbi tiyi xocbê nipwo mi la vac tae mae kwa ngîbi lêm ge od o tiyi wê obêc la dô vac Anutu ben ge lêm.”

*Xomxo wê susu yuu mone levac ge
(Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)*

18 Xomxo levac ti kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe niviha, a obêc vông bêna êdêc dô magviha luta lêc luta?”

19 Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Bêna lêc ông nêb a niviha? Xomxo niviha ti o dô lêm. Anutu vaci nôn tibed wê niviha.

20 Ông xovô xolac wê Anutu nêl vô Moses ên nêbê, Ông o lêc vông môp yôdac vêx yuu vux lêm. Ông o lêc hi xomxo i yib lêm. Ông o lêc vun xomxo ngwe susu lêm. Ông o lêc nêl kiyang kityooên lec xomxo ti lêm. Ông loc vac tam yuu mam via kwa ngîbi.”

21 Om xomxo levac tyo nêl ên nêbê, “Buc wê a gên nipwo dì i val tyip gwêbaga, a viac xolac gee vihati mì vông i vô nôn lec.”

22 Yesu ngô tige, dì luu i via kwa ên nêbê, “Môp ti gên yêp wê ông ob vông hixôn bêga bê ông loc

vông susu tibeac wê ông vông ge mì tibii i kisuu dì ông vông mone vô tibii wê nêñ susu maén ge, ên ông obêc kô susu niviha gê kisii ganê. Pyap dêc ông lôm timu vô a vixag.”

²³ Xomxo levac tyo ngô kiyang ge lê, lêc kiyang tige vông i nilô vô viyin levac, ên wê i mone levac ge.

²⁴ Om Yesu yê i dì nêñ ên nêbê, “Xomxo wê susu tibeac ge obêc nêb la vac Anutu ben ge od obêc viyin levac vô he.

²⁵ Môp wê bwoc kamel ti obêc la vac yin kitu tocên ge, viyin levac lê, lêc xomxo susu tibeac obêc nêb la vac Anutu ben ge od obêc viyin levac luu vêl.”

²⁶ Mêgem xomxo wê ngô kiyang tige nêñ ên nêbê, “Obêc tibêge ge od letya tiyi wê ob la dô maviha ge?”

²⁷ Lêc Yesu nêñ ên nêbê, “Môp wê xomxo tiyiên ma wê ob vông ge, ge Anutu ob vông.”

²⁸ Mêd Pita nêñ vô Yesu ên nêbê, “Wê lê. Xe ga wê xe sea susu wê xe vông ge vihati dô dì lam timu vô ông vixam.”

²⁹ Lêc Yesu nêñ vô he ên nêbê, “Vixôhilôg, a ob nêñ vô xam bê xomxo ti obêc sea ben hixôn vinêe nue dì tae mae lie lec Anutu xolac yuu ben ge

³⁰ od obêc kô myaviwen niviha luu vêl gê kibun ga, dì buc timuên ge od obêc la dô maviha luta lêc luta.”

Yesu nêñ kiyang vông lu yon lec myavinê wê ob kô ge

(Matyu 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Yesu kô nue ngivihi vîgê yuu dì tô mi la yuu mi he la, dêc Yesu nêl vô he ên nêbê, "Xam ngô lê. Il ob la Jelusalem lê, lêc kiyang vihati wê plopete kivuu lec Xomxo Nu ilage obêc vô nôn lec.

³² Om xomxo obêc vông i la vac tibii wê o Yuda lêm ge vigê, dêc tibii obêc vô mya nipaên vô i dì pisuv myaluc lec,

³³ dì pisa i ya yihi dêc hi i yib, dì buc yon obêc lam la vêl ge od ob kidi lec mavîha nang."

³⁴ Mêgem nue ngivihi ngô kiyang tyo lêc he lungên, ên kiyang kehe o yêp seac vô he lêm om he vyac xovôên ma.

*Yesu vông xomxo ma tocên ti vô niviha lec
(Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Yesu mîla kwabo vô vigwe Jeliko, lêc xomxo ma tocên ti dô vô môp ninya dì kitaa susu vô tibii,

³⁶ lêc ngô kiyang ngena ngena wê lam hixôn Yesu ge om kinêg vô xomxo ya ên nêbê, "Tibii vô nididun ên va?"

³⁷ Lêc xomxo nêl vô i ên nêbê, "Yesu Nasalet valê."

³⁸ Om xomxo ma tocên tyo tyuc ên nêbê, "Yesu, Devit nu, ông xo vigwe vô pisiv ên a."

³⁹ Lêc xomxo wê lam mug ge nêl ên nêbê, "Dô kiyang maên." Lêc ma tocên tyo tyuc nginong nginong hixôn vya levac ên nêbê, "Ông Devit nu, xo vigwe vô pisiv ên a."

⁴⁰ Mêgem Yesu val le dì nêl vô xomxo nêb he i kô xomxo ma tocên tyo mi lam vô i. Om he kô mi val dì val lax i le vô Yesu manôn dêc Yesu kinêg vô i ên nêbê,

⁴¹ “Ông nêb a vông bêna vô ôngê?” Om xomxo tyo nêl ên nêbê, “A nêb ông vông a magnôn i seac.”

⁴² Om Yesu nêl vô i ên nêbê, “Mamnôn i seac. Vông vinê wê ông vông ge vông ông vô nimviha lec.”

⁴³ Mêgem lutibed xomxo tyo manôn seac, dì i la hixôn Yesu dì pimil Anutu. Dì xomxo wê yê ge vihati pimil Anutu ên wê xomxo ma tocên tige manôn seac ge.

19

Yesu yuu Sakias kiyang

¹ Yesu la vac vigwe Jeliko,

² dì xomxo ti lê nêbê Sakias dô vac vigwe tige. Sakias ge xomxo takis kôen nêl levac dì i mone yuu susu tibeac.

³ Sakias nêb ob yê Yesu om la lêc tiyiên ma, ên myabo om xomxo tibeac le vac i manôn xôn,

⁴ om tup mi la mug vô môp wê Yesu ob lam vô ge dì mila lec xax ti ên nêb ob la dô ên yê Yesu wê i val ge.

⁵ Yesu mila vac xax kwa ngibi

wê Sakias dô lec ge dì lax ma lec dì nêl vô Sakias ên nêbê, “Sakias, lop lutibed ên a ob dô hixôn ông vac ông bom gwêbaga.”

⁶ Mêgem Sakias lop lutibed dì kô Yesu mi la vac ben hixôn xêyaa niviha.

⁷ Tibii yê wê Yesu la dô vac Sakias ben ge om he ni nyag dì nêl ên nêbê, “Bêna lêc xomxo tiganê la dô vac tibii nipaên tiganê ben dì la dô hixôn?”

⁸ Mêlêc Sakias le vô he vihati manôn dì nêl vô Apumtau Yesu ên nêbê, “Apumtau, ngô lê. Susu

vihati wê a vông ge a ob vông viwen i loc vô xomxo wê nênen susu maên ge. Dì a obêc kityoo xomxo ya dì vô he mone vêl ila ge od a ob vông he xe vac i luu vêl, xocbê a obêc kô xomxo ti mone kehe ti ge od a obêc vông kehe yuudiyyuu vô i nang.”

⁹ Mêgem Yesu nêl vô i ên nêbê, “Gwêbaga Anutu kitya xam xumac tiga nêm nipaên vêl di xam tu Anutu nue, ên ông ge, ông Eblaham tîvae ti êno.

¹⁰ Ên a, Xomxo Nu, a lam ên xomxo wê lung la vac nipaên ge, ên a nêb a ob hôm he lec ên he i dô nivîha.”

Kiyang pilepacêñ lec xomxo vigê yuu wê kô mone ge
(Matyu 25:14-30)

¹¹ He ngô kiyang ngwe ge vêl, nang dêc Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô he, ên he miña kwabo vô Jelusalem lêc tibii wê diloc hixôn i ge so ên nêb mêd he ob miña Jelusalem ge od Yesu ob tu Anutu manôn dì tu king, om Yesu nêb he i xovô buc tige bê gên yêp teva,

¹² om nêl kiyang pilepacêñ bêga vô he ên nêbê, “Xomxo levac ti dô vac vigwe ti, lêc nêb ob la vac vigwe teva ngwe ên xomxo i vông i tu king ên lôm viac vigwe wê mi dô vac ge.

¹³ Om buc wê nêb ob la ge od nêl nue yuac vigê yuu ge lam vô i dì vông mone kipihac yuu yuu vô he toto dì nêl vô he ên nêbê, ‘Xam vông yuac lec mone tigae dì i loc tyip lec buc wê a obêc vena ge.’

¹⁴ “Mêd xomxo levac tyo loc mi la, lêc tibii vigwe tige xêyaa vô nipaên vô i, om vông lie ya

tímu vô i vixa mi la, ên nêb he i loc nêl bê, ‘Xe nêb xomxo tiga ob tu king mi viac xe lêm.’

¹⁵ Léc xomxo tyo mîla kô lê levac pyap dî lax mi la vac ben wê ob viac ge. Mêd nêl nue yuac wê vông mone vô he ge lam vô i, ên nêb ob xovô mone wê he vông yuac lec ge bêc he tulec ya hixônê?

¹⁶ “Om xomxo ti wê val taxlee ge nêl vô i ên nêbê, ‘Xomxo levac, ông vông mone kipihac yuu vô a, lêc a vông yuac lec om a tulec yul yuu hixôn.’

¹⁷ Om xomxo levac nêl vô xomxo tyo ên nêbê, ‘Ông ge xomxo niviha wê ông viac a yuac niviha ge. Ông kô mone nipwo tya lêc ông viac niviha, om a ob vông ông tu levac dî viac vîgwe levac vîgê yuu.’

¹⁸ “Nang dêc nu yuac ngwe wê vông yuu ge val nang dî nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, ông vông mone kipihac yuu vô a, lêc a vông yuac lec om a tulec yul ti hixôn.’

¹⁹ Om xomxo levac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Niviha, om a ob vông ông tu levac dî viac vîgwe levac vîgê vîlu.’

²⁰ “Nang dêc nu yuac ti wê vông yon ge val nang dî nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, ga ông mone kipihac yuu wê ông vông vô a ge, om ông hôm ông xe. Ông mone ga a vîyum vac nivimihi mi tung i dô,

²¹ ên a xona ên ông, ên a xovô ên a nêbê ông ge xomxo myampilihi, ên susu wê xomxo ngwe ob tung ge od ông ob kô, dî yaên wê xomxo ngwe yev he xe ge od ông la mi kô nôn.’

22 “Lêc xomxo levac nêl vô i ên nêbê, ‘Ông ge xomxo nipaên. Èn kiyang wê ông nêl ga hilung ông nêm nipaên, ên ông xovô ên ông nêbê a ga xomxo myagpilihi om susu wê xomxo ngwe tung i dô ge, a la mi kô, dì yaên wê xomxo ngwe yev he xe ge od a la mi kô nôn.

23 Ông xovô bêge lê, lêc bêna lêc ông o la lii mone wê a vông ge vac xumac mone êdêc buc wê a vena ge od a kô mone wê a vông ge dì kô wê dô lecén ge hixônê?’

24 Mêgem xomxo levac nêl vô xomxo wê he xôn le ge ên nêbê, ‘Xam hôm mone kipihac yuu ge vêl ên xomxo tige vigê dì loc vông vô xomxo ngwe wê mone yul yuu ge.’

25 Lêc he nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, xomxo ganê mone levac tiyi yul yuu.’

26 “Lêc xomxo levac nêl ên nêbê, ‘A ob nêl vô xam bê xomxo wê he susu dô ge, he ob kô ya hixôn, dì xomxo wê susu ma ên he dì nipwo tya dô vô he ge od a ob vô vêl ên he.

27 Dì xomxo wê xêyaa vô nipaên vô a ên nêb a o tu king lêm ge, xam loc kô he mi lam dì hi he i yib lec a magnôn.’ ”

*Yesu la Jelusalem lêc tibii pimil i tiyi xocbê king
ge*

(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

28 Yesu nêl bêge pyap dì loc mi la ên nêb ob la Jelusalem.

29 Mêd mila kwabo vô vigwe yuu lê nêbê Betpasi yuu Betani wê yêp kwabo vô kitôn Oliv ge. Mêd vông nu ngivihi yuu la,

³⁰ dì nêl vô yuu ên nêbê, “Muu loc vac vigwé tiganê, dì muu obêc mîla wê donki wê gên ligén ge ti wê tibii vô yihi lec kwa dì i dile ge. Donki tige xomxo ti o dô lec ila lêm. Mêgem muu piwelac yihi vêl ên dì kô mî lam.

³¹ Lêc xomxo ti obêc kînêg muu bê, ‘Muu ob piwelac yihi tige vêl ên va?’ ge od muu nêl vô bê, ‘Apumtau nêb ob vông yuac lec.’ ”

³² Yuu la i tiyi wê Yesu nêl ge dì mila tulec donki,

³³ om yuu piwelac yihi vêl ên, lêc xomxo wê he donki ge kînêg yuu ên nêbê, “Muu piwelac ge ên va?”

³⁴ Lêc yuu nêl ên nêbê, “Apumtau nêb ob vông yuac lec.”

³⁵ Mêd yuu kô donki tyo mî lax vô Yesu, dì he vax he ngakwi lec kîsii dêc Yesu dô lec.

³⁶ Yesu dô lec dì la vô môp, mêd xomxo ya vax he nivîmihi lec môp wê Yesu ob tup vô ge i tiyi xocbê môp wê tibii mi vông vô he king ge.

³⁷ Mêd Yesu lop vô môp kitôn Oliv dì mila kwabo vô Jelusalem, lêc xomxo vihati wê mi timu vô Yesu kiyang ge, he pîmil Anutu hixôn xeyaa nivîha ên do levac wê Yesu vông mî he yê ge,

³⁸ dì he nêl levac la kîsii ên nêbê, “Il ob hi vîxad i pec ên il nêd king wê tu Anutu manôn dì lam ge.

Kiyang malehe yêp lag kisiinê, dì Anutu wê dô lag kisiinê, il ob vông i lê i vô levac.”

³⁹ He nêl bêge, lêc Palisi wê dô hixôn he ge, he ya nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêl vô nume bê he i dô kiyang maên.”

40 Lêc Yesu nêl ên nêbê, “A ob nêl vô xam bê he obêc dô kiyang maên ge od ngidax obêc tyuc dî pimil a nang.”

Yesu byag ên tibii Jelusalem

41 Mêd Yesu mîla kwabo vô Jelusalem dêc yê ma la dî byag,

42 dî nêl ên nêbê, “Gwêbaga xam obêc xovô môp wê xam ob dô vac malehe ge od obêc nivîha. Lêc ga xam lungên, ên kiyang ga yêp xôpacêñ om xam o xovô lêm.

43 Xam ngô lê. Obêc buc ti lêc tibii wê yê xam nipaêñ ge obêc val ku xenac kisuu xam xôn dî o tiyi wê xam ti ob la ge lêm.

44 Dî he ob hi xam hixôn nume wê xam dô vac vigwe ga vihati vô nipaêñ, dî ngidax wê xam lox xumac ya ge, ngwe ob dô lec ngwe kisii lêm. Kehe bêga bê xam o xovô Anutu wê lam ên nêb ob hôm xam lec ge lêm.”

Yesu tii tibii wê vông vîtevac vac Anutu xumac ngîbua ge vêl

(Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

45 Yesu la vac Anutu xumac ngîbua dî la tii tibii wê vông vîtevac vac nilô ge la vêl,

46 dî nêl vô he ên nêbê, “Xolac nêl bêga nêbê, ‘A xumac ga, xumac kitaa vacêñ,’ lêc xam vông i tiyi xocbê xumac wê tibii yôdac ob kitucma vac ge.”

47 Yesu mi nêl xolac vac Anutu xumac ngîbua tiyi buc vihati. Mêd xomxo levac wê mi si daa gee di xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo levac levac ya, he xôn nêb he ob hi Yesu i yib,

48 lêc he o tulec môp ti wê he ob hi Yesu lec ge lêm, ên xomxo tibeac vô ninya vô kiyang wê Yesu nêl ge dì o sea i lêm.

20

Xomxo kunac Yesu ên nêbê, “Ông kô xêkizêc vô letya?”

(Matyu 21:23-27; Mak 11:27-33)

1 Buc ti lêc Yesu la vac Anutu xumac ngibua dì la nêl xolac vô tibii, dì xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee dì xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn he Yuda levac levac val vô Yesu,

2 dì val kunac i ên nêbê, “Ông tu letya manôn dì lam vông môp tigaê? Letya nêb ông vông môp tibêgaê?”

3 Lêc Yesu nêl lax vô he ên nêbê, “A êno ob kinêg kiyang ti vô xam. Om xam nêl vô a bê

4 letya vông Jon la lipac xomxo? Ge Anutu lag kisiinê vông, me xomxo kibun ga vông?”

5 Om he nêl vóma bêga ên nêbê, “Il obêc nêl bê Anutu lag kisiinê vông ge od Yesu obêc nêl vô il bê, ‘Lêc bêna lêc xam o vông i vin kiyang wê Jon nêl ge lêmê?’

6 Lêc il ob nêl bê xomxo kibun ga vông Jon la yuac tige, od xomxo obêc nêx il ya ngidax, ên he vihati vông i vin ên he nêbê Jon ge plopet wê Anutu vông i la ge ti.”

7 Om he nêl vô Yesu ên nêbê, “Xe o xovô Jon Lipacên kehe lêm.”

8 Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Om a êno ga, a ob nêl xomxo ti wê vông a lam ge kitong vô xam lêm.”

*Kiyang pilepacén lec tibii nipaên wê viac yuac
ge (Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Mêd Yesu nêl kiyang pilepacén ti vô xomxo bêga ên nêbê, “Xomxo ti xin wain vac i yuac ti, dì vông vô tibii ya nêb he i viac, ên nêb ob la vigwe teva ti dì la dô buc xuhu dia.

¹⁰ Mêgem loc mì la dô mêd buc wê wain ob huu ge om vông nu yuac ti lax mì la vô tibii wê diviac i yuac ge ên nêbê i loc kô i wain nôn ya, om xomxo tyo mìla lêc xomxo wê viacén wain ge hi i dì vông i lax mì la pileva.

¹¹ Nang dêc xomxo ti wê i yuac ge vông nu yuac ngwe lax vô he nang, lêc tibii yuac viacén pisa i dì vô mya nipaên vô i dì vông i lax mì la pileva.

¹² Nang dêc xomxo levac tige vông nu yuac ti wê vông yon ge la nang, lêc he hi i vô nipaên dì nêx i la ninya.

¹³ Om xomxo ti wê i yuac ge xo bêga ên nêbê, ‘A ob vô va? Ga a ob vông a nug tuc wê a xêgyaa vin lec i ge i loc vô he, ên mêd he ob yê i xochê xomxo levac dì la vac kiyang wê i vông ge kwa ngîbi.’

¹⁴ Lêc xomxo wê viac i yuac ge yê wê xomxo levac tyo nu mìla ge om he nêl vôma ên nêbê, ‘Xomxo ti wê ma obêc nêl i lê lec yuac ga ge val, om il ob hi i yib êdêc yuac ga i tu il xe.’

¹⁵ Om he hôm i xôn dì kô mì la vô yuac ninya dì hi i yib. Om a ob kìnêg vô xam bê xomxo ti wê i yuac ge obêc vô va vô he?

¹⁶ Ge obêc hi xomxo tigee yib dì vông i yuac vô xomxo baba mì he i viac nang.” Xomxo wê ngô

kiyang tige nêl ên nêbê, “Le i lêc vông tibêge lêm.”

¹⁷ Mêd Yesu yê he dì nêl ên nêbê, “Xam nêbê môt bêge i ma, mêtêc kiyang wê plopete kivuu ilage, kehe bêna? Ên plopete ilage kivuu kiyang mi i yêp bêga ên nêbê, ‘Ngidax ti wê xomxo xumac loxên yê lêc nêb tiyiên ma ge, ge wê tu ngidax xêkizêc wê ob hôm xumac xôn ge.’

¹⁸ A ob nêl vô xam bê xomxo ti obêc tô mi hi i lec ngidax tige ge od ob hi i len vô piyu sea, dì ngidax tige obêc tô mi hi xomxo ti ge od obêc hi i pital sea.”

¹⁹ Yesu nêl bêge dêc xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo levac wê mi si daa gee, he xovô ên he nêbê Yesu nêl kiyang pilepacên tige lec he, om he nêb he ob hôm Yesu xôn lutibed, lêc he xona ên wê xomxo tibeac ge.

*Xomxo nêb ob yaxêñ Yesu kiyang lêc Yesu o nêl
ti so lêm*
(Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17)

²⁰ Mêd xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo levac wê mi si daa gee yê Yesu xôn dì vông xomxo ya la vô i ên nêb he i yê i xôn dì yaxêñ i kiyang bêc obêc nêl ti so ge od he ob vông i loc vac gavman viygê dì vông kiyang vô. Xomxo tigee kityoo nêb he xomxo niviha,

²¹ om la kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, xe xovô ên xe nêbê xolac wê ông nêl vô xomxo ge, ông nêl bôbac dì niviha, dì ông o xona ên xomxo ti lêm. Nge, ông mi nêl Anutu kiyang hixôn nôn vô xomxo vihati tiyima.

22 Om xe ob kinêg vô ông bê tiyi wê il Yuda ob vông mone takis vô king Sisa wê tibii madiluhuge, me il ob vông lêm?”

23 Lêc Yesu xovô kiyang kityooên wê yêp vac he nilô ge om nêl vô he ên nêbê,

24 “Xam hilung mone ti mi a xê. Letya kinu yuu lê wê yêp lec mone ga?” Om he nêl ên nêbê, “Sisa kinu yuu lê.”

25 Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Mêgem susu wê Sisa xe ge, xam vông i loc vô Sisa, dì susu wê Anutu xe ge, xam vông i loc vô Anutu.”

26 Mêd he o tiyi wê he ob kityoo Yesu ên i nêl kiyang ya so lec xomxo manôn ge lêm, ên he yetac ên kiyang wê Yesu nêl lax vô he ge om he dô kiyang maên.

He kinêg vô Yesu lec môp wê xomxo ob kidi lec vac yibênen ge

(Matyu 22:23-33,41-46; Mak 12:18-27,35-37)

27 Xomxo Sadyusi ya val vô Yesu. He Sadyusi ge, he o vông i vin bê xomxo ob kidi lec vac yibênen lêm.

28 Om he la nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, Moses xolac nêl bêga vô il ên nêbê xomxo ti obêc kô vêx ti lêc nu ma dì i yib dì vinê gên dô ge od vux tyo lie ti ob ii vêx tyo nang êdêc vông nue, dì nue i tu susu wê ma yibênen vông ge kehe. Moses xolac nêl bêge.

29 Om wê vux vigê vilu dì sec yuu ob dô lec ta yuu ma tibed, mêdêc li tuc obêc kô vêx ti lêc yib dì nu ma ge,

30-31 od li môn ob ii vêx tige i tii vac nang, lêc wê obêc yib dì nu ma ge od li gwaa ob ii nang,

lêc wê li gwaa obêc yib ge od lie tîmuên vîhati ob tîmu vô môp tibed ge dî ii vêx tige, lêc wê vîhati obêc yib dî nue ma,

³² dêc vêx tyo obêc yib tîmuên ge.

³³ Xam nêl ên xam nêbê xomxo obêc kidi lec vac yibêñ om xe nêb xe ob kinêg vô ông bê buc wê xomxo yibêñ obêc kidi lec ge, od vêx tige obêc tu vux tina vinê? Ên vux vigê vilu dî sec yuu, he xôn ii vêx tige lec buc wê he dô maviha ge.”

³⁴ Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo wê dô gwêbaga ge, he iima.

³⁵ Lêc xomxo wê Anutu nêb he niviha tiyi wê ob kidi lec vac yibêñ dî la dô maviha tîmuên ge, he ob iima vô buc tîmuên lêm.

³⁶ Ên he obêc yib i tii vac nang lêm. Nge, he ob dô tiyi xocbê angela ge, ên he kidi lec vac yibêñ dî he tu Anutu nue.

³⁷ “Moses kiyang nêl kitong êno ên nêbê xomxo yibêñ obêc kidi lec i tii vac nang. Ge yêp seac vac kiyang wê Moses kivuu lec xax wê ngwax ditum lec ge bêga ên nêbê, ‘Apumtau Anutu ge Eblaham yuu Aisak yon Jekop Anutu wê yon mi kitaa vô ge.’

³⁸ Yon yib tax dêc Moses kivuu kiyang tige tîmuên, lêc Moses kivuu i tiyi xocbê yon xeedô ge. Om il ob xovô bê Anutu o tu xomxo yibêñ nêñ Anutu lêm. Nge, Anutu tu xomxo maviha nêñ Anutu, ên xomxo wê maviha hixôn he wê yibêñ ge, Anutu yê he vîhati xocbê he dô maviha ge.”

³⁹ Yesu nêl bêge dêc xomxo wê xovô Moses xolac gee, he ya nêl ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêl ge bôbac la tiyi.”

40 He nêl bêge, ên he xona om he nêb he ob kinêg kiyang i tii vac vô Yesu lêm.

41 Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xomxo ya nêl ên nêbê Kilisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge, ge Devit nu?

42 Ên Devit vaci kivuu vac kîpihac Sam bêga ên nêbê,

‘Apumtau Anutu nêl vô a Apumtau ên nêbê, Ông dô vô a viégêg hiyôv,

43 dì a obêc vông tibii wê vông vevac vô ông ge he i dô vac ông viégêm viulu kwa ngibi.’

44 Devit nêl ên nêbê Kilisi ge Apumtau, om bêna lêc xomxo nêl ên nêbê Kilisi ge Devit bue timuên ti?”

*Xomxo wê xovô Moses xolac gee nêñ nipaên
(Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)*

45 Xomxo tibeac dô om he ngô kiyang wê Yesu nêl vô nue ngivihi bêga ên nêbê,

46 “Xam viac xam ên môp nipaên wê xomxo wê xovô Moses xolac gee mi vông ge. Ên he xêyaa vin lec môp wê he ob vinyum ngakwi dia nivîha dì la vîlee vac maket ên he nêb xomxo i yê he dì pimil he ya kiyang malehe, dì he obêc la vac xumac lilo, me he ob la ya vîzid levac ge od he nêb he ob dô lec sia nivîha wê xomxo levac mi dô lec ge.

47 Lêc he ge wê he mi vô xomxo vêxôv nêñ susu yuu xumac vêl ge, dì buc wê he ob kitaa ge od he mi viyum nêñ nipaên vac kitaaêñ dia. Om myaviwen nipaên wê he ob kô ge obêc levac mabu yocêñ luu vêl.”

21

*Vêxôv wê vông daa vô Anutu ge
(Mak 12:41-44)*

¹ Yesu dô dî yê wê tibii wê mone levac gee lam tung mone vac kilong wê tibii mi tung mone daa vac ge.

² Mêd yê wê vêxôv
wê mone ma ge ti val tung mone hi yuu tya vac kilong tyo.

³ Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “A ob nêl hixôn nôn vô xam bê mone yuutyabed wê vêxôv tiganê tung vac kilong ge nginoo daa wê xomxo baba tung ge vêl.

⁴ Ên he mone tibeac dô lê, lêc he vông nipwo tya dî he xe levac dô, dom vêx tiganê ge i nêm mone ma dî hi yuu tya, lêc vông vihati tu daa, dî ti o dô wê ob kisuu xen yaên lec ge lêm.”

*Yesu nêl lec viyin wê ob val timuên ge
(Matyu 24:1-14; Mak 13:1-13)*

⁵ Xomxo ya nêl kiyang lec Anutu xumac ngibua ên nêbê, “Xumac tiga, tibii lox ya ngidax nivihaviha dî vunac vô ya susu nivihaviha.” Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê,

⁶ “Susu wê xam wê ga, obêc buc timuên ge od ngidax tigae ob dii sea, dî ngwe ob dô lec ngwe kisii lêm.”

⁷ Mêd he kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, kiyang tige obêc vô nôn lec yelacna? Di do vatya obêc val tax ên xe xê dî xovô bê susu tige ob vô nôn lecê?”

⁸ Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Xam viac xam nivihai êdêc tibii i o lêc kityoo xam lêm. Ên

xomxo t̄ibeac obēc val k̄ityoo xam d̄i n̄el a l̄ēg d̄i n̄el b̄ē he Kilisi, d̄i n̄el b̄ē buc v̄ô kwabo lec. Lēc xam o lēc v̄ōng i vin he v̄ya d̄i t̄imu v̄ô he lēm.

⁹ Di xam obēc ngō k̄iyang w̄ê n̄eb̄e vevac tyip vac vigwe ya m̄i xomxo hima ge, od le i lēc yetac d̄i xona lēm. Ên vevac tige obēc val tax, lēc buc myahipu ḡen yēp dia.”

¹⁰ Nang dēc Yesu n̄el v̄ô he ên n̄eb̄e, “V̄ô buc tige t̄ibii viyang ngwe ob v̄ōng vevac v̄ô viyang ngwe, d̄i t̄ibii viyang viyang ob dō k̄idu k̄idu d̄i v̄ōng vevac v̄ôma.

¹¹ Vac vigwe viyang viyang ge ngiyēg ob yoc levac d̄i vip levac ob den xomxo d̄i yidac levac ob v̄ōng he. Di do levac ya ob lam ḡe lag kisiinê d̄i v̄ōng xomxo xona mabu.

¹² “V̄ô buc w̄ê susu tige valēn ḡen ma ge, od t̄ibii obēc hôm xam xôn d̄i v̄ōng viyin levac v̄ô xam, d̄i v̄ōng k̄iyang v̄ô xam vac xumac lilo w̄ê Yuda v̄ōng ge d̄i tung xam la vac kalabuhu. He ob n̄eb̄ v̄ōng a l̄ēg i v̄ô nipaēn, m̄egem he obēc k̄ô xam m̄i la d̄i v̄ōng xam le v̄ô king yuu gavman levac manôñ d̄i v̄ōng k̄iyang v̄ô xam.

¹³ Lēc buc tige w̄ê xam ob n̄el a xolac kitong v̄ô he,

¹⁴ om le i lēc xo k̄iyang w̄ê xam ob n̄el lax v̄ô he ge lēm.

¹⁵ Ên a obēc v̄ōng xam piyōp yēp seac d̄i xam n̄el k̄iyang niviha, om he w̄ê n̄eb̄ ob v̄ōng vevac v̄ô xam ge, he o tiyi w̄ê he ob pwoo k̄iyang w̄ê a n̄el v̄ô xam ge vac lēm.

¹⁶ “Mēd xacxam va tame mame lime ngidême

hixôn xam nimpipu, heche va obêc vông xam vac tibii vevac viégê dì he obêc hi xam ya wib.

¹⁷ Dì xomxo vihati xéyaa obêc vô nipaên nôn vô xam ên wê xam vông i vin a lêg ge.

¹⁸ Lêc xam obêc dô nimviha dì bamzub lihi ti tyá obêc pul vél lêm.

¹⁹ Om xam le xékizéc êdêc dô mamviha tîmuên.

Yesu nêl kiyang lec wê Jelusalem obêc vô nipaên ge

(Matyu 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ "Buc wê tibii vevac obêc lam buu vigwe Jelusalem xôn ge od xam xovô bê buc wê vigwe ob vô nipaên ge vô kwabo lec.

²¹ Om buc tige, xomxo wê dô vac vigwe Judia ge, he i pec mi loc lec vigwe kitôn, dì he wê dô vac vigwe Jelusalem ge, he i pec mi loc vél, dì he wê dô Jelusalem ninya ge, he i o lêc dilôc vac vigwe Jelusalem lêm.

²² Ên buc tige wê Anutu ob vông myaviwen nipaên vô xomxo Yuda i tiyi kiyang wê plopete kivuu ilage, om kiyang gee vihati obêc vô nôn lec.

²³ Om vêx wê nu dô vac xéyaa hixôn vêx wê divông lul vô nue vô buc tige, he ob dô vac viyin levac. Ên xomxo kibun ga ob dô vac viyin levac dì xéyaa myavinê wê Anutu vông ge ob tulec he Yuda vihati.

²⁴ Mêd tibii ob hi he ya yib ya yipac dì ku he ya xôn dì kô he mi la vac tibii ba ben dì he la dô dì vông yuac kalabuhu. Dì tibii wê o Yuda lêm ge ob vông vigwe Jelusalem vô nipaên dì heche va ob tu kehe dì viac i tiyi buc wê Anutu nêl ge.

*Buc wê Xomxo Nu ob vena ge
(Matyu 24:29-31; Mak 13:24-27)*

25 “Mêd do toto ob val vac hiyôv yuu dentuc dî pitua gê lag kisiinê, dî xomxo kibun ga vihati nilô ob vô viyin levac di he ob xona ên mia gwec wê vuac dî vô didun levac ge.

26 Dî pitua yuu susu wê lag ge ob yetac dî sea viabwe wê le lec ge dî la, om xomxo ob yê dî xovô susu nipaên wê ob val kibun ge om he ob xona mabu dî vixog mi la kibun.

27-28 Mêd buc wê susu tigee obêc val ge, od xam nilôm i vô viyin maên dî xam wê mam i loc kisii, ên buc wê Anutu ob vô xam vêl ên viyin yuu nipaên ge vô kwabo lec. Mêd ge wê a, Xomxo Nu, a ob lam vac viyobtoc hixôn xekizêc yuu xêseac dî lam kibun, dî xomxo vihati ob yê wê a val ge.”

*Kiyang pilepacên lec xax wê mi pwoc ge
(Matyu 24:32-35; Mak 13:28-31)*

29 Mêd Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he ên nêbê, “Xam xovô xax wê ob pwoc lihi ge.

30 Èn xax lihi obêc pwoc lec ge od xam xovô ên xam nêbê ge buc wê hiyôv ob linac nivîha ge.

31 Mêgem xam xovô bêga bê môp wê xam ob xovô Anutu buc ge, tiyi bêge êno. Om xam obêc wê do tigee wê val ge od xam xovô bê buc wê Anutu ob tu king di vông xomxo vihati la vac i kwa ngîbi ge vô kwabo lec.

32 “A nêl hixôn nôn vô xam bêga bê xomxo wê dô gwêbaga ge obêc dô dî kiyang tigee vihati obêc vô nôn lec lê.

33 Lag yuu kibun xôa obêc ma, lêc kiyang wê a vông ge, bo ti obêc la xôa ma lêm.

Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêb he i viac he

34 “Xam viac xam nivîha, dì le i lêc num mî vô mavmav lêm, dì xam o lêc xo kiyang tîbeac lec susu wê nimnîvi xe ge dì nîlôm i vô viyin lec lêm, ên xam obêc viac xam nivîha lêm ge od Xomxo Nu obêc lop mî lôm lutibed ge od xam ob lungên, tiyi xochê pulac wê lîlîi lungên om mîla mô, lêc vac ge.

35 Ên buc tige obêc val vô xomxo wê dô lec kibun ga vihati yang.

36 Om xam viac xam i tiyi buc vihati, dì xam kitaa vô Anutu bê i vông xêkizêc vô xam i tiyi wê xam ob le xêkizêc dì kilê viyin wê ob tulec xam ge êdêc le nivîha vô Xomxo Nu manôn wê obêc vena ge.”

37 Mêd Yesu la mi nêl xolac vac Anutu xumac ngibua tiyi vidiîen vihati, dì bucêng mi sea Jelusalem dì la mi yêp lec kitôn Oliv.

38 Mêdêc pitoc yang ge xomxo tîbeac mi kidi mî la vac Anutu xumac ngibua ên nêb ob la ngô Yesu kiyang wê nêl ge.

22

*Judas nêb ob vông Yesu vac xomxo levac vigê
(Matyu 26:1-5,14-16; Mak 14:1-2,10-11; Jon 11:45-53)*

1 Buc wê tibii Yuda ob myêl levac dì ya blet xêkizêc wê yis maên ge ên xovô buc Pasova ge vô kwabo lec.

2 Mêd xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo wê xovô Moses xolac gee he nêb he ob hi Yesu i yib, lêc he xona ên xomxo tîbeac, om he myag môp wê he ob hôm i xôn ge.

³ Judas Iskaliot ge Yesu nue ngivihi ti lê, lêc Seten la vac i nilô.

⁴ Om Judas loc mi la vô xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xêhipu levac wê mi viac Anutu xumac ngibua gee, dì he keac lec môt wê Judas ob vông Yesu vac he vigê ge.

⁵ Om xomxo levac tigee nilô vô niviha dì he nêb wê Judas ob vông Yesu vac he vigê ge od he ob vông mone vô i.

⁶ Mêgem Judas tyuc lec, mêd myag môt wê ob hôm Yesu xôn ge, lêc xovô wê xomxo tibeac mi dô hixôn Yesu ge om dô bin buc wê Yesu vaci obêc dô tamaên dì xomxo ma ge lê.

*Pita yuu Jon viac vizid wê he ob ya ge
(Matyu 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)*

⁷ Buc wê tibii Yuda ob ya blet xekizêc dì hi bwoc sipsip mi ya ên xovô buc Pasova ge,

⁸ om Yesu nêl vô Pita yuu Jon ên nêbê, “Ga buc Pasova om muu loc myêl vizid ên il ob xa.”

⁹ Om yuu kinêg vô i ên nêbê, “Ông nêb xii la myêl vac xumac tina?”

¹⁰ Mêgem Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu ngô lê. Muu loc vac vigwe Jelusalem dì muu obêc wê wê xomxo ti dikilê mia mi la ge, od muu timu vô xomxo tige víxa dì loc vac xumac wê xomxo tyo ob la vac ge,

¹¹ dì nêl vô xomxo ti wê i xumac ge bê, ‘Xolac kehe nêb xii lam kinêg vô ông bê xumac nilô tina wê i hixôn nue ngivihi ob ya vizid vac ge?’

¹² Muu obêc kinêg bêge vô i ge od obêc hilung xumac nilô levac ti wê yêp kisii ge vô muu. Susu

wê il ob dô lec ge le vac xumac tige pyap, om muu loc myêl vîzid wê il ob xa ge vac.”

¹³ Mêgem Pita yuu Jon loc mî la, dî mila yê i tiyi wê Yesu nêl ge, mêgem yuu la myêl yaên wê he ob ya ge.

Yesu vông pasa vô nue ngivihi

(Matyu 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kolin 11:23-25)

¹⁴ Buc wê he ob ya vîzid ge om Yesu hîxôn nue ngivihi, he xôn dô dî ya.

¹⁵ Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “A xovô ên a nêbê a obêc kô myavinê levac om a nîlôg kiđu a ên a nêb a ob xa vîzid tiga hîxôn xam tax lê dêc kô myavinê timuên.

¹⁶ A nêl vô xam bêga bê a ob xa vîzid tiga i tii vac lêm dî i loc tyip vô buc wê vîzid tiga obêc vô nôn lec vac Anutu ben.”

¹⁷ Mêd Yesu hôm kap ti dî kitaa vô Anutu dî nêl vô he ên nêbê, “Xam hôm dî titang vôma.

¹⁸ A ob nêl vô xam bê a obêc num wain bêga i tii vac lêm dî i mîloc vô buc wê a ob num mia vac Anutu ben ge.”

¹⁹ Nang dêc Yesu hôm blet ti dî kitaa lec mêt hîbu dî vông vô he titi dî nêl ên nêbê, “Ga a nignivi wê a vông ên a nêb i ngidu xam xôn ge. Xam timu vô môp bêga dî xovô a.”

²⁰ He ya pyap mêt Yesu vông bêge vô kap wain êno, dî nêl ên nêbê, “Mia wain ga a hi wê a ob kipyax sea ên xam ge. Mêgem kiyang paha wê Anutu hilu ge, a obêc vông i vô nôn lec ya a hi.

²¹ “Xam wê lê. Xomxo ti wê ob vông a vac tibii vevac vigê ge xeedô dî ya hîxôn a lec tevol tiga.

²² A, Xomxo Nu, a ob xib i tiyi xochê kiyang wê Anutu nêl pyap ge lê, lêc xomxo ti wê ob vông a la vac he vigê ge obêc kô myavîwen levac lec timuên.”

²³ Yesu nêl bêge pyap, mêt nue ngivihi nêl vôma ên nêbê, “Om il tina wê il obêc vông môp tibêge?”

Yesu nue ngivihi ngaênma ên nêb he tina obêc tu levac i luu he baba vêl

²⁴ Mêt Yesu nue ngivihi ngaênma ên nêb mêt he tina obêc tu levac i luu he baba vêl.

²⁵ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “King kibun ga môp wê nêb tibii viyang viyang ge i loc vac he kwa ngibi, dì tibii wê tu levac ge nêb xomxo wê pileva ge i pimil he ên yuac wê he vông ge.

²⁶ Lêc xam o lêc timu vô môp bêge lêm. Nge, xam wê xam kô lêm levac ge, xam dô i tiyi xomxo wê lê maên ge, dì xam wê xam tu levac ge, xam dô i tiyi xochê xomxo wê mi vông yuac vô xam ge.

²⁷ A ob kinêg xam bê xomxo ngwe na wê levac ge? Ge xomxo ngwe wê dô dì ya ge, me i nu yuac ngwe wê myêl i xen yaên dì kô mi lam ge? Ge xam xovô ên xam nêbê ge xomxo ngwe wê dô mi ya ge. Lêc a ga, a lam dô hixôn xam tiyi xochê xam num yuac ti.

²⁸ “Viyin tibeac tulec a, lêc xam o sea a lêm. Nge, xam kilê viyin hixôn a.

²⁹ Mag Anutu nêb a tu king dì kô lêg levac, om a ob vông xam tu king dì kô lêm levac hixôn a êno bêge,

³⁰ om buc wê a ob tu king ge od xam ob dô hixôn a dì il xôn ob xa dì num, dì xam obêc dô

lec sia king dì yaxêñ lime Islel wê xam hípu vígê
yuu dì tô mi la yuu ge nêñ kiyang.”

*Yesu nêl ên nêb Pita obêc yax i vun
(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)*

³¹ Yesu nêl vô Saimon Pita ên nêbê, “Saimon, ngô lê. Seten nêl ên nêbê ob yaxêñ xam, om Anutu tyuc lec ên nêb i yaxêñ.

³² Lêc a kitaa vô Anutu lec ông ên a nêbê ông o lêc sea vông vinêñ lêm. Dì buc wê ông ob pilepac ông mi lax vô Anutu ge od ông ngidu lime nêñ vông vinêñ xôn.”

³³ Lêc Pita nêl vô i ên nêbê, “Apumtau, a obêc loc hixôn ông. Wê tibii ob vông ông la vac kalabuhu me hi ông wib ge, od a ob kô myavinê hixôn ông.”

³⁴ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Pita, a ob nêl vô ông bê vô bucên tyá ga kokilêx vôén vyá obêc gêñ ma dì ông ob yax a vun lu yon bê ông lungêñ a.”

Kiyang lec susu wê ob ngidu xomxo xôn ge

³⁵ Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Buc ilage wê a vông xam la vac yuac ge od a nêb xam kôén vixec yuu mone dì su i ma. Om a ob kinêg vô xam bê susu ya mi ma ên xam vô buc ya, me?” Lêc he nêl ên nêbê, “Maê, susu ti o ma ên xe buc ti lêm.”

³⁶ Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Dom gwêbaga, xomxo ob viac xam lêm, om xam vixec mone obêc dô ge, od xam kô hixôn mi loc. Dì vixec êno bêge. Dì xam ti yipac obêc ma ge od xam vông nêñ kolsiot ên tibii i kisuu dì xam kô mone mi loc kisuu yipac lec.

³⁷ A nêl bêga vô xam, ên viyin obêc val i tiyi kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê, ‘Xomxo nêl nêb i ge tibii nipaên.’ Om a ob nêl vô xam bê kiyang tiga obêc vô nôn lec vô a, ên kiyang vihati wê he kivuu lec a ilage obêc vô nôn lec.”

³⁸ Om he nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, wê. Yipac yuu yêp ga.” Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Ge pyap.”

*Yesu la kitaa gê Getsemani
(Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42)*

³⁹ Pyap dêc Yesu sea Jelusalem dì la lec kitôn Oliv tiyi xochê mi vông ge, mêtue ngivihi timu vô i vixa mi he la.

⁴⁰ Mêd he mîla vigwe tige om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam dô dì kitaa êdêc viyin wê ob yaxêx xam ge i o lêc vông xam tô lêm.”

⁴¹ Mêd Yesu sea he dì la teva tya tiyi xochê xomxo ti ob nêx ngidax la tô ge, dêc la yev vixa kitu vac dì kitaa bêga ên nêbê,

⁴² “O Mag, ông obêc tyuc lec ge od ông vô viyin tiga vêl ên a. Lêc ông o lêc vông i tiyi wê a nêb ông vông ge lêm. Nge, ông vông i tiyi wê ôcông va xovô ge.”

⁴³ [Mêd angela ti lam gê kisiinê dì lam ngidu i xôn.]

⁴⁴ Yesu nilô vô viyin levac dì i kitaa xêkizêc dì nivinê tyip tiyi xochê hi ge dì yuc la kibun.]

⁴⁵ Yesu kitaa pyap dì kidi mi lax vô nue ngivihi, lêc yê wê he nilô vô viyin levac om he yêp.

⁴⁶ Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam dîwêpê? Xam kidi lec dì kitaa êdêc viyin wê ob yaxêx xam ge i o lêc vông xam tô lêm.”

*Judas vông Yesu la vac Yuda levac vigê
(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-11)*

⁴⁷ Yesu gên dînêl kiyang tige dî xomxo tibeac val mi lam. Judas wê Yesu nue ngivihi vigê yuu di tô mi la yuu ge ti kô tibii mi he lam, dêc Judas val le hixôn Yesu ên nêb ob nga lia,

⁴⁸ lêc Yesu nêl vô i
ên nêbê, “Judas, bêna lêc ông nga Xomxo Nu lia ên ông nêb tibii i lam hôm i xôn?”

⁴⁹ Yesu nue ngivihi yê wê tibii tigee nêb ob hôm i xôn ge om he kinêg vô i ên nêbê, “Apumtau, ông nêb xe hi he ya yipac, me?”

⁵⁰ Lêc lutibed nu ngivihi ti hôm yipac dî sap xomxo levac wê mi si daa ge nu yuac ti ninya lihi vilu hiyôv vêl.

⁵¹ Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Môp bêge i ma.” Mêd vyax vigê lec xomxo tige ninya dî i vô nivîha lec.

⁵² Mêd xomxo wê lam ên nêb ob lam hôm Yesu xôn ge, ge he xomxo levac wê mi si daa gee dî xêhipu levac wê mi viac Anutu xumac ngîbua gee, hixôn he Yuda levac levac ya, om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xo ên xam nêbê a tibii yôdac ti om xam lam hixôn yipac yuu vigo?

⁵³ Ilage a mi dô hixôn xam vac Anutu xumac ngîbua tiyi buc vihati, lêc xam o hôm a xôn lêm. Lêc gwêbaga buc wê xam vông, om xêkizêc wê mapitoc vông ge vô levac.”

*Pita yax Yesu vun nêbê i lungêñ
(Matyu 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72;
Jon 18:12-18,25-27)*

⁵⁴ He hôm Yesu xôn dî kô i mi la vô xomxo ti wê tu xomxo daa siêñ nêñ levac ge om he mîla

vac xomxo levac tyo ben, dì Pita t̄imu vō he vixa lēc le lam teva teva.

⁵⁵ Mēd xomxo wē dō vac xomxo levac tige ben ge vev ngwax lec wetôv dì nyuu mi dō, dì Pita la dō hixôn he.

⁵⁶ Mēdēc vēx yuac ti yê Pita wē xeedô dì ngwax linac lec ge om yê i kizēc dēc nēl ên nēbê, "Xomxo tya ga wē mi dō hixôn Yesu ge."

⁵⁷ Lēc Pita nēl ên nēbê, "A lungēn xomxo tige."

⁵⁸ He dō nipwo tya, nang dēc xomxo ngwe yê Pita nang dì nēl vō i ên nēbê, "Ông wē ông mi dō hixôn Yesu he nue." Lēc Pita nēl ên nēbê, "Maê, o a lêmê."

⁵⁹ Hiyôv manôn ti la vêl, nang dēc xomxo ti nēl xekizêc nang ên nēbê, "Vixôhilôg, xomxo tiga wē mi dō hixôn Yesu, ên yuu xôn tibii Galili yuu."

⁶⁰ Lēc Pita nēl ên nēbê, "A lungēn kiyang wē ông nēl ge." Pita gēn o nēl kiyang tiyôô lêm, dì kokilêx hi vya lutibed.

⁶¹ Mēd Apumtau Yesu pîlepac i dì yê Pita, om Pita xovô kiyang wē Yesu nēl vō i ên nēbê, "Vō bucên tiga kokilêx vōen vya obêc gēn ma dì ông obêc yax a vun lu yon dì nēl bê ông lungēn a."

⁶² Pita xovô wē i vōng i so ge om sea vīgwe tige dì la byag levac.

*Yesu la le vō tibii Yuda levac levac manôn
(Matyu 26:59-68; Mak 14:55-65; Jon 18:19-24)*

⁶³ Mēd xomxo wē hôm Yesu xôn ge keac nipaên lec dì hi,

⁶⁴ dì ku i manôn vac nivimahi dì nēl vō i ên nēbê, "Ông nēl bê letya hi ôngê."

⁶⁵ Mēd he nēl kiyang nipaên tibêge tibeac lec i.

66 Vigwe vidii mēd he Yuda levac levac nēb ob kitucma, om xomxo levac wē mi si daa gee dī xomxo wē xovō Moses xolac gee hixōn he levac levac ge mangwe, he kitucma mī dō, mēd tibii kō Yesu mī la lax vō he manōn. Mēd he kīnēg vō Yesu ên nēbē,

67 “Nēl vō xe bē ông ge Kīlisi ti wē Anutu nēb ob vōng i lam ge, me?” Lēc Yesu nēl vō he ên nēbē, “A obēc nēl kitong vō xam ge od xam ob vōng i vin a vyag lēm,

68 dī a obēc kīnēg kiyang vō xam ge od xam ob luu a vyag lēm. Nge, xam ob dō kiyang maēn.

69 Viwen wē timuēn ge, a, Xomxo Nu, a ob dō vō Anutu wē xēkizēc kehe ge viégē hiyōv.”

70 Mēd he vihati kīnēg ên nēbē, “Ông ge Anutu nu mē?” Mēd Yesu nēl ên nēbē, “Xam nēl i tīyi, ên a ga Anutu nu.”

71 Mēd he nēl vōma ên nēbē, “Pyap om il ob kīnēg kiyang ya hixōn lēm. Ên ici va nēl i kitong vac mya mī il ngō pyap.”

23

Yesu la le vō gavman levac Pailat manōn

(Matyu 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

1 Xomxo levac vihati kidi lec dī kō Yesu mī la dī la lax vō Pailat manōn.

2 Mēd he nēl kiyang nipaēn lec Yesu bēga ên nēbē, “Xecxe xē wē xomxo tiga vō pilepac pilepac vō xe dī nēb xe o vōng mone takis vō il nēd king Sisa lēm, dī kītyoo xe ên nēbē i ge Kīlisi wē tu king ge.”

³ Mêd Pailat kînêg vô Yesu ên nêbê, “Ông ge king wê he Yuda vông ge, me?” Mêd Yesu lee yuu ên nêbê, “Ông nêl i la tîyi.”

⁴ Mêd Pailat nêl vô xomxo levac daa sién hixôn xomxo gee vihati ên nêbê, “A yaxên xomxo tiga nêñ kiyang, lêc kiyang ti o yêp vô i lêm.”

⁵ Lêc xomxo tigee nêl kiyang xekizêc ên nêbê, “Xomxo tige la nêl kiyang vaxvax vô xomxo vac vigwe Galili dì i la vac vigwe Judia vihati dì val ga hixôn.”

Yesu la le vô gavman levac Helot manôñ

⁶ Pailat ngô kiyang tige, dì kînêg vô he ên nêbê, “Xomxo tiga, tibii Galili ti, me?”

⁷ Lêc he nêl ên nêbê Yesu ben Galili wê Helot viac ge, om Pailat vông i loc mì la vô Helot, ên Helot lam dô Jelusalem vô buc tige.

⁸ Yesu mìla vô Helot mêd Helot yê dì xeyaa vô nivîha yang, ên ilage xomxo nêl Yesu kitong vô i om Helot nêb ob yê Yesu dì nêb i vông do ti ên i ob yê.

⁹ Mêgem Helot kînêg kiyang tibeac vô Yesu, lêc Yesu o nêl kiyang ti lax vô i lêm.

¹⁰ Mêd xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo wê xovô Moses xolac gee le kwabo dì vông kiyang xekizêc vô Yesu,

¹¹ dì Helot hixôn nue vevac yê Yesu nipaên dì so vya vô i mêd kô ngakwi nivîha ti dì lam vinyum lec Yesu. Pyap dêc vông i lax mì la vô Pailat nang.

12 Ilage Helot yuu Pailat mi yêma nipaên, lêc buc tige yuu xêyaa vin lecma dì yuu keac nivîha vîma nang.

*Pailat tyuc lec nêb tibii i hi Yesu lec xax pola
(Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39-
19:16)*

13 Pailat tyuc xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo levac levac dì tibii tibeac kituc la vô i,

14 mêt nêl vô he ên nêbê, “Xam kô xomxo tige mi lam vô a ên xam nêb mi nêl kiyang vaxvax vô xomxo om vông he yê gavman nipaên, om a kinêg kiyang vô i lec xam mamnôn, lêc a o tulec kiyang xocbê xam nêl ge ti vô i lêm.

15 Dì Helot êno o tulec kiyang ti lêm, om vông i lôm vô il nang. Xam ngô lê, xomxo tiga o vông ti so tiyi wê il ob hi i yib lec ge lêm.

16 Om a ob pisa i ya yihi dì vông i lôc ben.”

17 [Môp wê he Yuda vông ge yêp bêga nêbê buc wê he ob myêl viqid Pasova ge od he mi nêl xomxo wê dô vac kalabuhu ge ti lê vô gavman levac, dì gavman levac ob piwelac i vêl.]

18 He môp bêge, mêtgem xomxo tibeac tyuc vya levac ên nêbê, “Hi xomxo tiga i yib dì vông Balabas i lôm vô xe.”

19 Ilage Balabas hixôn xomxo tibeac vông vevac vô gavman Lom vac vigwe tige dì hi xomxo ya yib om he vông i la dô vac kalabuhu.

20 Pailat nêb ob piwelac Yesu om nêl bêge vô xomxo tibeac tigee nang,

21 lêc he tyuc vya levac nang ên nêbê, “Hi i yib lec xax pola. Hi i yib lec xax pola.”

22 Mêgem Pailat nêl kiyang ti wê vông yon ge vô he ên nêbê, “Ên xomxo tiga vông nipaên vatya? A o tulec i nêl nipaên ti tiyi wê il ob hi i yib lec ge lêm. Om a ob pisa i ya yihi dì vông i lôc nêñ.”

23 Lêc he tyuc vyac levac nginong ên nêbê, “Hi i lec xax”, om he vyac hi Pailat vyac tô,

24 mêt Pailat timu vô he vyac,

25 om Balabas wê vông vevac vô gavman di hi xomxo yib ge, Pailat nêb he i piwelac i vêl i tiyi wê he nêl ge, di vông Yesu la vac he vigê ên nêb he i vông i tiyi wê he xovô ge.

He hi Yesu lec xax pola

(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

26 He kô Yesu mi la vô môp, dêc he yê xomxo ti wê dîlam ên nêb ob la Jelusalem ge. Xomxo tyo lê nêbê Saimon di i ben Sailini. Om he hôm i xôn di vông i kîlê xax pola wê he ob hi Yesu lec ge di timu vô Yesu vixa.

27 Yesu mug mêt xomxo tibeac dítimu vô i vixa, di vêx ya byag di vông tilôt lec i.

28 Om Yesu pilepac i di nêl vô he ên nêbê, “Xam vêx Jelusalem, le i lêc byag ên a lêm. Nge, xacxam va byag ên xam hixôn nume.

29 Ên obêc buc timuêñ ge od tibii ob val vông viyin vô xam, om xam ob nêl bêga bê, ‘Vêx wê le pileva di kôen nu ma ge, me vêx wê o vông lul vô nu lêm ge, he ob dô viyin maên tya.’

30 Mêt vô buc tige xomxo ob nêl vô kitôn bê, ‘Pul mi lam hi xe.’ Di ob nêl vô kitôn nipwo bêga bê, ‘Lam hivun xe xôn.’

³¹ Gwêbaga he vông viyin vô a tiyi xocbê ob vuv xax paha ge. Dì xam ge tiyi xocbê xax mupacén om he ob vông bêna vô xam timuén?”

³² Mêd he kô tibii nipaên yuu hixôn, wê ob hi yuu yib hixôn Yesu.

³³ Mêd he mîla vac vigwe ti lê nêbê bazub len, mêd he hi Yesu hixôn tibii nipaên yuu ge lec xax pola vac vigwe tige. Yesu yux vac mahigun di tibii nipaên yuuo yux vilu vilu.

³⁴ Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Mag, ông kitya tibii gae nêñ nipaên vêl, ên he lungén om he vông.” Mêd tibii vevac tigee nêb ob titang Yesu ngakwi voma om he tide mi yê dêc titang i tiyi.

³⁵ Mêd xomxo tibeac dô di yê, mêd Yuda levac levac nêñ nipaên lec Yesu ên nêbê, “Xomxo tige ngidu xomxo ya xôn ilage, om obêc Kilisi wê Anutu vînnoo i nôn ge od i ngidu ici va xôn êno.”

³⁶ Mêd tibii vevac êno nêñ nipaên lec Yesu, di he kô mia wain wê kilin ge mi la le kwabo vô Yesu nêb ob vông mi i num,

³⁷ di nêl vô i ên nêbê, “Ông obêc xomxo Yuda nêñ king ge od ông ngidu ôcông va xôn.”

³⁸ Mêd kiyang ti yêp lec kisii vô Yesu bazub ên nêbê, “XOMXO TIGA, KING WÊ HE YUDA VÔNG GE.”

³⁹ Tibii nipaên wê yux lec xax hixôn Yesu ge, ngwe nêñ vya nipaên vô Yesu ên nêbê, “Ông Kilisi mêm? Od ông ngidu ôcông va xôn di ngidu xii xôn êno.”

⁴⁰ Léc ngwe kunac di nêl ên nêbê, “Ông o xona ên Anutu lêmê? Xon xôn kô myaviwen nipaên tiyima lê,

41 lêc u kô nipaên tiyi môp nipaên wê u vông ge, om ge la tiyi, dom xomxo tiga o vông nipaên ti lêm.”

42 Mêd nêl vô Yesu ên nêbê, “Yesu, buc wê ông ob tu king hixôn xêkizêc ge od ông xo a.”

43 Mêd Yesu nêl vô i ên nêbê, “A ob nêl hixôn nôn vô ông bê gwêbaga ông ob la dô hixôn a gê paladis.”

Yesu yib

(*Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30*)

44 Hiyôv tyip kitôn mêd hiyôv linacên ma dì vigwe vihati vô mapitoc ta dì i la vô hiyôv manôn yon wê hucên ge.

45 Mêd nivimihi levac ti wê yux vac Anutu xumac ngibua ge lêx la yuu vac mahigun.

46 Mêd Yesu tyuc vyac levac ên nêbê, “O Mag, a kinug i loc vac ông vigêm.” Nêl bêge pyap mêd yib.

47 Mêd tibii levac wê viac nue vevac ge yê susu tigee dì pîmil Anutu dì nêl ên nêbê, “Vixôhilôg, xomxo tiga niviha dì nipaên ti o yêp vô i lêm.”

48 Mêd xomxo wê val ên nêb ob yê ge, he tibeac le dì yê wê Yesu yib ge, pyap dêc he lax mi la ben, lêc he nilô vô viyin om he kituu pikopac dì la.

49 Dì xomxo wê Yesu lie gee hixôn vêx wê sea Galili dì mi timu vô Yesu vixa gee, he xôn le teva tya dì yê susu vihati yang wê tibii vông vô Yesu ge.

He lii Yesu vac lôva

(*Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42*)

50-51 Xomxo ti dô lê nêbê Josep dì i ben Alimatiâ wê yêp vac vigwe Yuda ge. Josep ge Yuda levac ti

wê tu kaunsil dì mi dô vac kítucmaên hixôn Yuda levac levac, lêc o tyuc lec kiyang wê kaunsile hilu lec Yesu ge hixôn lêm. Èn Josep ge xomxo niviha ti wê dô bin buc wê Anutu nu ob lam tu king gê kibun ga.

⁵² Mêd Josep la vô Pailat dì la kitaa Pailat ên nêb ob kô Yesu ninivi mi la yev.

⁵³ Mêgem Pailat tyuc lec dì Josep la kwax Yesu vêl ên xax dì la viyum vac nivimihi kwem ti dì la lii vac lôva wê he yev vac ngidax ge ti. Lôva tige, he o lii xomxo ti vac ila lêm. Nge, gên paha.

⁵⁴ Buc tige, ge buc wê he Yuda ob viac he, ên vigwe obêc huc ge od he buc sabat wê ngibua ge myahipu ob val.

⁵⁵ Mêgem vêx wê sea ben Galili dì mi timu vô Yesu gee, he timu vô Josep vixa dì la yê wê he lii Yesu ninivi vac lôva ge.

⁵⁶ Pyap dì he lax mi la ben dì lax viac wel hixôn susu wê nivivea ge. Pyap dêc buc sabat, om he dô seac vêl tiyi môp wê Moses xolac nêl ge.

24

Yesu kidi lec vac yibêñ

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

¹ Sabat la vêl dì da pitoc yang ge vêx tigee kô susu nivivea wê he viac pyap ge mi la. He miла vô lôva wê he lii Yesu vac ge,

² lêc yê ngidax wê tibii lax i le vac vuayen xôn ge vixog la vêl,

³ om he vac la vac lôva nilô lêc he o yêvô Apumtau Yesu ninivi lêm.

⁴ Mêgem he xo kiyang tibeac tibeac, lêc lutibed vux yuu wê vinyum ngakwi kwem wê teeên ge val le kwabo vô he.

⁵ Mêd vêx tigee yê dî xona mabu di kilong kibun, lêc xomxo yuu ge nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam myag xomxo maviha tige vac xomxo yibêñ benê? Xomxo tige yêpêñ ga ma, dî i kidi lec maviha mi la.

⁶ Xam xovô i lôc vô kiyang wê Yesu nêl vô xam dî xam gên dô Galili ge wê i nêl bêga ên nêbê,

⁷ ‘He obêc vông Xomxo Nu la vac tibii nipaêñ vigê dî he hi i yib, dî buc ti wê vông yon ge od obêc kidi lec i tii vac nang i tiyi kiyang wê Anutu nêl pyap ge.’ ”

⁸ Mêgem vêx tigee xovô kiyang wê Yesu nêl ilage nang,

⁹ om he sea lôva dî lax mi la nêl kiyang tigee vihati kitong vô nue ngivihi vigê yuu dî tô mi la ti ge hixôn xomxo yaya.

¹⁰ Vêx wê nêl kiyang tige vô nue ngivihi ge, Malia Makdala yuu Joana yon Malia wê Jems ta ge dî vêx yaya.

¹¹ Lêc nue ngivihi ngô kiyang tige tiyi xocbê kiyang kityooêñ, om he o vông i vin lêm.

¹² Mêgem Pita kidi lec dî tup mi la vô lôva, dî mila kilong lôva nilô mi yê, lêc yê wê nivimahi ti wê he viyum Yesu vac ge diyêp pîleva, mûgem lax mi la hixôn nilô viyin, ên lungêñ tige kehe.

*Xomxo yuu yê Yesu lec môp
(Mak 16:12-13)*

¹³ Vô buc tige, xomxo wê mi dô hixôn Yesu ge yuu la vô môp ên nêb ob la vigwe ti lê nêbê

Emeas. Môp wê ob sea Jelusalem dì la Emeas ge tiyi xocbê 11 kilomita.

¹⁴ Yuu dila vô môp dì keac lec byed wê tibii vông vô Yesu ge.

¹⁵ Yuu dikeac, lêc Yesu val vô yuu dì yon xôn dila vô môp.

¹⁶ Yuu manôn yê Yesu lê, lêc yuu o xovô bê ge Yesu lêm.

¹⁷ Mêd Yesu kinêg vô yuu ên nêbê, “Muu dikeac lec vatya dì tup vô môpê?” Mêgem yuu le dì nilô vô viyin dì manôn vô nipaên.

¹⁸ Mêd ngwe wê lê nêbê Kliopas ge nêl vô Yesu ên nêbê, “Tibii vac vigwe viyang viyang ge la Jelusalem om he vihati yê dì ngô susu wê val vac buc mahigun tiga, dom mêt ông tibed wê ông dilungê?”

¹⁹ Mêd Yesu kinêg vô yuu ên nêbê, “Muu nêl lec susu vatya?” Om yuu nêl vô i ên nêbê, “Xii dinêl kiyang lec Yesu Nasalet. Yesu ge plopete ti wê vông yuac xêkizêc dì nêl kiyang hixôn xêkizêc, dì Anutu hixôn xomxo vihati yê i nivîha.

²⁰ Lêc xomxo levac wê mi si daa gee hixôn

Yuda levac wê mi viac il gee, he vông i la vô gavman levac dì gavman levac tyuc lec nêb i yib om he hi i yib lec xax pola.

²¹ Ilage xe vông i vin ên xe nêbê Yesu ge xomxo wê ob vô Islel vêl ên nipaên ge, lêc mad xomxo tyo yib. Dì kiyang bo ti hixôn bêga bê xomxo tyo yib nyop, om ga buc wê vông yon ge.

²² Mêd gwêbaga vêx wê xe xôn mi dô ge vông xe yetac mabu, ên he kidi pítoc yang mi la yê lôva ti wê he lii Yesu vac ge,

²³ lêc he o tulec Yesu lêm, om he vena nêl vô xe ên nêbê, ‘Xe xê angela ya dì he nêl vô xe ên nêbê Yesu kidi lec mavîha nang.’

²⁴ Om xomxo wê xe xeedô gee ya kidi dì loc mi la yê lôva nang, lêc mîla yê tiyi xocbê vêx tigee nêl ge, dì he o tulec Yesu lêm.”

²⁵ Mêd Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu piyôp maên. Bêna lêc muu gên o vông i vin kiyang wê plopete nêl ilage lêmê?

²⁶ Ên kiyang yêp bêga nêbê Kîlisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge obêc kô myavinê, pyap dêc obêc la dô vac xêseac dì kô lê levac, lêc mêt muu o xovô tige lêm?”

²⁷ Yesu nêl bêge pyap, nang dêc nêl Moses xolac dì nêl plopete kiyang ge vihati kehe kitong hixôn vô yuu, ên nêbê kiyang gee vihati nêl lec i.

²⁸ Mêd yon mîla kwabo vô vigwe wê yuu ob la ge, lêc Yesu vông xocbê ob luu yuu vêl dì loc mi la ge,

²⁹ om yuu nêl xôn ên nêbê, “Ông dô hixôn xiiê, ên hiyôv hoo la gwêba om vigwe ob buc.” Om Yesu la hixôn yuu dì yon la dô vac yuu ben.

³⁰ Mêd yon dô ên nêb ob ya yaên, dêc Yesu hôm blet dì kitaa lec dì hibu di vông vô yuu.

³¹ Mêd yuu yê dì xovô nêbê ge Yesu, lêc lutibed Yesu xôa ma dì yuu o yê i tii vac nang lêm.

³² Dì yuu nêl vîma ên nêbê, “Buc wê Yesu keac hixôn u vac môp dì nêl xolac kehe vô u ge od kiyang tige tipi vô u nilôd dì vông u xêdyaa vô nivîha.”

³³ Mêgem lutibed yuu kidi lec dì lax mi la Jelusalem vô nue ngîvihi vigê yuu dì tô mi la ti

hixôn lie ya wê he kitucma mi dô ge,

³⁴ mêd he nêl vô yuu ên nêbê, “Vixôhilôg, Apumtau Yesu kidi lec. Ge hilung i vô Saimon Pita gwêba.”

³⁵ Mêd yuu nêl kitong vô he lec wê Yesu dila hixôn yuu vô môp ge, di nêl wê Yesu hibu blet di kitaa lec om yuu xovô i.

Yesu hilung i vô nue ngivihi

(*Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23*)

³⁶ Yuu gên dinêl kiyang tige, di Yesu val le vac he mahigun di nêl vô he ên nêbê, “Kiyang malehe i hivun xam xôn.”

³⁷ He ngô kiyang tige om he yetac di xona mabu, ên he xo ên he nêbê ge xomxo yibêni kinu.

³⁸ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam nilôm vô viyin di xam xo kiyang tibeacê?”

³⁹ Xam wê a vigêg yuu vixag ga di xovô bê ga a, di xam vyax vigêm lec a nignivi mi yaxên, ên xomxo yibêni kinu ge od len yuu liyôhô o xocbê a ga lêm.”

⁴⁰ [Yesu nêl bêge pyap di hilung vigê yuu vixa vô he.]

⁴¹ He yê bêge di nilô vô niviha, lêc he gên o vông i vin lêm. Nge, he nilô vô tibeac. Om Yesu nêb he i xovô bê i o xomxo yibêni kinu lêm, om kinêg vô he ên nêbê, “Yaên ya dô vô xamê?”

⁴² Mêgem he vông beac wê he si lec ngwax ge ti vô i,

⁴³ mêd i hôm di ya vô he manôn.

⁴⁴ Nang dêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Ilage wê a gên dô hixôn xam ge, od a nêl kiyang bêga vô xam ên a nêbê kiyang wê xomxo kivuu lec a mi

i yêp vac Moses xolac yuu plopete kiyang dì yêp vac kípihac Sam ge, ge vihati obêc vô nôn lec.”

⁴⁵ Ge Yesu nél i kitong vô he om he piyôp xovô kiyang vihati wê yêp vac xolac ge,

⁴⁶ dì i nél vô he ên nêbê, “Kiyang yêp bêga nêbê Kilisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge obêc kô myavinê dì yib, dì buc ti wê vông yon ge od obêc kidi lec maviha vac yibén nang,

⁴⁷ dì kiyang yêp hixôn bêga nêbê xomxo i loc nél xolac lec Kilisi lê vac vigwe vihati bêga bê xomxo i pilepac he êdêc Anutu i kitya he nêni nipaên vêl. Xam vông yuac tige gê Jelusalem tax,

⁴⁸ dì xam ob nél kiyang wê xam wê dì ngô ge vihati kitong.

⁴⁹ Xam ngô lê. Myakilôhô Ngibua wê Mag nél nêb ob vông i lam ge, a obêc vông i lam vô xam, om xam dô Jelusalem dì i loc vô buc wê Anutu ob vông xêkizêc wê kisii ganê i lam hivun xam xôn lê.”

*Yesu lec mi lax vô Anutu
(Mak 16:19-20; Sinale 1:9-12)*

⁵⁰ Mêd Yesu kô he dì he sea Jelusalem mi la Betani, mêd Yesu vông vigê la kisii dì kitaa lec he.

⁵¹ Yesu kitaa mi le, dì he yê wê Anutu kô i dì i lec mi la kisii ge.

⁵² Mêd he lax hixôn xêyaa nivîha mi la Jelusalem,

⁵³ mêd tiyi buc vihati ge he la pîmil Anutu vac xumac ngibua.

Yesu Xolac
The New Testament in the Patep Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcfd1f7ad8